

IV. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

1999. JANUÁR

ÁRA: 269 FT (Előfizetőknek 240 Ft)

INTERNET

K A L A U Z

Sítúra Sörországban

◆ Az eredeti infosztráda

◆ **Tippes levelesláda**

◆ A virtuális képtár mindig nyitva áll

◆ **A nagy utazás**

◆ Új sorozat: Pókemberek

◆ **Szerzőijog-bitorlók**

ISSN 1219-9001

www

Internet @ szörfön?

Szörfözni az Interneten
ma már nem kunszt.

Na de fordítva?!

A WESTEL 900 mobil
Internet szolgáltatásá-
val még ez sem lehe-
tetlen.

Csak egy kis ügyesség
kell hozzá. De valóban
szinte bárholnan rá-
kapcsolódhat a Világ-
hálóra. Ha van hozzá
egy minőségi szolgál-
tató, egy jó mobil, note-
book vagy palmtop, a
többi csak fantázia kér-
dése.

Szinte zsebből küldhet,
fogadhat e-mailt.

Tájékozódhat, olvashat,
naprakész informáci-
ókhöz juthat a világról.
Mindössze a hívásért
fizet. Belépési és havi-
díj nincs.* Csak a kor-
látlan lehetőség van.
Szörfözzön sz@badon!

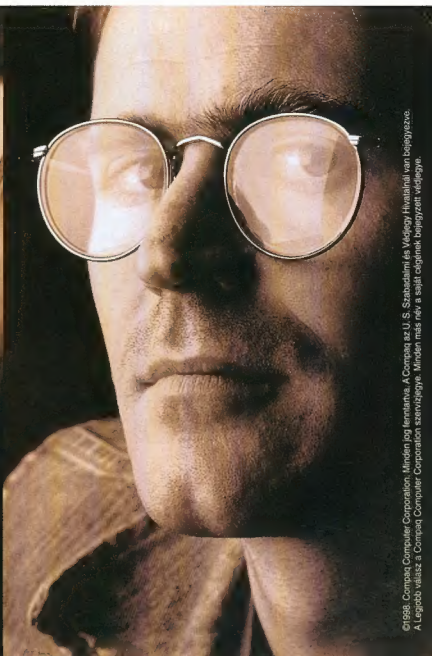
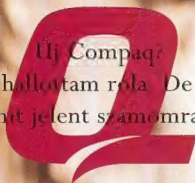
westel

A KAPCSOLAT

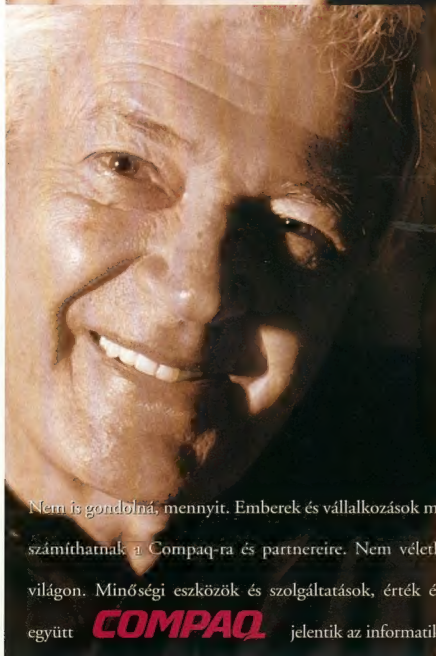
* Ha az Internet szolgáltatást mobiltelefonon keresztül veszi igénybe,
elő kell fizetnie mobil Adatátviteli (Data) szolgáltatásunkra. További részletek az üzletekben.
• Információ: 265-9210, 184 (WESTEL 900 mobilszámról ingyen) • <http://www.westel900.hu>

Uj Compaq?
Igen, hallottam róla. De vajon
mit jelent számomra?

©1992 Compaq Computer Corporation. Minden jog fenntartva. A Compaq az U.S. Szabványok és Védjegyek Hivatalán bejegyzett.
A Legjobb választás. A Compaq Computer Corporation termékei a világ minden részén a legmagasabb minőségűek.

Nem is gondolná, mennyit. Emberek és vállalkozások milliói bízzák ránk nap mint nap adataikat, hiszen tudják, számíthatnak a Compaq-ra és partnereire. Nem véletlen, hogy a Compaq gyártja a legtöbb számítógépet a világon. Minőségi eszközök és szolgáltatások, érték és teljesség, gazdaságosság és megbízhatóság. Mindezek együtt **COMPAQ** jelentik az informatika új világát otthoni felhasználónak és vállalatnak egyaránt.

Legjobb válasz:

www.compaq.hu

1124 Budapest, Németvölgyi út 97. Telefon: 458-5555, 457-3600

Tel / fax: 250 8621

E-Mail: caori@caori.com

Üvegáru Szaküzlet és
On line áruház

SÜBA Üzletközpont

Óbudán, a Szentendrei úton (III.ker. Rákóczi u.36)

CAORI

www.caori.com

DENBY kerámia
"LUXOR"

J.G. DURAND
"DELPHES"

Nyitva	tartás
H - P	10-19
SZO	9-18
VAS	9-14

Több mint 4000 cikk közül választhatja ki azt,
amit nászajándékba szeretne kapni

Márkás porcelán és kerámia étkészletek
ARCOPAL tányérok
Ólomkristály kelyhek
Rozsdamentes edények és evőeszközök
Textil abroszok és
még sok minden más is

Tekintse meg katalógusunkat az
interneten !

WAECHTERSBACH kerámia
"FUN FACTORY"

DENBY kerámia
"BOSTON SPA"

RÖSLE rozsdamentes
"NYITOTT KONYHA"

HUTSCHENREUTHER porcelán
"ELISÉE"

HUTSCHENREUTHER porcelán
"DRESDEN"

Internet szolgáltatónk

VIDÉKI MEGRENDELŐINKNEK A KIVÁLASZTOTT ÁRUT 30 EZER FT
VÁSÁRLÁSI ÉRTÉK FELETT INGYENESEN A DHL FUTÁRSZOLGÁLATTAL
72 ÓRÁN BELÜL HÁZHOZZÁLLÍTJUK

DataNet

k@lauz

Sítúra Sörországban 7-9

@ktuális

Hírszörf 10-11

holn@p

A bűvös szám 200,
nem 2000
Beszélgetés
Bródy Andrásal 12-14

iskol@

Garay-verseny 15
Szüneti barangolás
Mellvértet vegyenek! 16
Pálcikarajzfilmek 16-17
CIA gyerekeknek 17
Online aknakeresők 17
Porból lettünk – finomak vagyunk 18

perrier
the Joy of Refreshment

Irodalom? 18
Egyetemek, főiskolák
Egyetemi jogokat
Egyetemnek 20-21
Egy nevezetes dátum:
október 23. 21

ithonl@pok

A virtuális
képtár mindig
nyitva áll 22-24
A múzeumok
múzeuma 23

r@ndevú

www.prim-online.com/
pokember
Egy szociológus, aki
borsot tört a Matáv orra alá 26-27
Nyolcvanezer ember főz, és mellette
ott a home banking 28

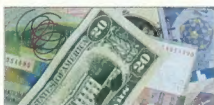
Internet Love
Story VIII. 29-31

webm@ster

No more spam 32
WAI – Web Accessibility Initiative
Ne csak szemesnek álljon
a (virtuális) világ! 32-33
Tipppek, trükkök
Levelesláda 34-35
Image Map-oldalak készítése
kézzel 36

m@ni

www.procent.hu – befektetések, meg-
takarítások az Interneten 38-39

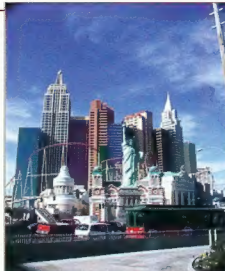

tud@közö

MaCi – téli álom
A mi MaCi-nk
(20. pótkötet) 41

b@rangolás

Állati 42
Börönd 42-43
Csillagászat 43-45
Éjszaka 45-46
Hűség vására 46-47
Lélek 47
Szerencsejáték 47-48
Vetlővászson 48
Világ-web –
web-világ 48-49
Volán 49

t@lálós

Pályázat
A nagy ulazás,
avagy számítógépes világkiállítás
egy laikus szemével 51-53

gondol@t

Nincs új a Net alatt –
Fejezzetek az Internet
előtörténetéből (12.)
Az eredeti
infosztráda 56-57
Alvilágháló (II.)
Szerzőjog-
bitorlók 58-59

@prók

@próhirdetések 60

indul@t

A tér, a szabadság
és a normák (II.) 60-63

LAPOZZON A 64. OLDALRA!

Következő számunk
február 2-án
jelenik meg!

Januári számunk hirdetői:

Alarmix 40	Elender BIV	Qwerty 53
Albacomp 55	Emmi 25	Ready 40
American Service 49	Externet 54	SCI Modem 20
Areco 40	Geoform 66	Synergion 25
ArecoNet 54	Hungary Network 53	Tantál 37
Business Online 64-65	Icon B.Ill	TVNET 54
Caori 4	InterWare 37	WebTime 40
CeBIT 50	Kern 60	Westel 900 B.II
Compaq 3	Novell 6	X-Byte 66
Crown-Tech 10-11	Prakticomp 37	Zenebona 54
DPG 40	Profi-Média 54	

INTERNET

Az első magyar Internet-magazin.

Kiadja:
PRIM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Feladó vezető:
Szabó Hédi (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő:
Vértés János Andor
(vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője:
Fagyal Csongor
(fnyl@impulzus.sch.bme.hu)

A Web-mester szerkesztője:
Balogh Attila Balázs
(abalogh@prim.hu)

Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu),
Kréczei József, Kréczei Krisztián
(assu@hungary.net)

Címlapterv: Ruzs László

Olvasószerkesztő: Fábiny Gábor

Karikatúra: Nagy Kornél

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-343-077, 20-343-078
E-mail: icalauz@prim.hu
CompuServe: 105277.140
1506 Budapest, Pf.: 140.
Egy lapszáma ára: 198 Ft
Előfizetési ár: egy évre: 2090 Ft
Megrendelhető: a Kiadónál
e-mailben, levélben vagy faxon.

Az Internet Kálauz megtalálható
a Világghúlon:
<http://www.prim-online.com>

Hirdetésfelvétel: a Kiadónál
Reklám-marketing:
Henger Ágnes (henger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

Terjesztő:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Kiadói Lapterjesztő Kereskedelmi Kft.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi
Egyesület
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági
Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb
könyvesboltokban és
az Internet-kávéházakban.

Írásaink szerzői jogvédelemben
részesülnek.

HU ISSN 1219-9001

A szerkesztőség minden megérkező Internetről származó képek és anyagok jogait a jogtulárnak tartoztatja. Az ismeretlen forrásból szerzett dokumentumok jogait a Kiadó azonos feltételekkel tartja a szerzői jogtulárnak. Szerzői jogait hiteles módon igazoltatja.

Windows Management

Mit kínál a Novell a végfelhasználóknak?

Azoknak, akiknek az íróasztalán ott a PC, és azon Windows (3.1x, 9x, NT 2.51, NT 4.0) fut

Egy számítógéppel rengeteg gond van. Ha hiba történik, a felhasználó nem tud dolgozni. Hiába hívja a rendszergazdát, mert az éppen egy másik panaszos gépet igyekszik rendbe tenni, megpróbálja hát maga megoldani. A rendszergazda az új és régi szoftverek állandó telepítése közben igyekszik a felhasználók kéréseit kielégíteni, közben az átirított konfigurációs állományokat javítani, és a szervernek is gondját kell viselnie.

A részleg vezetője pedig azt látja, hogy a rendszergazdának nap mint nap ugyanazt kell elvégeznie, mivel amit reggelre beállít, estére elállítják... A beosztottak hosszú idő alatt keveset tudnak elvégezni, állandóan a számítógépre panaszkodnak: hogy lassú, hogy várni kell a nyomtatóra stb. Több embert nem lehet felvenni, mert nincs rá pénz. Újabb gépeket, szoftvereket szintén nem lehet beszerezni, mert a meglévők a legkorszerűbbek. Rengeteg modern eszköz, amelynek a használata nagyon sokba kerül.

A Novell mindezzel megoldást kínál: jó minőségű hálózati szolgáltatásokat minimális költséggel.

Eszközei Windowst használó munkaadalmások számára:

● **Novell-ügyfélszoftverek:** 32 bites alkalmazások, már Win98 alatt is futnak. Mind natív IP-, mind IPX-protokollal használhatók. Természetesen a NetWare-kiszolgálók lehetőségeit a legteljesebb mértékben kihasználják.

● **Z.E.N.works:** a hálózati munkaadalmások egyszerű felügyeletére létrehozott szoftver. Lehetővé teszi, hogy a rendszergazda távolról felügyelje a gépet: tud a konfigurációs állományok állapotáról, a telepített alkalmazásokról. És ha a felhasználó elakad, képes átvenni a képernyőt, és egyszerűen megmutatja, hová kell bököni az egérrel. A távoli szoftvertelepítés lehetővé teszi, hogy egy új alkalmazás (vagy új változat) munkaadalmásokra történő telepítése kényelmesen, a felhasználókat nem zavarva (pl. ebédidőben, éjszaka) történjen.

Az alkalmazások „öngyógyítók”: a Z.E.N.works automatikusan korrigálja az alkalmazások véletlen vagy szándékos elállításait, a konfigurációs módosulásait (fájlok törlése).

Az 1.1 változat tartalmazza a Check2000 modult. Neve önmagáért beszél. Segítségével mérhe-

tő, hogy adott időben melyik alkalmazást hányan használják.

● **ManageWise:** a hálózat felügyeletének magasabb szintjét teszi lehetővé. A hálózati forgalom akár protokollsintzen is figyelhető, például a „kifáradó” hálózati kárttyák kiszűrhetők, a hálózat topológiája ésszerűsíthető. A kiszolgálók rengeteg paramétere nyomon követhető, számtalan statisztika készíthető, riasztások állíthatók be. Része a vírusvédelem, a leltárkészítés, és sok egyéb mellett NT-kiszolgálók is felügyelhetők vele.

● **NDS for NT:** 1998 végén jelent meg a 2.0-s változat. Használatával a bonyolult domain-rendszer fölöslegessé válik, hiszen az NT-kiszolgáló az NDS egyik objektumaként, a teljes hálózat részeként menedzselhető. A rendszergazdának csak megszokott alkalmazását kell használnia az NT-kiszolgáló kezeléséhez.

● **NDS:** noha a sor végére került, az NDS teszi lehetővé, hogy a hálózat minden objektumát egységesen, egy helyről lehessen kezelni. A kezelés egyszerűsödése csökkenti a hibázás lehetőségét, és olcsóbbá teszi az üzemeltetést.

Novell®

www.novell.hu

Sítúra Sörországban

A világerő sem akarok most filozofálni az RCI cseréődési lehetőségeivel felruházott nyaralóhetein. Ha már egyszer úgy esett, hogy egy marketer cég kiváló üzletkötője „be tudott palizni”, akkor mi végre akarnék utólag bölcsnek mutatkozni. Hülye voltam, és kész. A lényeg azonban az – és ebből a helyzetből kell kiindulni –, hogy annyi más honfitársamhoz hasonlóan nekem is van egy hetem egy kiváló magyarországi üdülőben, amit annyi más honfitársamhoz hasonlóan soha nem keresek fel, hanem drága pénzen elcsérellek egy másik hétre, egy másik országba, hogy úgy tűnjön, mintha így a szállás ingyen lenne... A dolog általában úgy zajlik, hogy az ember fut a pénze után, nem oda és akkor megy, ahová és amikor szeretne, hanem oda és akkor, ahol és amikor van szabad szoba a szállásbankban. Amikor jó két éve nyár elején megkérdeztem, hogy hová cserélhetném az addigra már akkumulált főszezoni heteimet, kiderült, hogy gépko-

csíval megközelíthető tengerparti vagy tavi nyaralásra így nyár elején már semmiképpen sem gondolhatok, legfeljebb majd egy év múlva távoli vizekre, ám oda a repülőjegy fejenként 80 ezer lenne... Gondoltam, nem baj, nyár van, akkor majd átkonvertálom az ingyenheteket sítúrára...

No persze Ausztria, Németország, Szlovákia, Szlovénia és Franciaország sem arra, sem a következő télre nem adódott, csupán az ideire volt lehetőség: egy németországi kis faluban, amit az RCI üzletkötője melegen ajánlott a figyelmem-

(folytatás a 8. oldalon)

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmebe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szármalyo” cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk”.

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcímzet (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

(folytatás a 8. oldalon)

be azzal, hogy itt lehet síelni... Itt belefért az is, hogy az akkumulált heteket párhuzamosítsuk, vagyis egyszerre 3 apartmant kössük le héttagú családomnak... Utána sem néztem a dolognak, oly messze még 1998 szilveszterre, legyen!

Ám az idő olyan, hogy csak csak halad előre: elérték a 1998 decembere, csak meg kellett tenni az előkészületeket, hogy az ember útra keljen népes családjával. A gyerekek egy meglehetősen tömör, ám húsbá vágó kérdést tettek fel: – Van ott sípálya?

Ránéztem a térképre: Mitterfelst, a jó előre bebiztosított kis falut Passauból Deggendorfon keresztül Regensburgig a Duna völgyében haladó A3-as autópályán lehet megközelíteni, a vízparti Straubingtól északra fekszik, cca. 20 kilométerre. Ha innen át akar ruccanni az ember Garmisch-Partenkirchenbe, az ott

rendezett téli olimpia idején nálunk csak Ga-Pának nevezett síparadicsomba (Karinthy Cini akkor írta, hogy mázlink van: nem Piliscsaba kapta a rendezés jogát!), akkor az alig hosszabb út, mintha Pestről elautóznánk a Semmeringre...

Hó? A térkép szerint annyi a valószínűsége, mint a János-hegyen. Pálya? Ki tudja...

Ki tudja? Igen, itt kezdődnek azok a gondolatok, amiért Önök mindezt az Internet Kalauzban olvassák. Bizony magam sem gondoltam volna, hogy a Világháló mindenben segíteni fog.

Először is az AltaVista segítségével megkerestem Mitterfels honlapját (<http://www.straubing.baynet.de/members/mitterfel/homepage.htm>), ahol bizony „luftot” rúgtam. Luftkurort! Az mi? – kérdezi a lányom, aki egy ideje tanul ugyan németül, de úgy tűnik, egyelőre csak az iskolának és nem az életnek. Hát, hogy is mondjam, amolyan tudőszanató-

rium. Jó hegyi levegőjű üdülőhely. Ahogy látom, lehet lovagolni, vannak fürdők, meg darts-kocsmák... Helytörténeti múzeum, barokk templom... És hó? Hát, télen biztos van... Minden jó hegyi levegőjű üdülőhelyen szokott lenni...

A gyerekhad – mert már a többiek is rajtam és a monitor képernyőjén csüggnék – nem nyugszik, nekik hó és sí kell, mégpedig konkrétan!

„Ski and Mitterfels” – vajon mit találunk ezen a fronton? Megvan! – üvöltöm. A BajorNeten büszke 343. látogatóként megtalálom a Mitterfelsei Síklubot (<http://www.bnla.baynet.de/bnla01/members/matbsc06/skiclub/>). Ha síklub van, sí is van!

A „heuréka-mámor” kicsit alábbhagy, amikor meglátom, hogy a képes beszámoló a klub franciaországi, amerikai kirándulásáról íródott, s nem a helyi nagy lezúgásokról. De az Internet nem csupán World Wide Web, próbálkozzunk e-maillal, mit mond Markus, a helyi síklub vezetője arra, hogy Mitterfelsben akarunk nyaralni, pontosabban telelni, és ráadásul síelni is szeretnénk.

E-mail megy, e-mail jó: Markus nagyon boldog, hogy felfedezték honlapjukat, s fel akarjuk fedezni Mitterfelst is. Amikor a levélben a család előtti felolvasás során elérek odáig, hogy kiváló sífutópályák indulnak mindjárt a szállásunk mellől, érzem, a nagyobbik gyerek kihúzza a fiókot, hogy előszedje a tavalyi osztrák térképeket, kinézní, hogy hova megyünk Mitterfels helyett, ám a levél folytatódik: alpesi síelésre Mitter-

felstől alig 15 kilométerre nyílik mód, Sankt Englmarban... 14 lift, kék, piros és fekete pályák. Még az is jó előre kiderül, hogy ez nem egy, hanem négy síterep, ha minden korosztályt és minden tudásszintet ki akarok elégíteni, akkor a Pröllert vagy a Predigstuhlt kell választanom.

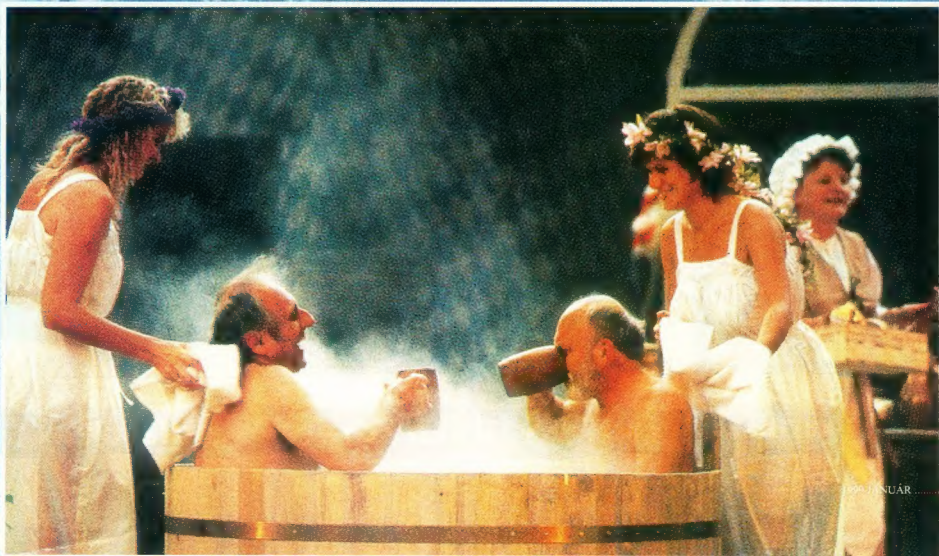
Markus szerint egyébként RCI-szállásunk a világ legjobb üdülőtelepe, tavaly renoválták, ott helyben lehet szilveszterezni is, de ha ez nem tetszik, akkor vagy bemegyünk Straubingba, vagy felgyalogunk a környék Mátrájának Kékesére, a Hirschensteinre, mert onnan jó időben látni az összes falu petárdadurrogatását... Forrált bort meg teát mindenki maga visz föl, termoszban...

Újabb WWW-ötletek, most már kiolvasom Sankt Englmar nevezetességeit is (www.tourismus-bayern.com/niederbayern/st_englmar/winter.htm), s megtudom, hogy ez az igazi „hófehér téli álom”. Itt is nagyon ajánlják a világ legszebb és legjobb sífutópályáit, s mivel

közben szállásunkról e-mailben megtudom, hogy felszerelést szívesen kölcsönöznek, a gyerekeket a web-oldal alapján megkísérlem németre oktatni. Kezdjük az I betűnél, itt van mindjárt három: Langläufer leben länger. A sífutók tovább élnek. Vagyis még sincs síliff? – kérdezi a kisebbik srác lényegre törően. De van, mondom, csak... Akkor jó, ez a lényeg! – nyugtázza.

Hát, hogy mi a lényeg, arra még visszatérünk, de hogy Kelet-Bajorországban mi a lényeg, azt én az alábbi képen fedeztem fel... Igaz, ez nem téli, hanem nyári népi mulatság Straubingban, de itt az ideje elkezdenni készülni a nyárra...

Vértés János
jvertes@prim.hu

Tőkebevonást jelentett be az elmúlt hónapban az Elender. Több mint egymilliárd forintot fektetett az Elender Rt.-be az amerikai Advent International, s ezzel megszerezte a megemelt tőkéjű cég részvényeinek 30 százalékát. A tőkebevonás elsődleges célja az volt, hogy a függetlenség megtartása mellett a többségi tulajdonát tekintve továbbra is magyarországi magánvállalkozók kezében lévő Elender kiterjeszthesse szolgáltatásait az ország egész területére, hogy az Elender Internet-hálózatának ma 70 százalékos országos lefedettségét néhány hónapon belül teljessé tegye. A fejlesztéshez szükséges források bővülésével a cég az eddiginél is szaporább növekedésre számít, a megszokott magas szolgáltatási színvonal fenntartása mellett. Az Elender olyan üzletpolitikát kíván folytatni, amellyel a felhasználást ösztönző árpolitikával és ügyfélkezeléssel a magán- és üzleti szféra eddiginél lényegesen szélesebb rétegeit tudja a szolgáltatásba bevonni.

A tőkebevonás az internetes tartalomszolgáltatás terén is új távlatokat nyit, a cég itt tervezi a leglátványosabb fejlődést az elkövetkező időszakban. E területen az Elender 1996-ban alakult web-stúdiója piacvezető szerepet tölt be. A stúdió eddig elsősorban az Interneten megjeleníteni kívánó cégek számára készített web-lapokat, valamint a Sulinet program legnagyobb elektronikus tananyagfejlesztője volt. A jövő ennél többet kíván, s miképp a Matáv az Origóval, az Elender is önálló portal site kifejlesztésével kíván a piac főszereplője lenni. Az újonnan beindítandó Elender Online interaktív médium főszerkesztőjeként a cég **Martin Kovács Miklóst** szerződtette.

Az eredetileg az IBM belső hálózatát jelentő, majd később – az Internet kereskedelmi jellegének erősödésével párhuzamosan – önálló szolgáltatási üzletgá átalakuló Global Networking IBM-részleg mintegy ötmilliárd dollárért tulajdonost vált, az üzemeltetésben eddig is részt vállaló AT&T veszi át a teljes adatátviteli hálózatot. Az AT&T minden bizonnyal az őt – igaz csak rövid időre – részvényértékből is elhagyó MCI–WorldCom ellen veti be az új feyvert, amire hosszú távú partnerként és legfőbb felhasználóként megmarad számára az IBM.

Az elmúlt év végén a Bundeskriminalamt – a Német Szövetségi Bünelődőzési Hivatal – megalakította a húsz munkatárssal dolgozó Internet-rendőrséget. A különleges központ rendszeresen átfésüli az Internetet büntetőjogi szempontból üldözendő anyagok után kutatva. Nem csak a web-oldalakat vizsgálják, de a sok ezer chat room sem marad figyelés nélkül. Mindezt speciális keresőprogramok segítségével valósítják meg.

Mint **Leo Schuster**, a BKA szervezett bünelődőzésért felelős igazgatója

elmondta: az elmúlt évben világszerte 2068 Internettel kapcsolatos bűncselekményt tártak fel. Ezek legnagyobb része (87,5%-a) a gyermekpornó köréből került ki. Emellett a pénzmosás, a jobboldali radikális propagandák és a szerzői jogok megsértését említette a toplistás bűncselekménytípusok között.

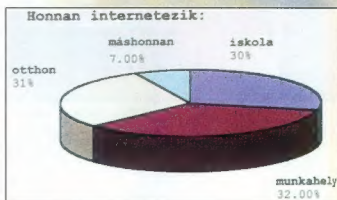
A német Internet-szolgáltatók már korábban összefogtak e téren, s a hatóságok felé (egy különleges, erre a célra létrehozott bejelentőhely segítségével) jelezték a gyanús oldalakat, illetve közvetlenül továbbítottak bűncselekményekre utaló adatokat. Problémát jelent, hogy a sérelmes oldalak egy részének szolgáltatója nem német területen működik. Közsímet, hogy az USA-ban a véleményszabadság olyan (pl. radikális jobboldali) web-lapokat is véd, amelyek esetében Németországban helye van bűncselekmény megállapításának. A németek arra törekednek, hogy ilyen esetekben is együttműködésre bírják a külföldi hatóságokat. (dr. V. J.)

Sokszor, sokféle igényességről adtunk már hírt lapunkban, ám ezek közé a domain-nevek általában nem tartoztak, ezekért egy-egy rendszeres díjat is fizetni kell, legyen szó akár itthon regisztrált, hu végű, akár külföldről vásárolt .com, .net domainekről. Kis kompromisszummal azonban (ha megalkusunk egy-két elég általános domain-névvel) ingyenes aldomaineket is szerezhetünk magunknak, s ez manapság – az évváltáskor ismét csak dráguló világban – nem is annyira mellékes szempont.

A **www.hungary.hu** site-ot üzemeltető magyar fiatalember pl. lehetővé teszi, hogy vendégei a hungary.hu domain alatt aldomaint regisztráljanak. Sőt! Az illető azonnali URL-forwarder regisztrációt is vállal, azaz ha valakinek bonyolult a web-címe, akkor kaphat egy jóval egyszerűbbet. Az új cím a regisztrációt követően a **http://amitakar.hungary.hu** lesz.

Hasonló szolgáltatást biztosít a Monolith Internet is: a **http://www.ml.org** címről kiindulva számos szolgáltatást lehet elérni, így dinamikus DNS-t, amely lehetővé teszi, hogy hiába változik minden alkalommal az IP-címünk, egy minden platformon futó (pl. Windows, Macintosh, Linux) – általuk szintén ingyen adott – kliens segítségével gépünk a külvilág számára mindig elérhető legyen egy adott név alatt. Továbbá domain-regisztrációt biztosít az ml.org alatt, és URL-forwardert. Ugyancsak ingyenes domain-regisztrációval foglalkozik a **http://www.eu.org** (névével ellentétben, ugyanis semmi köze az Európai Unióhoz). Segítségével az eu.org alatt lehet aldomaint regisztrálni. Most már csak a DNS-service-t kell ellátnia valakinek. Nos, ez sem gond! A **www.eu.org** hálózatról el lehet jutni egy díjmentes DNS-service-t biztosító helyre is. (Sz. D.)

Az Alta Vizsla keresőjáték decemberi eredményhirdetésén mind a Matáv, mind a partnerek (Compaq, Népszabadság, hvonline, PestiEst, Danubius Rádió, Jövőnéző tévéműsor) eredményesnek minősítették Stex felügyelő és kutyája (mély hangjáról neve Alt, a vizsla) kalandjait, ám akadnak, akik fánya-

MINDEN, AMI EGY HÁLÓZATHOZ SZÜKSÉGES...

lognak: a hatalmas kampány végül is csak alig több mint 2800 versenyzőt ajzott föl, akik összesen 5900 megfeszítést küldtek be. A lényeg persze nem is ez volt, hanem az altavizsla.matav.hu cím (no és persze a partnerek oldalai) népszerűsítése, s ha így nézzük, az AltaVizsla valóban egyedülálló oldallá vált a magyar website-ok mezonyében: elsőként ért el 10 millió „hitet”, december elején pedig már napi 124 000 találatot mértek az oldalon. Persze ezzel a magyar keresőgép még nem veszi föl a versenyt a napi 40 millió hitet regisztráló AltaVistával, de másban igen: mivel az AltaVista egyez hazai, még a Digitálto örökölth alphas Compaq-számítógépen fut, ezért mindenki gyorsabb, és a magyar site-ok esetén (amelyekből jóval részletesebb az indexállomány, mint odakint) mindenképpen megbízhatóbb, mint az AltaVistaé.

Bár a többetes verseny alatt bekapcsolódott 2828 játékosból semmiképpen sem lehet messzemenő következtetéseket levonni az internetezők népes táborára (vagy akár az AltaVizslát naponta használó tízezrekre) vonatkozóan, azért mindenképpen hasznos a statisztika, amit a résztvevők adatai alapján készítették el. A játékosok egyenlege volt hölgy, háromnegyede férfi, a koroszlát tekintve pedig a 23-27 évesek tették ki a közel háromez megkérdeszett negyedét, utánuk pedig a 19-22 évesek következtek. Az AltaVizslát a játékosok 38 százaléka naponta többször használja, tehát akik részt vettek a keresőgép nyomozásban, azokat nem annyira a játék szoktatta rá az AltaVizslára – az ilyenek száma száznál is kevesebb volt. A „honnai internetezők” kérdésre majdnem egyforma arányban jelölték meg a lehetséges három helyszínt: otthonról, iskolából, munkahelyről. Viszont akadtak vagy 150-en, akik „máshonnan”, azaz más otthonából, más iskolájából, más munkahelyéről. Végül is ez a legelőcsőbb...

A Neumann-ház (www.neumann-haz.hu) december 17-én mutatta be azt az *Ady Endre-versgyűjteményt*, amely a Silicon Graphics Kft. támogatásával került fel az Internetre. Az Osiris Klasszikusok Ady-kiadása nyomán felkerült verseket egy adatbázison keresztül címei alapján is ki lehet keresni, ugyanakkor az elektronikus kiadás szerkezete őrzi a gyűjtemény eredeti, kötetekbe szervezett rendjét.

Új internetes kaput – idegen szóval portál site-ot – helyeztünk üzembe az elmúlt hónapban a Matáv. A kezdetre utaló Origo elnevezéssel a cég azt kívánja sugallni, hogy ez az a hely az Interneten, ahonnan minden hálózati polgárnak indulnia érdemes, s ha valaki – afféle újság gyanánt – arra használja az Internetet, hogy itt ismerkedjen meg a napi hírekkel, innen vegye a tőzsdeinformációkat, innen hagyja magát vezetni ismeretlen vizekre, akkor valóban sokoldalú szolgáltatást kap a www.origo.matav.hu oldalon.

A meglehetősen népes szerkesztői stáb szerint az Origo olyasmiról, mint egy tévécsatorna: egyszerre kíván hasznos és érdekes műsorokat adni, szolgáltatni és szórakoztatni, tájékoztatni és segíteni. Ha megnézzük a kínálatot, akkor ezt a szándékot a rovatokban is tükröződni látjuk: Hírek, Sport, Család, Gazdaság, Játék, Ifipark, Kultúra, Szórakozás, Internet, Tudomány, Közösség, Adattár...

A Matáv az Origo üzemeltetésében együttműködik a legnagyobb hírügynökségekkel, partnerekkel és saját hírhálózatával. A már meglevő szolgáltatások közül olyanokat tudnak bekapcsolni az Origóba, ami másnak nemigen áll rendelkezésére, ilyen például a telefonkönyv vagy a népszerű AltaVizsla keresőgép.

Hasonlóan például a CompuServe-höz vagy más online szolgálta-

tókhoz a Matáv az Origo site-ján különféle fórumokat, csevelyszobákat nyit, de lesz olyan exkluzív „klub” is, amelybe csak a MatávNet előfizetői léphetnek majd be.

A Matáv Rt. vezérkara az elmúlt évben több munkavacsorát rendezett szakjúsággal és a téma más szakértőivel konzultálva, s az egyik arról szolt, hogy milyen internetes (illetve telefonos) tarifa bevezetése lenne alkalmas arra, hogy ne taszítsa, inkább vonzza az otthoni felhasználókat. Lapunk főszerkesztője egy „all-inclusive” csomagot javasolt, vagyis olyat, amelyben – tízezer forintnál nem drágábban – benne van napi egy-két óra internetezés annak telefonköltségével együtt. Már akkor úgy tűnt, hogy a Matáv hajlik ilyen típusú tarifarendszer bevezetésére, az AltaVizsla-játék eredményhirdetésén pedig újjal megerősítette ezt *Gecser Ottó*. A Matáv kereskedelmi témákban illetékes vezérigazgató-helyettese elmondta, hogy mint minden árucikknál, a telefonvonal használatánál is ott észszerű kedvezményeket adni, ahol valaki előzetesen bizonyos mennyiséget leköt. Például ha negyven óra vagy heti tíz óra fix megvásárlása ezt kellőképpen indokolja, tehát – az új elszámoló szoftver üzembe helyezését követően – semmi akadály a ilyen tarifa bevezetésének. Így olcsóbban lehet majd internetezni abban az esetben, ha valaki kihasználja a heti tíz órát, de azoknak, akik, mondjuk, két hétig nem jutnak hozzá, hogy leüljenek gépekükhöz, fellehetően ez az átalánydíjas szolgáltatás lesz a drágább. A tarifakedvezmények kapcsolatban egyébként az Internetto, a hvgonline főszerkesztője, sőt a modes internetezők egyesülete is megfogalmazott javaslatokat; ezek mind egyikevel foglalkoznak a Matávval, s az arra alkalmazható beépítet rendszerükbe. Ugyancsak szoftverkérdés, hogy mikortól léphet elbe a frekvenciát számokra adott kedvezmény, amelynek körében sokszor hívott számként ugyanígy meg lehet adni egy Internet-szolgáltatót, mint mondjuk a kedvesünk.

December 7-én – sok más számítógép mellett – a cnet és a Snap szerverét nem lehetett elérni több órán keresztül, mert áramszünet volt San Franciscóban; december 14-én pedig ugyancsak áramszünet okozott szolgáltatási kimaradást a prim-online szerverén. Bár be kell látnunk, hogy az amerikai nagyváros életében nagyobb bajt okozott a négyórás áramkimaradás (egyebek közt a repülőtér is állt egy órán keresztül, egy kis időre a tőzsdei kereskedést is felfüggesztették, és gond volt az online banki forgalommal), azért úgy érezzük, hogy az egyre látogatottabb www.prim-online.com kisebb-nagyobb zsinetietit már nekünk is elnézést kell kérnünk az odalátogató olvasóktól. Ígérjük, hogy mire a prim-online tartalomszolgáltatása és annak működése éppúgy hozzá tartozik majd a mindennapokhoz, mint San Francisco utca-képéhez a kábelvasút, addigra mindenképpen kiéjtjük az a hiba- és katasztrófaturó rendszert, amelynél az egyik szerver kiesésekor egy tükörszerver valamely más földrajzi helyszínen azonnal átveszi a szerepet. Bízunk benne, hogy ez nem a távoli jövő...

Évezredfinálé

A bűvös szám 200, nem 2000

Beszélgetés
Bródy Andrással

Bródy András matematikus, közgazdász 1964 óta foglalkozik számítástechnikával, pontosabban használja a számítógépet munkájához. Most induló sorozatunknak – amelyben a huszadik század utolsó évében arról faggatjuk majd beszélgetőtársainkat, milyen jövőt látnak a bűvös határon, a 2000. éven túl – azért ő az első „vendége”, mert különösen aktuálisnak érezzük fő kutatási területét, a világgazdasági folyamatokat, ciklusokat. Ráadásul sokakkal együtt azt állítja: a világgazdasági fejlődés és az azzal összefüggő társadalmi, gondolkodásbeli változások szempontjából nem a 2000 a bűvös szám, hanem a 200!

– Az ezredforduló tulajdonképpen már a '90-es évek elején beköszöntött a számítástechnika óriási fellendülésével és az Internet elterjedésével. Mindez egyértelműen egy új korszak kezdetét jelzi, de vajon függetleníthető-e ez a számoktól?

– Kétszáz évenként kommunikációs forradalom következik be Európában – és most már a világban –, ami azt jelenti, hogy megváltozik a gondolkodás szerkezete, a kommunikáció; másképp érintkezünk, más tudásanyag van a fejünkben, és másképpen tartjuk azt rendben. Persze nem fiziológiai folyamatról van szó, hiszen az agysejtek szempontjából a zulu-kafferek vagy a tunguz pásztorok semmiiben sem különböznek tőlünk. Átrendeződés történik, a fejünkben lévő „winchester” szerkezete jellegzetes változásokon megy át. Most azt látom például, hogy az elvárásokhoz és az információk mennyiségi változásához igazodva kezdjük megtanulni, hogy ne közvetlen tudásanyagot tároljunk a fejünkben – hiszen ez egyre kevésbé lehetséges –, hanem annak tudását: hova kell fordulni, ha valaminek utána akarunk nézni. Számítás-technikai hasonlattal élve: mutatók, kapcsok, linkek őrződnek meg az agyban.

Ez a kétszáz éves ciklus, azt hiszem, összefügg azzal a kétszáz éves ciklussal, amelyet gazdaságtörténetészek mutattak ki az árstatisztika segítségével. Minden két-

száz évben van egy hatalmas infláció, amelynek oka, hogy olyankor az emberiség valami teljesen új és gazdaságtalan dolgot kezd csinálni: vagy könyvnyomtatásba kezd, vagy kétszáz évvel később anyanyelvi főiskolai oktatásba, ami borzasztó pénzeket emészt föl, vagy a tőkés társadalom kezdetén újságokat kezd készíteni, vagy távirót, amire szintén sokan ráfizettek. Ma is csak a sikeres vállalatokat látjuk, de hogy az Internetnek, ennek az óriási hálózatnak a kifejlesztése mennyi pénzbe kerül – ami közvetlenül soha nem térül meg –, senki sem tudja kiszámolni. A fejlődés ennek ellenére megállíthatatlan, hiszen gazdasági, társadalmi szempontból fontos dologról, az információ áramoltatásáról van szó, és az információ: hatalom.

– Ezek szerint gazdasági és kommunikációs szempontból egyaránt egy kétszáz éves ciklus végén vagyunk, illetve egy új kezdetén.

– Egy óriási föllendülés felszálló ágában vagyunk. Amikor Gutenberg föltalálta a könyvnyomtatást, még tíz éven át nagyjából évente megduplázódott a kiadott könyvek száma, aztán lassan belesimult a szokásos háromnegyszázalékos növekedésbe. Most még mindig a nagyon nagy tempójú növekedés időszakában vagyunk, ám nem lehet pontosan megmondani: az elején, a közepén vagy a végén, de egyelőre nem látszik lassulni a folyamat.

– Hogyan lehet ez a kétszáz év állandó, miközben a technikai fejlődés, a szellemi tudás gyarapodásának felezési ideje csökken?

– A kétszáz éves ciklus élettani konstansokra vezethető vissza. Egy „agyvelőt” kiképezni körülbelül húsz–húszonöt év, aztán ez az agyvelő még negyven–ötven évig funkcionál, ez a maradék életidő; ebből a két késleltetési időből számolható ki a körülbelül kétszáz éves ciklus. Számomra azért ennek van egy kellemes üzenete, mert azok a gazdaságtörténetészek, akik a kétszáz éves ciklust megállapították, csak óriási rendetlenséget, inflációt, kapkodást, gazdaságtalanságot láttak az átmeneti periódusokban; ha azonban ez egyben kulturális, szellemi periódus is, akkor a krízis mögött katarzis, a tisztuló értelem munkál.

– Sokan mégis az ördög művét látják a számítógépben vagy az Internetben, és

ÉVEZREDFINÁLÉ

BETHLEN GÁBOR TUDÓSÁI KÖZÖTT
1999. JANUÁR

igyekeznek magukat távol tartani tőle. Am úgy tűnik, aki nem képes követni a változást, nem tanulja meg használni az eszközöket, végtelenen lemarad. Mit gondol, a szeparáció és vele együtt a távolság növekedni fog a társadalmi csoportok között, és egy növekvő létszámú, egyre erősebb és képzetlenebb internetes vagy kommunikációs elit alakul ki, amely a társadalom széles rétegei fölött „uralkodik”, vagy a jellemzően demokratikus és szabályozatlan, egyenlőségen alapuló Háló az esélyegyenlőség növekedésén keresztül demokratizálja a társadalmat, sőt esetleg új önrányítási formákat, rendszereket hoz létre?

– Szeretünk esélyegyenlőségről beszélni. A Kádár-rendszerben gondosan vigyáztak az esélyegyenlőségre, aminek eredményeként mindenféle fejlődés leállt. Vízszintes felületen nincs áramlás. Ahhoz, hogy a fejlődés gyors lehessen, eleve nagy esélyegyenlőségi különbségnek kell lennie azok között, akik birtokában vannak a tudásnak, és azok között, akik még nincsenek. Különböző mitől lenne haladás? Azelőtt is esélyegyenlőtlenség volt az analfabéta és az írástudó között. Hogy ez szeparálja vagy összehozza az embereket? A hasonló a hasonlóan örvend, meg fogja találni a kapcsolatokat, és az Interneten jobban meg tudja találni. Azt hiszem, a Háló különösen a társadalom alkotó, kreatív része számára lesz nélkülözhetetlen, és annak ad óriási lökést; ugyanakkor azt is elősegíti, hogy kreatív (vagy legalább kreatívabbá) váljon, aki azelőtt nem volt az. Gazdasági példával élve: a pénztoke területén elérhető mesés profit elemi erővel tartja vissza a tradicionális iparágakat – mondjuk a gyertyaöntést vagy a löszerszámkésztést –, és ad lökést a hightechnek, az újnak. Persze diszgyertya ma is kell, de a gyertyaöntés mint iparág nem tudott az villamosiparral versenyre kelni. Ez a megállíthatatlan

átalakulási folyamat óhatatlanul átformálja a társadalmat is. Okosabb, kreatívabb, önállóbb emberek kelleneek – és ez az Internetből függetlenül is igaz.

Másrészt persze a Világháló adta kommunikációs lehetőségek új távlatokat nyitnak a társadalmi öniorganizálás számára. Ami az athéni demokráciában méreteinél fogva lehetséges volt – az állam és polgárainak közvetlen érintkezése –, már egy sokkal nagyobb ország számára is valósággá válhat. Ehhez viszont előbb el kell jutni a megfelelő fejlettségi szintre. Amíg nincs mindenki a Hálózaton, csak elvi lehetőségekről beszélhetünk.

– Amennyire demokratikus a Világháló, épp annyira alkalmas arra

alkalmas arra, hogy rajta keresztül megfigyeljük az embereket, de ugyanakkor – miután úgy alkották meg, hogy eltérhetetlen háló legyen – a legnagyobb szabadságnak is eszköze. Az atomenergiát is egyaránt lehet az emberiség leigázására és felszabadítására használni.

– Azt elképzelhetetlennek tartja, hogy egyszer valaki valamilyen módon „rátegye a kezét” az Internetre?

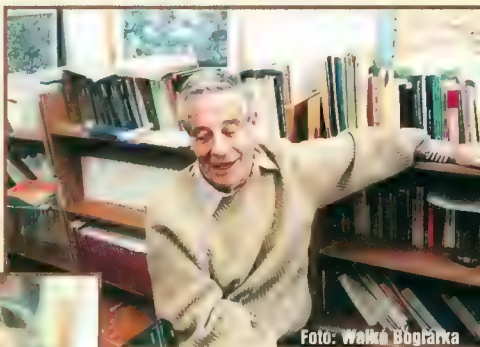

Foto: Wlodek Goldkorn

is, hogy rajta keresztül figyeljük, ellenőrizzük használatát. Az ellenzők ilyenkor Orwellt szokták emlegetni...

– Nem kizárt, hogy a Pentagon annak idején éppen ilyen megfontolások alapján szállt be óriási pénzekkel az Internet kialakításába. Azt is valószínűnek tartom, hogy bizonyos kulcsszavak, gondolatok áramlását folyamatosan figyelik. Például egész biztos kutatták Amerikában, hogy Clinton szerelmi ügyeiről milyen vélemények jelennek meg. Fura dolog, hogy rossz néven vesszük – persze jogosan –, ha egy kormány titokban próbálja meg tudni a gondolatainkat, de ha ugyanezt nyíltan teszi, azt viszont nagyon jó néven vesszük, sőt dühösek vagyunk, ha nem kíváncsi ránk. Az Internet valóban

– Ez teljesen lehetetlen, egyrészt, mert elemi erővel töme ki a főlháborodás, másrészt meg nincs, ahol rátegye a kezét, hiszen olyanra kreálták, hogy bármilyen világkalamajka, háború vagy földrengés esetén is működőképes maradjon. Ez egyben az elfoglalhatatlanságát is jelenti: erősebb lesz, mint a pénz, erősebb, mint a kormány, a tank és a bank...

– Minden kornak megvoltak a maga (technikai) csodái, hosszú út vezetett az első fémesszőköztől a könyvnyomtatásig és a gépipari forradalmon át a számítástechnikáig. Ezek nagy társadalmi, gazdasági változásokat hoztak, de a „végső kérdések” nem változtak, és megoldásukhoz sem jutottunk közelebb.

– Időnként jön valaki, aki azt hiszi magáról, tudja a válaszokat, ezt deklarálja, és ebből mindig nagyon nagy baj lesz... Alapjában véve örülnünk kell, hogy vannak végső kérdések, amelyek végső kérdések maradnak, különben leállna a mozgás.

Közgazdaságra változtatva a kérdést: van évi két-három-, esetleg négyszázalékos – minél több, annál jobb – technikai fejlődés, azaz egy generáció alatt körülbelül másfélszer, kétszer okosabbak, tehetségesebbek lesznek az emberek. Tehát az ember egy olyan automata, amely magánál sokkal komplexebb automata-

(folytatás a 14. oldalon)

1999 JANUÁR

(folytatás a 13. oldalról)

kat tud létrehozni – a gyerekeket. Ezért nem lehet úgy hozzáállni ehhez a kamaszokat jellegzetesen magával ragadó mozgalomhoz, hogy „az istenit, mit piszkálja a számítógépet folyton ez a

rült, hogy az egyik oldalon természetesen a Biblia, de a másikon *Albertus Magnus* A férfi és női test rejtelméről írott könyve. Már akkor jelentkezett, amit ma pornográfiának hívunk, hiszen az emberekben eleven az érdeklődés a másik nem iránt, ami néha helyesen, jól, néha helytelenül, aberráltan jelenik meg.

– A sorozat alapkérdése profánul megfogalmazva: lesz-e világvége 2000-ben? Komolyan: milyen lesz a jövő évezred?

– Hogy az évezredben mi lesz, nem tudom, de az elején nagyon érdekes kétszáz év indul el. Másképpen, más hatásokkal, más

terjedni, mely szoftvergyártók kerülnek ki győztesen, milyen szemléletmód érvényesül. Azt hiszem, a jövő a szabad rendszereké. *Gutenberg* titokban akarta tartani a könyvnyomtatást, mert azt hitte magáról, hogy Biblia-hamisító, aki a kézírás helyett gépi módszerekkel állítja elő a könyvet. Most már tudjuk, hogy megy a könyvnyomtatás, és a számítógép sem maradhat sokáig egy kisebbség titka.

– Nem lehet, hogy egyszer csak ráun az emberiség erre az egészre, és egészen más irányt vesz a fejlődés?

– Nem hiszem, hogy ilyesmi bekövetkezhetne. Egyrészt személyes élmény, hogy ahányszor valami baj van a Hálózattal vagy a számítógéppel, megvonási tünetek jelentkeznek rajtam. Másrészt minden új technológia hoz magával kényszerlemezeket. Amikor a kéményt feltalálták, akkor sem tudták, hogy tulajdonképpen hozták létre a magánéletet, hiszen addig a földesúr az egész pereputtyával együtt egy nagy szobában lakott, ami fölül nyitva volt az ég felé, és ott ment ki a füst; de amikor már volt kémény, és minden szobában külön lehetett fűteni, akkor megteremtődtek a család és a magánélet kialakulásának feltételei. Jőval később a televízióval megint valami fura történt, az emberek lakásába bejött a nagyvilág, de még nem interaktív módon. Most, az Internettel kezd igazán interaktívvá válni ez a kapcsolat, de ezt éppen úgy meg kell tanulnunk, mint a nyelvet vagy az írást. És meg kell tanulnunk szelektálni, mert az Interneten a hülyeség is ugyanazzal a sebességgel terjed, mint az okos és megbízható gondolat.

Kis Ervin Egon

kegon@mail.mata.v.hu

gyerek!” Ha nem piszkálná, akkor nem volna meg a lehetősége ennek a háromszázalékos növekedésnek! Ha nem tekintene úgy az apjára és a nagyapjára, mint egy albán kecskepásztorra, akkor ez a három százalék nem tudna kijönni!

Persze nem mondhatom teljesen egyértelműen, hogy fönntartás nélkül az Internet híve vagyók, lásd például a gyermekpornográfiát. Viszont be kell látni, csak az jelenik meg a Hálón, ami a társadalomban amúgy is megvan. Ne az Internetet üldözzük, mert vannak aberrált emberek! Nem volt ez másképp régebben sem: amikor átnéztem, hogy a könyvnyomtatás kezdetén, az ősnymtatványok idején mi volt bestseller, kide-

méreteken fog az emberiség érintkezni, ez alapvetően megváltoztatja a gazdaságot is, a politikai rendszert is, de nem tudni még, hogyan. Mindebben az Internet hallatlan nagy szerepet játszik már ma is. De sok minden múlik még azon, hogy milyen rendszerek fognak el-

ÉVEZREDFINÁLÉ

BETHLEN GÁBOR TUDÓSAI KÖZÜTT

MAGYARORSZÁG

2000

Verseny98

December 6-án, Pilisborosjenőn tartották meg a Microsoft Magyarország és a Soros Alapítvány által szervezett Verseny98 elnevezésű weblap-készítő pályázatot. Az országos döntőbe nyolc csapat került, első helyen a pécsi Zipernowsky Károly Ipari Szakközépiskola csapata végzett, a legszebb web-designért járó különdíjat pedig a Dunajcsik testvérek nyerték el.

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai Internet-programhoz

Garay-verseny

Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, a szekszárdi Garay János Gimnázium, a Kvantum Kft., valamint a Psion Rendszerház Kft. 1999-ben ismét megrendezi az immár nemzetközi rangra emelkedett **XVI. Garay-versenyt**, amelyre a versenyzők a következő öt kategóriában küldhetnek be kész programtermékeknek számító pályaműveket.

1. Oktatóprogramok, amelyek közismereti-, illetve szaktárgyak önálló (konzultáció nélküli) tanulására alkalmasak.

2. Alkalmazói programok, amelyek a számítógépek széles körű felhasználását mutatják be.

3. Játékprogramok. A pályázók saját fejlesztésű programjaikkal versenyezhetnek. Amennyiben a versenyzők a programokat másoktól átvett ötletek alapján fejlesztették, esetleg mások által fejlesztett programrészeket is felhasználtak, az ötlet, illetve a külső program forrását is fel kell tüntetni a pályázatban.

4. Az Internetre írt alkalmazói programok, honlapok, weboldalak, speciális hálózati alkalmazások (például adatbankok) stb.

5. Magyarországon is kapható írt alkalmazói- és játékprogramok.

A zsűri az első négy kategóriában IBM PC-kompatibilis gépekre írt programokat fogad el. A pályázat értékelésénél fontos szempont a program helyessége,

alkalmazói programok esetén az emberközeliség, multimédiás és internetes programoknál a tartalom mellett a látvány. Ha a 4. kategóriában a pályamű esetleg már online háttérrel is rendelkezik, a pályázók a beküldött írásos anyagban jelölik meg a pályamű Internet-címét, esetleg jelszavát, de magukat az oldalakat ez esetben is be kell küldeni a többi pályaműhöz hasonló adathordozón: 3,5 hüvelykes floppylemez.

A Psion-marokszámítógépekre írt alkalmazói- és játékprogramokat OPL PC-emulátor programmal vagy pedig magán a Psion-gépen lehet megírni. Az OPL emulátor a Psionnál, azaz a Psion képviseleti cégénél szerezhető be díjmentesen (www.pSION.hu, 1123 Budapest, Csörsz utca 23-25., telefon/fax: 356-3197, 356-9595, e-mail: support@psion.hu).

A versenyen általános- és középiskolás diákok, szakmunkástanulók, az első évfolyamra járó egyetemista és főiskolai hallgatók, illetve fiatal programozók indulhatnak, akik a **pályázat beadásának határidejéig, 1999. február 15-éig** még nem töltötték be 20. életévüket.

A versenyre egy pályázatot több versenyző közösen is készíthet, egy versenyző vagy versenyzőcsoport azonban legfeljebb két programtermmel pályázhat. A PC-s pályaműveket mágneslemezre – 3,5 hüvelykes floppyra –, míg a Psion pályázati programokat psionos háttértárolón, SSD-n, C.Flashen is be lehet küldeni. A kezelé-

si utasítást magyarul (vagy ha a pályázó nem magyar nyelvű, angolul) kell megírni. A csatolt dokumentációban fel kell tüntetni, hogy a program milyen konfigurációjú gépen fut, illetve milyen kiegészítő hardver szükséges a futtatáshoz (hangkártya, CD-ROM-olvasó stb.). A zsűri egészen speciális hardvert igénylő (pl. A/D átalakító stb.) programokat nem fogad el.

A pályázat jelíge, a versenyzők a 3,5 hüvelykes mágneslemezhez külön, zárt borítékban csatolják az adataikat: a pályázat(k) neve, lakcíme, telefonja, esetleg faxszáma, e-mail címe. Internetes pályázat esetén a web-oldalak címe. Ha a pályázó még tanul, az iskola (főiskola, egyetem) neve, címe, fax- és telefonszáma, valamint e-mail címe. A versenyzők ugyancsak tüntessék fel, hányadik osztályba járnak, és milyen kategóriában versenyeztek munkájukat.

A beküldött munkák közül a legjobbak jutnak a döntőbe, amelyre 1999. március 11-én és 12-én, a **szekszárdi Garay János Gimnáziumban** kerül sor. A döntőbe jutott versenyzőket a gimnázium 1999. március 5-éig értesíti, pályázaikonként maximum két versenyzőt – erre a két napra – vendégül lát. A verseny kategóriánkénti helyezettjei a szponzorok által felajánlott értékes díjakat kapják. A Psion-számítógépekre írt pályázatok legjobbjait a Psion cég megvásárolja.

A pályázatok a következő címre kell beküldeni:

Garay János Gimnázium – Garay-verseny

7100 Szekszárd, Mártírok tere 7-9.

Navigare necesse est...

leírások, tippek, letöltés...

Mrt böngészni kell...

www.bongeszok.com

Bár az általános- és középiskolákban lapunk megjelenésének időpontjára a gyereksereg már épp visszaérkezett a téli vakációról az iskolapadokba, a főiskolákon és egyetemeken még tart a vizsgaszünet, csak februárban kezdődik a második szemeszter... Így azután ebben a félig-meddig szünidős hónapban nem akartunk nagyon komolyak lenni. Sulisünetes tanodánk ezért most nem igazodik a tantárgyak szigorú érte-

Szünidei barangolás

lemben vett rendjéhez, nem a földrajzhoz, a nyelvtanhoz vagy a fizikához kerestünk hálózemeteket, hanem meglátogattunk néhány olyan Internet-kikötőt, amely a „tankötelezettség” korosztályába tartozó fiatalok számára érdekes, izgalmas, tanulságos lehet.

Természetesen majd az órákhoz is visszatérünk, de egy icike-picike lógás (legalább a félévi bizonyítványok kiosztásáig) ránk fér...

Mellvértet vegyenek!

<http://www.eric.net/~kb3a0/index.html>

http://www.npo-sm.ru/e_stand.html

<http://www.fys.ruu.nl/~krijger/ME/armor.txt>

Emlékszem, amikor gyerekek voltunk, az óvodában azt a srácot ugrálták körül a legjobban a lányok, aki valahonnan egy gyermekmértű terepszínű katonai nadrágot szerzett. Be kell vallanom, minden antimilitarista hajlamom ellenére azóta is imádom a katonai ruházatot. Különösen a modern darabokat részesítem előnyben, de megkülönböztetett figyelemmel viseltetek a speciális alakulatok extra felszereléséi iránt is. Van valami nagyon izgalmas ezekben a ruhákban. Ha Freudot kérdeznénk (már persze, ha élne), minden bizonnyal találna rá valami frappáns választ. Mondjuk, ez az elfojtott igazi férfiaság utáni vágyam megtestesülése, amit egy katonai ruhában manifesztálok... Vagy valami hasonló pszichológiai salátá lenne a válasz. Mindenesetre, ha a híradóban meglátom egy NATO-bevetés képeit, valami ellenállhatatlan erő vonz a képernyő felé. Ez a kicsit beteges vonzalom vezetett

el Mike katonai testpáncélbunkerjába, ahol különböző országok (Kanada, Dánia, Nagy-Britannia, Oroszország, Svédország stb.) mellvértjei alkotják a fő témát. A kollekció igen gazdag és szemet gyönyörködtető. Rengeteg típusú és mintájú mellvértet lehet közelebről szemügyre venni. Vannak itt sivatagi rohamosztigos (nem összetéveszteni a Star Wars-alakulatokkal), páncél-

los, repülős és sok más egyéb fajta. A kinézetük első látásra hasonló, mégis egy szakértő sok különbséget vehet észre rajtuk. A site négy „rókalyukból” áll, amelyek országokra lebontva tartalmazzák a képeket.

A negyedik link magáról a szerzőről, Mike-ről szól, akinek persze vannak katonai tapasztalatai is. Ha valakinek megtesteszene egy ilyen mellvért, akkor akár meg is vásárolhatja. A

linkoldalon kimondottan a témához kapcsolódó címek sorakoznak, így bátran kijelenthetjük, hogy igen hamar jelentős információennyiséghez juthat minden fanatikus.

Pálcikarajzfilmek

(Stick Death)

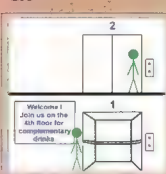
<http://www.megsinet.net/~rlsweb/stick/index.html>

Általános iskolás éveink alatt festői-grafikus hajlamunk igen hamar a felszínre tört. Igazán izgalmas a dologban, hogy ez a kitérés valami furcsa véletlen folytán mindig úgy nagyjából a matematika-fizika óra tájékán történt meg, és letaglózó erejével egészen kitarított a szünetet jelző csengőig. Az alkotóeszközök minden esetben kéznél voltak. A ceruza, a jó vastag matek-könyv és az előttünk ülő jótekonan takaró válla. Ha minden ideális volt, akkor egy rövid merengő sóhaj után belekezdtünk a műbe: a pálcikaember életének bemutatása egy rövid lapozga-

tós animáció keretében. Bár sokunk számára már elmúltak azok a boldog évek, mégis vannak még a világon, akik nem hagytak fel eme kreatív tevékenységükkel, és jobb híján felköltöztek az Internetre. Rob Lewis nem kis munkával és a gif animáció segítségével létrehozta a maga kis Pálcika-

Halál websitét, amely kiemelkedik a sok álművész-oldal közül. Rengeteg humor jellemzi a rövid kis „filmeket”, amelyekre leginkább a morbid és brutális jelző illik. A legelső movie poénszintje az önmagát lefejező bumerághajító ember halálával írható le, de ezt az igen magas művészi színvonalat keményen tudja tartani az egész oldalon keresztül. A többi szösszenet sem akár-

mi, és tényleg csak azoknak való, akik nem félnek egy kis morbid humortól. A végső kegyelem-döfést a lap alján rejli copy-right-szöveg adta meg számomra, amelyben a művész kijelenti, hogy egy pálcika-

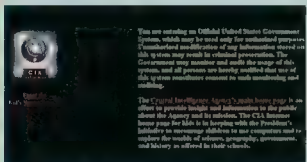

ember sem sértült meg a felvételek alatt, minden hasonlóság csak a véletlen csúsz, és ha lopnánk a képet, legalább előtte szóljunk neki. Mindenesetre az úriembernek javasolnák egy pszichológust...

CIA gyerekeknek

(CIA Kids)

<http://www.odci.gov/cia/ciakids/safe.html>

Léteznek olyan szervezetek a világban, amelyek működését rengeteg titok és homály övezi. Az egyik leg híresebb ezek közül az Egyesült Államok központi hírszerző ügynöksége, a CIA (Central Intelligence Agency). Azon a néhány szigorúan védett személyen kívül, aki illetékesnek számít, senki sem tudja pontosan, hogy milyen akciókat hajtanak végre, milyen projektjeik vannak. Ez így elsőre nem is annyira meglepő, hiszen a hírszerzés lényege pontosan az információk megszerzése, megtartása és felhasználása. A CIA-t hozták már összefüggésbe a Kennedy-gyilkossággal, Marilyn Monroe-val és még jó néhány híres-hírhedt esettel. A „cég”, ahogyan

nevezni szokták, sokat ad a PR-tevékenységre, arra, hogy milyen kép alakul ki róla a világban. Nos, mint tudjuk, a ma fiataljai lesznek a holnap vezetői, ezért nem csoda, hogy a CIA hivatalos web-oldalán egy kölykökoldalra is mutat egy link. Az első kép olyan, mintha egy kémtörténetbe léptünk volna, mert egy igen komolyan hangzó figyelemztetést láthatunk a monitoron, amelyben közlik velünk, hogy beléptünk az USA kormányának hivatalos rendszerébe, és minden információlopás, adatváltoztatás büntetendő, valamint tudomásul kell vennünk, hogy figyelik a rendszert, és azt is, hogy kik lépnek be. Ezek után már csak egy klikkelés, és végre megjelenik az indexoldal. Innen több helyre kukkanthatunk be. Többek között bemutatkozik az igazgató, George John Tenet, híres amerikai-

ak, mint a titoktartás nevű 355, aki az első női ügynökök egyike volt és még jó páran mások is. Fotókat láthatunk a főbb kormányszervekről, és természetesen bemutatkozik maga a CIA is. Mindent a gyerekek nyelvén írtak,

és a grafika is ezt a korosztályt célozza meg. Mindent összevetve egy érdekes kezdeményezés, bár ahhoz képest, hogy állami pénzből tartják fenn, lehetett volna izgalmasabbat is kreálni. Hiába, féltik a titkaikat!

Online aknakeresők

(Websweeper)

<http://www.billsgames.com/websweeper/>

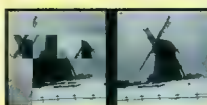
(WebMineSweeper)

<http://gen.ml.org/mines/>

Játszani mindenki szeret. Még az is, aki egyébként nem valjába, és görcsösen igyekszik fenntartani a komolyság látszatát. Elismert tudósok, de egyszerűen józan paraszti ésszel megáldott emberek is sokszor hangoztatják, hogy a játék felszabadítja az egyébként állandóan feszült idegeket, és újra lelki békét képes teremteni néha igencsak szürke hétköznapijainkban. Persze azon azért el lehetne vitatkozni, hogy mi történik abban az esetben, amikor valaki örjögve csapkodja az asztalt egy társasjáték elvesztett partija után. Ilyen esetekben valószínűleg a probléma oka nem magában a játékban van, hanem inkább a játékosban. A mai utramodern, látványos számítógépes game-ek korában szinte már ősdi vacaknak tűnik a mindenki által jól ismert kis szösszenet, az aknakereső. Számomra eléggé érthetetlennek tűnik, amikor a recepciós lány a pultjához beállított gépen a Need For

Speed 3 helyett ezzel írta a gonosz elment, mert egy 3 d f x gyorsítókártyával és az NFS3 csodálatos képével, hangjával és egyéb effektusával nekem kérdés, hogy melyik progit futtatnám. Ahogy egy pár szöveges előtt a Tetris „webesítését” mutattuk be, úgy most ez került sorra. A két honlap nagyjából ugyanazokat a szolgáltatásokat nyújtja az egyszerű halandónak, de a WebMineSweeper oldala talán mégis egy picit komfortosabb. Nincs semmi extra grafika, csak szöveg és négyféle nagyságú aknakereső. A Websweeper ezzel elterelne reklámokat is tartalmaz, ami egy kicsit lelassítja a játékmenetet, mert minden lépéskor a böngésző újra tölti az oldalt. A dolgunk nagyon egyszerű, és igazából nem igényel nagy szellemi koncentrációt. Talán épp az egyszerűsége teszi olyan népszerűvé a számítógéphasználók körében.

Avial Reconnaissance Photography Program

Harry Recon: Ace Photo Pigeon

"Hi, I'm Harry Recon, the CIA's ace photo pigeon. I'm going to tell you about the history of the CIA in another version of the CIA's page. My parents named me after Harry, who was a famous pilot. The Central Intelligence Agency when he signed the National Security Act on Sept. 18, 1947. My family has always supported the Agency and its predecessor, the Office of Strategic Services (OSS), because it was the first and largest agency to see to it that our country was safe."

- With Paul Harvey on the radio during World War II.
- With George H.W. Bush on the radio during the Vietnam War.
- With George H.W. Bush on the radio during the Vietnam War.

Let's keep the CIA's history alive and let's keep our country safe.

Porból lettünk – finomak vagyunk
(Nestlé S.A.)
<http://www.nestle.com>

A csodálatos Internet még mindig nem alkalmas összes érzéksszervünk manipulálására, így az ízek továbbítására sem. De épp azért vannak a feltételes reflexek, hogy a csokipapírok láttán (már ha jó a csomagolóanyag designja) csurogni kezdjen a nyálunk. Ebből az indítástól voltam kíváncsi a svájci csokigyárra, de hamar tudomra adták a szerteágazó website-ok többször is előforduló öndicséretei, hogy itt sokkal többről van szó. Sőt kissé szerénytelenül valahogy így: tudjuk, hogy azt hitted, kedves látogató, hogy mi csokit készítünk, meg kakaót, de nem – mi a Világ Legnagyobb Élelmiszer Vállalata vagyunk.

Jó, jó, be kell ismernem, hogy a bal kezemtől pár centire éppen instant kávém hűl

Járjunk hát utána! (Nem akarunk reklámozni, úgyhogy a márkanéveket kihagyjuk, bármilyen hasonlóság az eredetivel csak a véletlen műve.)

Először is térjünk vissza a csokoládéhoz! A történet az Újvilágban kezdődött a majakkal és aztékokkal, akik a kakaóbabot az istenek eledeleének tartották, és annyira becsülték, hogy fizetőszököként is megálta a helyét. Aztán jött *Kolumbusz*, akinek speciál nem nagyon ízelt a vízből cukor-nélkül készült ital. Lassan mégis meghódította Európát a csoki, főleg a cukrozott változat. Voltak is gondok, a hölgyek már misére is forró csokit szorogatva-szüröcsölgetve jártak, úgyhogy az egyháznak állást kellett foglalnia e mennyi ízi éték ügyében. Felmerült a kérdés, megszegi-e a bój-

tót, aki fogyasztja. Végül *XIII. Gregely* pápa engedélyezte a csokoládéital fogyasztását bőjti napokon is.

De még mindig vizet használtak a készítéséhez... És itt jött a képe Svájc, és bizonyos *Daniel Peter*, aki 1875-ben először készített tejszokit. Az ő barátja is tejszódot adott *Henri Nestlé*-nek, aki végül leartatta a babérok. (Az eredeti cég, a „Peter, Cailler, Kohler” 30 évig létezett, mielőtt a Nestlé bekebelezte.)

Nézzünk meg pár évszámot, érdekes látni, hogy minden mennyire így ebben a világban, és nem olyan öröktől fogva létező, mint amilyenek nekünk érezzük.

Például vegyük a kávét: az első kávéfogyasztó egy jemeni imám volt, aki több mint ezer éve a kávébogyók rágicsálása után egy hirtelen ötlettől vezérelve a kávébabot megpörkölte, ledarálta, és leforrázta vízzel, aztán inni kezdte. (Azt hiszem, ez a véletlen felfedezése nagyon gyanús lenne *Erich von Dänikenne*... Habár a rosszsmájúabbak szerint az illető csak be akarta állítani magát valamilyen szerrel, mivel rossz volt a termés kokacserjéből.) Aztán Perzsiánál a 17. században elért a kávé Európát, elsőként a Napkirály udvarában kóstolták meg. A kávé okozta álmatlan éjszakák egyre népszerűbbek lettek, különösen a diákok körében, vizsgaidőszak táján. Az első instant kávé 1937-ben készítették,

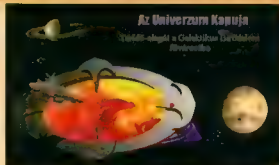
sokérvény laboratóriumai próbálkozás után, de mivel jött a II. világháború, egyből nagy népszerűsége tett szert, mint hogy a lövészárkokban igazít fűzni nem nagyon volt esély. És a végeredmény: másodpercenként 3000 csésze „nescafé” fogyaszti az emberiség. Illetve, mivel a cikket most befejezem, ebben a pillanatban 3001-et!

(A Nescafé Magyarországon éppúgy az instant kávé színönimája lett, ahogy a Xerox a fénymásolóé vagy a Gillette a borotváié. Magam is ezt használtam köznévként, mígnem egyszer egy spanyol

kávészaküzletben sajnálkozva tarták szét a kezüket... Azt hittem, idegengyűlöletük miatt nem szolgálnak ki, aminek kicsit ellentmondott, hogy kedvesen és szomorúan közölték: nincs Nescafé... Furcsán bambultam a polcokon sorakozó konzervdobozokra és üvegekre, láttam, hogy hetvenféle „nescafé” van, végül egyre rámutattam, s mondtam: azt kérem... Gond nélkül becsomagolták, majd fizetéskor elnézést kértek, hogy a Nescafé éppen kifogyott, de ha nekem más vízben oldódó kávé is jó, akkor ennek szívből örülnek... – a szerk.)

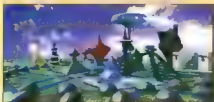
Irodalom?

(Az univerzum kapuja)
www.scifi.hu

Az Avana, vagyis a Magyar Tudományos-Fantasztikus Művésztér Országos Egyesület nyitott a fenti című teridőalagutat a science-fiction világába. Az ok, amiért az irodalom szó után kérdőjel áll, egyszerű. Míg tíz-húsz évvel ezelőtt a sci-fi nem igazán vették „irodalomszámba”, addig ma ellenkező a tendencia: sok tanár örülne, ha tanítványai sci-fi-t olvasnának.

Hogy miért van ez így?

Három okot lehetne felsorolni. Az első az, hogy ha nem is a klasszikusokat, de legalább valamit olvasna a gyerek, ami nem színes, reklámmal tömött, „üresfejű” újság. Másodsor már klasszikusokká váltak a pár évtizede még kortárs „ponyvairók”: *Clarke*, *Asimov* és *Lem* neve szerencsére lassan mindenki előtt ismerősen cseng. Harmadszor a tanárok generáci-

ója is „megújult”: a mostanikak közül sokan maguk is Alapítványon, a Kiberiádon vagy a Galaxis Útikalauzon nőttek fel. És milyen furcsa is az élet: az Internet, amely sokáig csak az írók fantáziájában élt, most valószínűleg válva hordozza azok bevált próféciáit.

A homepage-ra lépve hamar a Galaktikus Birodalom fővárosában találjuk magunkat. Aki egy kicsit is szereti a sci-fi-t, az biztosan örákat tud majd itt eltölteni. Először is csillagközi járatokra szállhatunk (linkek magyar site-okra), vagy megnézhetjük a hírszerzés adatait (új könyvek, filmek, információk). Feliratkozhatunk levelezési listákra, végignézhünk hasonló témájú magazínokat, vagy a filmpalotából letölthetjük a Csillagok Háborúja új részének bemutatóját is. Mindez azonban csak izeltől: az oldal valóságos információbomba, amit senkinek sem szabad kihagynia.

ÖNNEK MÁR VAN ECDL-VIZSGÁJA, AZAZ EURÓPAI SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI JOGOSÍTVÁNYA?

European Computer Driving Licence...

Egy jogosítvány, ami nélkül a jövőben nem lesz könnyű munkát vállalni Európában
vagy annak keleti végein, Magyarországon...

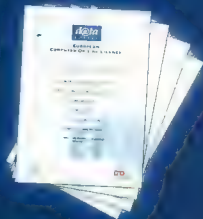

Egy tankönyv,

ami nélkül nem lesz könnyű levizsgázni
a számítógép-felhasználói ismeretekből,

egy könyv,

amely hét füzetben a hét ECDL-vizsgán
feltehető kérdésekre válaszol...

Megjelent a Novorg és a PRÍM Kiadó közös gondozásában a hivatalos ECDL-tankönyv, amelyet kérésére házhoz küldünk Önnek.

M E G R E N D E L Ő

Név:

Cím:

Igen, ☐ megrendelem a hét kötetes ECDL-tankönyvet. Ár: 4900 forint plusz 12%áfa (postázási költség: 500 Ft.).

Igen, ☐ megrendelem a Vizsgapéldatárát. Ár: 4000 forint plusz 12%áfa (postázási költség 300 Ft.).

A tankönyvsorozat és a vizsgapéldatár együttes megrendelése esetén a postázás költsége 600 Ft.

A könyv(ek) árát ☐ csekken ☐ átutalással befizetem a PRÍM Kiadónak

a Magyar Külkereskedelmi Banknál vezetett 10300002-20330079-00003285 számú számlájára.

Dátum:

Aláírás:

A fenti megrendelőt vagy az azzal azonos szöveget faxon, e-mailben, levélben is el lehet juttatni
a PRÍM Kiadóhoz: 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32. Tel./Fax: 228-3372, 228-3373. E-mail: prim@prim.hu.

SIKERES VIZSGÁHOZ VIZSGAPÉLDATÁR!

Rendelje meg a füzeteket és/vagy a Vizsgapéldatárát faxon,

e-mailben, levélben a PRÍM Kiadónál:

1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Tel./fax: 228-3372, 228-3373

E-mail: prim@prim.hu

AZ EURÓPAI SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI JOGOSÍTVÁNY VIZSGAFELADATAI

Egyetemek, főiskolák

Magyar felsőoktatási intézmények a Világhálón

Megyékkal foglalkozó honismereti sorozatunk sikeren felbuzdulva most ismét egy hazai témát veszünk elő: a továbbiakban – olvasóink leveleit is figyelembe véve – magyar egyetemek és főiskolák honlapjait fogjuk bemutatni.

Szombathelyen található a **Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola**. Az alig negyedszázados intézmény meglepő módon az ország egyik legnépesebb felsőoktatási egysége: 2477 nappali és 1723 levelező tagozatos hallgatója van. Fő profilja a közoktatás teljes vertikumára irányuló pedagógusképzés,

amely a nemzeti alaptanterv szerint hiányterületi szakokkal, valamint a pedagógus-továbbképzés céljait szolgáló szakirányú továbbképzési szakokkal bővül. A BDTF-nak rengeteg terve van, amelyek közül talán legfontosabb az egyetemi jog megszerzése.

Eros törekvése a nem tanár szakok számának gyarapítása is, valamint új képzési területek és formák meghonosítása. Szombathely mellett Budapesten, Kaposváron és Zalaegerszegen folyik kihelyezett képzése.

A főiskola története mindössze 1959-ig nyúlik vissza, amikor is megalakult a Szombathelyi Tanítóképző Intézet, a Kőszegi Tanítóképző jogutódja. Következő fontosabb lépés az önálló Szombathelyi Tanárképző Főiskola létrehozása volt, 1974-ben. Pontosan

Örökéleti és Környezettudományi Tanszék

tíz évvel ezután vették fel Berzsényi Dániel nevét, majd 1996-ban beadták 10 szak egyetemi akkreditálásának kérelmét. 1998-ban megkapták az alkalmazott nyelvészet és az uralisztika egyetemi szak indításának engedélyét.

Térjünk ki pár szóban az iskolában folyó képzésre! Sok egyéb felsőoktatási intézményhez hasonlóan itt is van nulladik évfolyam, amelynek célja a

Üdvözlünk a
**Berzsényi Dániel
Tanárképző Főiskola**
honlapján

Magyar Honlap
Vas Helye
Szombathely
Iskoláinkról
Egységeink honlapja
Hírdetők
Közvetítések
Hasznos linkek
Honlap térkép

A Főiskola névadója: Berzsényi Dániel

1776-1836

<http://www.bdtf.hu/>

DIALCOM

FAXMODEM

56000 bps

5 év teljeskörű garancia

www.modem.hu

Ez a külső megjelenésben impozáns, nagysebességű Dialcom 5614 MYA típusú adat/fax/hang/ASVD modem mindazokat a tulajdonságokat egyesíti magában, mely az INTERNETAUSZTRONAUTÁNAK garantálja a GYORS, BIZTONSÁGOS és KÉNYELMES célbáért börtörhöz az INTERNET GALAXISBÁN.

MOST MEGFIZETHETŐ MINŐSÉGGEL, MÉG GYORSABBAN SZÁGULDIHAT AZ INTERNET VILÁGHÁLÓJÁN!

Magyar beállítások, magyar nyelvű leírások és program (TI01), gyors telepítés. Típusengedély (HIF), SZOFTVER UPGRADE lehetőség, KS6FLEX Rockwell technológia.

Kérse a számítástechnikai szaküzletekben! Címlista a www.modem.hu honlapon!

Gyártó: SCI-Modem Kft. Tel.: 465-8040

SCI-MODEM

felkészítés a felvételtírc, illetve a felsőfokú tanulmányokra. Az itt tett vizsga mentesíthet mind az írásbeli, mind a felvételi vizsga alól. A szakok közül a két egyetemet már említettük, a többi vizsot itt hosszú lenne felsorolni, mivel 33-at számolhatunk össze belőlük.

Ezek többnyire a „szokásosak”, mint például a matematika, a magyar, a német stb., de van egy-két ritkábban hallott is, mint a szlovén nemzetiségi vagy az egyházzenei szak.

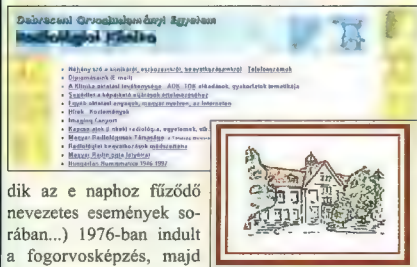
A nem helybéli diákoknak a Pável Ágoston Kollégium biztosít elhelye-

zést, két külön épülettel és összesen 539 férőhellyel. (Ezek sajnos nem rendelkeznek külön honlappal.) A tanszékek közül egyedül az Örökléstan és Környezettudományi Tanszék rendelkezik saját lappal – reméljük, hogy rövidesen a többi is követi példáját.

Egy nevezetes dátum: október 23.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Kelet-Magyarország egyik legismertebb oktatási intézménye. Írásunk apropóját az adja, hogy 1998-ban volt az orvospérezés indulásának 80. évfordulója. Hívatatosan 1918. október 23-án avatták fel az orvosi kart, amelyből 1951-re vált önálló orvosi egyetemmé. (Ki gondolta volna, hogy az 56-os október 23. csak a második, a köztársaság kikáltása pedig a harmadik?)

dik az e naphoz fűződő nevezetes események sorában...) 1976-ban indult a fogorvosképzés, majd 1991-ben alakult meg Nyíregyházán a főiskolai kar. Mára négy különböző képzési formában vehetnek részt itt a diákok. A legjelentősebb talán az egyetemi alapképzés: az ide beiratkozottak létszáma 1452 volt a 95/96-os tanévben. Ezután következik a főiskolai képzés, 475 hallgatóval, a doktori képzés 47, majd végül a szak-

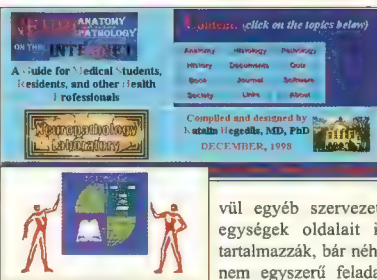
irányú továbbképzés 46 fővel. Ennyi diákhoz sok tanár is kell: az oktató/tanuló arány egy az öthöz, ami egész jónak tűnik.

Az, hogy valaki mennyi idő alatt végzi el a DOTE-t, nem csak a fenti képzési szintektől, hanem a választott szaktól is függ. Míg egy általános orvos tanulóiéje hat év, addig egy fogorvosé öt, főiskolai szakon négy vagy három. PhD-n három.

Tandij – mivel eltörölték – nincs, de ha valaki külföldi, akkor kemény 6500 dollárt kell fizetnie. (Hogy mennyi időre, az nem derül ki a hivatalos oldalról, de valószínűleg egy félévre. Mindenesetre 95/96-ban 80 külföldi hallgatója volt a DOTE-nek.)

Talán a kedves olvasókban is felmerült már a kérdés, hogy mi az, amit a főiskolai alapképzésen taníthatnak, hiszen egy orvos vagy orvos, és akkor hat év, vagy nem... Nos, természetesen a főiskolai rész nem orvosokat képez. Védőnők, diplomás ápolók, általános szociális munkások, egészségügyi ügyvitelszervezők, laboranalitikusok lehetők, akik tehát nem a szőmben vett gyógyítással, hanem kapcsolódó, de szintén nem feladatokkal foglal-

A DOTE szerverei a fő homepage-en ki-

vül egyéb szervezeti egységek oldalait is tartalmazzák, bár néha nem egyszerű feladat megtalálni a magyar

verziót: olykor az ember nem is tudja, van-e egyáltalán. Mikrobiológiai Intézet, Radiológiai Intézet, Bőrklinika, Neurológia, Kísérleti Sebész Társaság... Hát meg kell mondanom, engem kirázott a hideg már csak a címetől is, de hát aki a Vészhelyzetet szereti, az itt is biztosan otthonosan érzi majd magát.

Nem ejtettünk még szót a nyitóoldalon tetején található vörös keresztrel, amely mellett „segi!” felirat olvasható. Elsőre azt hittük, véradásra szólítanak fel, de másról van szó. Egy 600 grammal született kislánynak gyűjtöttek itt a Gyermekklinika Alapítványa Gyermekekért munkatársai, akinek a szülei nem tudják kifizetni a több mint félmillió forintos berendezést, amely életének nagyobb biztonságban tudásához kellene: ez egy pulseoximeter, amely a vér oxigénszintjét méri. Lám, bármilyen jó is az orvosképzés, bármennyire fontosnak is tartja az egyetem a technikával való lépéstartást, bizony a pénz néha nagyobb út mindenfajta eskünél, tudásnál és jóakaratsátnál...

<http://www.dote.hu>

A virtuális képtár mindig nyitva áll

Létezik egy múzeum, ahová mindenki akkor mehet, amikor csak akar, és annyi időt tölthet egy kép előtt, amennyi jólesik. Bárki kedvére barangolhat a magyar festőművészek (<http://www.kfki.hu/keptar/>) és a világhírű reneszánsz mesterek (<http://sunserv.kfki.hu/~arthp/>) alkotásai között. *Krén Emil*, a virtuális képtár alapítója saját bevallása szerint évek óta a gyűjtemény bővítésével tölti éjszakáit. Nem csoda, hogy egy kicsit mindig álmos. Igazi megszállott, a szó pozitív értelmében. Egy képpel minimum negyedórát tölt: a gyűjtemény jelenleg mintegy 7000 darabból áll, tehát ez eddig legalább két és fél hónap folyamatos számítógépezést tesz ki... 1996-ban kezdett a hatalmas vállalkozásba *Marx Dániel* egyetemi hallgatóval és a KFKI Számítástechnikai Rt. anyagi támogatásával.

– Fizikusként, kutatóintézetben dolgozva már a kezdetektől használtam az Internetet. Köztudott, hogy a web is egy kutatóintézetből, a genfi Nukleáris Központból indult el. Az évek során egyre közelebb kerültem az informatikához. A művészet mindig is vonzott: a reneszánszt és a XX. század eleji magyar festészetet különösen szeretem. Gyerekkorom óta nagy műzeumjáró vagyok. Fizikusként gyakran voltam külföldi tanácskozáson: olyan hosszú konferencia nincs, amely mellett ne lehetne egy múzeumot megnézni. A gyűjtőszendvély mindig erős volt bennem. Egyetemista korom óta rengeteg reprodukciót, képeslapot, képzőművészeti albumot vásároltam, itthon és külföldön egyaránt. A gyűjtést folytatom most is, csak már nem albumban tartom a „kincseket”, hanem – a digitális technika segítségével – az Interneten.

– *Első lépésként saját, papíron meglévő képgyűjteményét vitte a Világhálóra?*

– Az Internetet kezdettől fogva sokan szidták, mondván, hogy rengeteg „szemét”, vagyis káros tartalom jelenik meg rajta. Elhatároztam, hogy ennek cáfolatául alapítok egy virtuális galériát. *Marx Dániel* egyetemi hallgatóval kitaláltunk egy mindenki számára jól érthető és használható rendszert, amit először az Internetről leszedett képekre alkalmaztunk. Mára pontos munkamegosztásban dolgozunk: a szoftver-problémákkal *Marx Dániel* informatika szakos egyetemi hallgató foglalkozik, a művészeti kérdésekkel pedig én.

– *Milyen céljaik voltak a múzeum alapításakor?*

– Legfőbb célunk mindig a magyar képzőművészet széles körű megismertetése volt, de mielőtt ebbe belekezdünk, készítettünk egy modellt, amelyen mindent kipróbáltunk: ennek té-

májául az európai reneszánsz művészetet választottuk, mert ez világszerte nagyon népszerű. A gyűjtemény darabjait angol nyelvű magyarázó szöveggel láttuk el. A pozitív, elsősorban külföldről érkező visszajelzések óta folyamatosan bővítjük az anyagot: minél több képet

szeretnénk jól használható magyarázatokkal, amelyek tartalmazzák az alkotó életrajzát, a mű fontosabb adatait és az ún. tárlatvezetést, a bemutatott műtárgyakat valamilyen logika szerint összekötő szöveget. A XIII–XVII. századi európai művészet lehető legteljesebb bemutatására törekszünk. Tudjuk, hogy szinte lehetetlenre vállalkozunk: jelenleg 4000 képből áll a gyűjtemény. A magyarázatokhoz a legjobb angol nyelvű szakirodalomból vettem át szövegeket, néha egész fejezeteket. Bár nálunk nem valódi műalkotások, csupán reprodukciók láthatók, külföldi és hazai látogatóink száma így is egyre nő.

– A magyar művészetet bemutató virtuális tárlat is ilyen népszerű?

– A magyar képtár mindössze másfél éve látható. Széles körű megismertetése jóval nehezebb feladat, mint az európai reneszánsz gyűjteményé. A Magyar Nemzeti Galéria munkatársai és más magyar múzeumok rendelkezésünkre

bocsátják kiadványaikat, és időnként a művekhez írt magyarázó szövegekkel is segítenek. Ahhoz, hogy a magyar művészetet a kezdetektől napjainkig bemutató – jelenleg 2750 műből álló – gyűjtemény világszerte ismertté váljon, a magyarázatokat angolra kell fordíttatnunk. Ez jelentős terhet jelent, így anyagi támogatókra van szükségünk.

– Szellemi tökében viszont szerencsére egyáltalán nincs hiány...

– A virtuális galéria koncepcióját és a megvalósítás módját szerzői alkotásnak tekintjük. Gyűjteményünk képei a megszokott logika (alkotók, témák, műfajok, címek stb.) és egészen más, egyéni óhajok szerint is kikereshetők. Másik hasznos és közkedvelt szolgáltatásunk a képeslapküldés. Népszerűsége a pontatlan e-mail címzés miatt hozzánk visszaküldött képeslapok mennyiségéből is lemérhető: naponta tíz is érkezik. Szerencsére jóval több talál célba...

A múzeumok múzeuma

Igénytelen, rövidke oldalnak látszik, a fehér hátteret valami kis jelentéktelen grafika díszíti, de ez ne tévesszen meg senkit. Einstein is aránylag rosszul öltözött. Az egyszerű külső mögött a www.museumlink.com oldalon az egész Internet egyik legnagyobb szabású vállalkozása rejlik. Amint rábukkantam, máris vetődtem az Add to Favorites menüpontra, mert tudtam, hogy ide haza fogok járni, amíg csak meglesz.

Az oldal szerkesztőinek célja ugyanis a világ összes múzeumának (!) feltérképezése. Kezdvé, mondjuk, a British Museumtól egészen a szentendrei marcipánmúzeumig, ha egyszer majd a tulaj Internet-honlapot készíti magának. Amiről a Museumlink üzemeltetői tudomást szereznek, azt terveik szerint azonnal bekapcsolják.

A gigantikus terv egyelőre a megvalósulás kezdetén jár ugyan, de máris ötszáznál több linket tartalmaz, főként amerikai és kanadai múzeumokét. Aki keres, az persze talál, hiszen néhány nagyobb európai intézmény linkjét is feltették.

Révbíró Tamás

HALADÁSI IRÁNY

HALADÁSI IRÁNY

– Van másfajta kapcsolat is a láthatatlan közönséggel?

– Naponta 15–20 beírás érkezik vendégkönyvünkbe, és ugyanennyi e-mail. Vannak, akik otthon őrzött képeikről szeretnék tudni, hogy hamisítványok-e, vagy sem, és hogy mennyit érnek: ebben nem tudunk segíteni. Híres magyar művészek (pl. Borsos József, Csók István és mások) leszármazottjaitól is gyakran kapunk köszönő sorokat. Én legjobban azoknak a leveleknek örülök, amelyek az iskolai órákon tartott virtuális múzeumi barangolásokról értesítenek.

Egyelőre több a külföldi visszajelzés, de itthon is sok rendszeres látogatónk van, mind a hazai, mind a nemzetközi képtárban. A tanárok, iskolai könyvtárak számára – az internetes használat elősegítésére, az online idő csökkentésére – készítettünk egy CD-ROM-ra rögzített változatot, amely a szerverhez kötött keresésen és a képeslapküldésen kívül mindent tartalmaz. Azt szeretném, ha tanárok és diákok, laikusok és szakemberek egyaránt rendszeresen látogatnák a képtárat. A műkedvelő múzeumjáróktól és az iskolai felhasználóktól már sok pozitív visszajelzést kaptunk a világ minden részéről. A szakemberek viszont többet várnak tőlünk: a jelenleginél pontosabb adatokat, részletesebb szakszövegeket. Ezek megír(at)ásához anyagi támogatónak van szükség. Gyűjteményünket már jelenlegi állapotában is használhatják a szakemberek, például könyvek írásához és illusztrálásához, illetve tárlatok rendezéséhez.

– A valódi múzeumok hogy reagálnak a virtuális képtárra?

– Idén tavasszal egy kanadai nemzetközi múzeumi informatikai konferencián nagy elismerést kapott a gyűjtemény, de nem tartják követendő példának a múzeumok számára: attól félnek, hogy a virtuális tárlatok elterjedésével csökken a valóságos múzeumok látogatottsága. Ez nyilvánvalóan nem így van. Az viszont tény, hogy a jogvédelem nincs biztosítva: a múzeumi tárgyakról készült képek a Világhálón keresztül könnyen illetéktelen felhasználókhoz juthatnak. Ha egy műtárgyat könyvbéli illusztrációként akarnak használni, azt csak a múzeum beleegyezésével, megfelelő jogdíjért tehetik meg. Sokan attól tartanak, hogy a virtuális gyűjtemény képernyőre optimalizált

festményeit lelopják, és könyvekben használják fel. Ettől nem kell félni, hiszen képeink nem nyomdakész minőségűek, így képzőművészeti albumokban aligha bukkanhatnak fel. Egy kanadai könyvkiadó nemrég megkeresett, mert látta gyűjteményünkben Munkácsy Mihály Ecce Homo című képét, amely tökéletesen illett tervezett kiadványa tartalmához. Összehoztam a kép tulajdonosa, a debreceni Déry Múzeum illetékesével, és a festményről készült színes diaposzítív néhány nap múlva Quebecben volt. A könyv azóta már meg is jelent, nemrég küldtek egy

tiszteletpéldányt. Nagy öröm, hogy közreműködésünkkel Kanadában többen megismerhetik ezt a Munkácsy-festményt is. Biztos vagyok benne, hogy a jó szándékú múzeumlátogatók többen vannak, mint akik a virtuális képtár reprodukcióit jótalanul használják fel. A múzeumok óvatosságát túlozottnak tartom. Virtuális képtárunk szerepel a világ összes virtuális és valódi galériájának címét tartalmazó jegyzékben.

Sajó Yvette

SHARP -pal az INTERNETEN!

MINIDISC

Hálózatra csatlakoztatható MiniDisc Rendszer

DSR/ADR

Digitális Szatellit Rádió/Astra Digitál Rádió

CD
Compact Disc

DAB
Digitális Rádióadás

MD
MiniDisc

MD-X8H Rendszer
AUDIO HÁLÓZAT

DAT
Digitális Hangszalag

PC kártya AD-AJ1

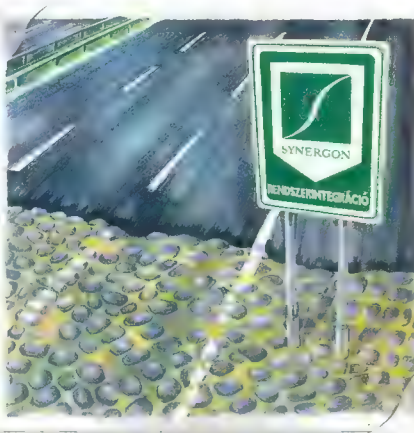
SHARP MD-X8H alapiellemzői

- PC csatlakozási lehetőség
- digitális kompatibilitás
- nagyméretű LCD kijelző
- távvezérlő game pad mintára
- 3 CD-s lejátszó
- MD előlötöltés mechanikával
- dinamikus hangzás 15 cm átmérőjű mélynyomó hangfalból
- 800 W zenei teljesítmény
- SRS, 3D Surround
- X-Bass mélyhang kiemelő rendszer

Állítsa össze zenei könyvtárát
az internetről!
Használja a Világhálót SHARP
MiniDisc Rendszerrel!

Megvásárolható:
SHARP kereskedők
MURÁNYI KERESKEDŐHÁZ

A SHARP márkaképviselete: EMMI Kft.

RENDSZERINTEGRÁCIÓ FILOZÓFIA. *Megvalósítani* MŰKÖDTETNI

A rendszerintegráció több mint hardver, több mint szoftver.
A rendszerintegráció szemléletmód: az informatika filozófiája.
A Synergon, a vezető hazai rendszerintegrátor egyesíti
az informatikát és a kommunikációs technológiát, így
hatékonyságot növelő, költségcsökkentő rendszereket hoz
létre kiemelkedő minőségű alkotóelemekből.

Az informatikai rendszerintegráció több, mint rendszer, mert
nemcsak tervezést, építést, felszerelést jelent, hanem azt a
háttérrel is, amely a rendszer gazdaságos működtetéséhez, a
piaci sikerhez elengedhetetlenül szükséges. Ha ismeri a célt,
a Synergon megépíti a hozzá vezető utat!

SYNERGON

Synergon Informatika Rt. ■ 1047 Budapest, Baross u. 91-95. ■ 1041 Budapest, István út 16. Tel: 399-6600 Fax: 399-6699 ■ E-mail: info@synergon.hu www.synergon.hu

1999 JANUÁR

A NETHEADS rovat, amely az elmúlt évben a Matáv jövőből került be lapunkba, az Origo megnyitásával végképp a webre költözött. Talán az volt a gyökér, hogy a Matáv való kiakasztás előtt az Internet Kálozban nyomatásban is megjelentek „zsebkártya”-interjúk (más néven zsebkártyajelkelt), az ideig azonban ebből csak a Halo marad... Az online verzióban „Hogy az „zsebkártya” egy e-mailben található linknek, a matav.hu web oldalra pedig a kálozban megjelent interjúk egy-egy cikkének a nagyban tudom egyévi laposra írtam...

Egy Internet Káloz jellegű szabadidő-magazinban – amely eredeti célja szerint az Internet által megnyitott szabadidő használatát, ismeretszerését, fejlesztését, munkahelyi életét, szabadidőszórakozását, szociális életét az olvasók figyelmébe ajánlani nem rossz, ha a Halo szereplőit honlapra hoznánk elmesélni, hogy őket mi ragadta meg a web kálozában, és miért váltak „pokemberre”. Éppen ezért előidéztem POKEMBER rovatunkat, amelyben kicsit másként tudomást vehetünk, hogy a NETHEADS alatt a weben folyó munkák megpróbáljuk a NETHEADS legjobbjait megismerni, folyamatosan megismerjük az olvasókat, akiknek az élegetésről egy kicsit többet tudunk meg az Interneten. Nem a „zsebkártya”-interjúk, hanem a kiadványok, hanem azok, akik már megtanultak együtt élni a Világhálón, és nekünk, közembereknek is segítségünk lehetne abban, hogy okkultizációval lehessünk.

Elsőre a következőt írtam a weben informálódó, elektronikus kommunikáló, távnyomában dolgozó, Interneten szórakozó, Haloan élő pokemberre évezredet les.

Egy szociológus, aki borsot tört a Matáv orra alá

www.altavizsla.com

Vagy a mai böngészőnk, amelyek a www-t és a .com-at magukért is kitalálják: altavizsla.

Ismerős a cím? Nem www.altavizsla.matav.hu, hanem csak egy egyszerűen: altavizsla.

Nézzük a Matáv kényes ügyeségei során a Compagtol megismerő magának a levélre írt levelezőlistát, elhelyezett kártya-bátyát az ilyenkor határozott domain-nevekre, így egy 24 órás leírás kihasználta a lehetőségeket, és szeptember 24-én felváltotta magának. Hargittai Estér (hargittai@ester.com) jelenleg Princetonban él és tanul, így a Magyarok a nagyvilágban című sorozatunk egyik főhőse is lehetne.

Hargittai Estér: – Hogyan került az Amerikai Egyesült Államokba?

Hargittai Estér: – Hozzájárul a gimnáziumban döntöttem egy hogy az USA-ba mennék majd továbbtanulni. Azonkor az amerikai egyetemeken dolgozó vendégprofesszorok, és általában először a család is. Ezek a „Népszerűségi” alkalmak ott az amerikai oktatási rendszer megismerésére. Leginkább az életem buma, hogy sokkal nyitottabb, mint az otthoni. Nem kell régóta az első pillanattól tudni, hogy mit akar majd csinálni az ember, mint szembe szociológus. 1992-ben döntöttem az ETE Trefat Gyakorló Iskolájában, és szeptemberben kijutott az USA-ba az ún. Smith College (www.smith.edu) nevű kis leányegyetemre, ami Massachusetts államban van. New Yorktól pár órányira, északra. Mivel határozottan eldöntöttem, hogy volt, két évem volt az amerikai művelődési iskolában, a gazdasági életben a franciák, az informatikában egészen a kezdetektől. Ez nagyon jó volt. Mivel a szociológusokat nagyon elvették, úgy döntöttem, az választásom szociológus. A munkám egyetemi docensként folytatódtam, ahol a Smithben lezajlott egy éves programja. Fantasztikus életem volt, amely a szociológusok és a kultúra közötti kapcsolatokat vizsgálta. A szociológusok és a kultúra közötti kapcsolatokat vizsgálta.

H. E. – Diplomamunkát (http://cs.smith.edu/~hargittai/Thesis) a Világháló egyenlőségeiről írtam. Most fogom be egy címet arról, milyen szabályozási mechanizmusok alakultak ki egy kommunikatív rendszer „Mete” során. Ebben a rádió első évi vizsgálatok össze az Interneten. Van most egy portál címe arról szóló projektem, de tényleg már tanulmányt írtam arról is, hogy milyen előnyök és hátrányok jár az Internet használatát az általános iskolákban. Az utóbbi két évben, hogy az egyenlőség a Matáv, de ebben a témában is vannak ötleteim. Kutatási eredményeimet három konferencián ismertem be: San Franciscóban szociológusoknak, Genfben az Internet-világ képviselőinek. Kiseb körökben is beszámoltam már: Javul a látogatás egy előadás a Smithen, hetet pedig itt, a környéken. Ez utóbbi az Internetről és a szociológusokról szól.

H. E. – Hogyan került a központi és a szociológusok közötti kapcsolat a szociológusok között?

H. E. – Készenlétem kórházban jöttam először az USA-ban, és akkor volt ottan egy Commodore VIC20-as gépem. Kiseb volt a testvérem egy Commodore 64-es, majd látni egy IBM PC-re is szert kaptam. Számomra a Halo egyfajta számítógérem. Még a gimnázium alapfokú és szerkesztettem egy osztálylapot, az énekesek Betlapot, ami határozottan jöttam meg. Egy hónapja több időt keltem osztály körében képes volt leírni, s az igazságot osztály körében halott. A Smithen aztán szintén közreműködtem egy újság kiadásában, aminek végül a főszerkesztő lettem, de az egy sokkal kisebb vállalkozásnak tekintem, még ha harmincszor akkora terjedelmű újság volt is, és több anyagi is, hogy ez számomra, mint két-három Betlapba öltöztem. 1993 nyarán külföldi dolgoztam a Magyar Hírlop Budapesti rovatnál. Genfben szintén dolgoztam egy lapnál: franciák angol fordított nyelvet.

H. E. – Hogyan került a központi és a szociológusok közötti kapcsolat a szociológusok között?

H. E. – Készenlétem kórházban jöttam először az USA-ban, és akkor volt ottan egy Commodore VIC20-as gépem. Kiseb volt a testvérem egy Commodore 64-es, majd látni egy IBM PC-re is szert kaptam. Számomra a Halo egyfajta számítógérem. Még a gimnázium alapfokú és szerkesztettem egy osztálylapot, az énekesek Betlapot, ami határozottan jöttam meg. Egy hónapja több időt keltem osztály körében képes volt leírni, s az igazságot osztály körében halott. A Smithen aztán szintén közreműködtem egy újság kiadásában, aminek végül a főszerkesztő lettem, de az egy sokkal kisebb vállalkozásnak tekintem, még ha harmincszor akkora terjedelmű újság volt is, és több anyagi is, hogy ez számomra, mint két-három Betlapba öltöztem. 1993 nyarán külföldi dolgoztam a Magyar Hírlop Budapesti rovatnál. Genfben szintén dolgoztam egy lapnál: franciák angol fordított nyelvet.

H. E. – Hogyan került a központi és a szociológusok közötti kapcsolat a szociológusok között?

H. E. – Rendben. A Smithen elsősorban felvettem egy ún. Computer Literacy (számítógépes műveltség) órát. Ha-

nyon föl ment, így a követelőzők egyben felmentésnek iszték. Azt az úrat Józ Róvrika professzor tanította, akinek neve „ellenállásmentes” az eskü őrdoboz, amikor az éppen a laboratórium szobájában hallgatott. Negyven, hétéves fiatalok voltak a hallgatók, és egyszer megkérdezték, micsé a tudomány? Akkor egy kutyaszagot, más válasz is érkezett belőlük. A kutyaszag arról szólt, milyen szagú a tudomány, a másik válasz az információ tudomány kifejezésre vezetett. Akkor lefoglalták egy nagy munkafeladatokat és más: három feladatból egyet választottak meg. Ezek voltak: a) a szén egy másik változatának a Szilárd, és b) a szén és az oldószer, így az az oldószer az információs tudomány, majd megkérdezték az információs tudomány, hogy milyen? Az információ egyet jelent: ez az egyetlen elvárásunk a szó. Milyen körök sok idővel volt, és elvárásunk megvalósult a saját elvárásaink. Akkor meg is mentek a szilárd anyagok, és egy tanácsadó meg is a HTIL megvalósult, mint elvárásunk az emberek között: megvalósult a saját elvárásunk. Azóta is követségek és követségek vannak.

[illegible]

www.mediainfo.hu/real/real/mediainfo201001.htm

N. E.: – Amikor hat éve az Internetre léptem, néha kommunikáltam másokkal a „teljes” kézzel, illetve még egy BBSe-n is részt vettem, de mostanában már nem használom ilyen-olyan időségi kommunikációs eszközöket. Leginkább a webes kávé szobák konkrét infótól mentes, az „emlékező” mellett, mert

• Hátan a legutóbbi időben perverzisek lettem. Amikor

• Szinte leírultam, amikor mondtam, hogy nézek ottan a c-malek, mert ő akkor már haldotta ottban, az E-TEEN. (Útmutató, kopán cím, új tudóni fel-

• Amint sok pénz és időt spórolnak meg. Nemcsak magyar immersion az USA-ban, de a legelső baráti Magyarországi élők. Szerencsére mondanak egyre könnyebb járni a kapcsolati (e-mail, társalgási) első

• Nemcsak lehetőségek, és egy időben meg tudnak kávézni. Mász-

• az is hazatérő, hanem egyszer egy ében, de fiatal

[illegible][illegible]

„Ez az Amerikai Háló az Egyesült Államokból jön, hogy az ember lássa, a 'modern Háló' több a férfi, mint a nő. Legtöbbször a Háló webes nézői jobban látni felelnek. Ez egyáltalán nem igaz az 'amerikai Háló'ról, ahol ha jól tudom, ma már egyáltalán egyenlő az arány. Ennek a különbségnek valószínűleg az oka az van, de nem hiszem, hogy az amerikai Hálóval van köze, hogy résztvevőit elmozdítassam.

[illegible]

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

[illegible]

...és a hi-fi pedig pár nappal később, a ...
...a régi ...
...a dolog – ugyanis a ...

[illegible]

Nyolcvanezer emberre főz, és mellette ott a home banking...

Hogy miképp sodorta a 27 éves Mosoni Szabolcsot Németországba az élet, arról így vall:

– Az általános iskola elvégzése után az adá-
di „kegyelettemre” mezőgazdasági gépszerelőnek
jelentkeztem, ugyanis előtte a tanulmányi ered-
ményeim nem voltak valami kimagaslóak :-).
Mielőtt ott is baj lett volna, abbahagytam. Ezután
sok mindenbe belekezdtem, de leginkább
Enyingen apám autószerelő-műhe-
lyében segített, ahova 15 éves korom-
ban álltam be. Sajnos a gyér forga-
lom miatt a műhely tönkrement, és mi-
vel anyám fodrászként szintén nem
keresett vagyonokat, a család anyagi
helyzete nagyon megromlott. A kriti-
kus helyzetben szüleimmel arra az el-
határozásra jutottunk, hogy kitelepül-
ünk Németországba, és szerencsén
próbálunk. A húgom, aki három évvel
fiatalabb nálam, már akkor is jól be-
szélt németül, ezért itt rögtön tudta
folytatni az iskolát. Apámnak – szülői
örökségének köszönhetően – szintén
nem volt gondja a nyelvvél, rögtön talált
is munkát egy autószerelő-műhelyben. A mai napig
is ott dolgozik. Anyám és én nyelvtanfolyamra já-
runk eleinte. A beilleszkedés elég könnyen ment, és
a tízhónapos intenzív nyelvtanfolyam után a nyelv-
vel sem voltak problémáim. Nem úgy, mint annak
idején az oroszsal, amit 5 évig tanultam, de a mai
napig sem tudok semmit.

Mosoni Szabolcs a nyelvtanfolyam után szá-
kácstanulónak jelentkezett Schweinfurtra.
A szakma megtanulása 3 évig tartott, ugyanúgy,
mint Magyarországon. Édesanyja ebben az
időben egy ruhagyárban dolgozott, húga pedig
gyógyszerész-asszisztens végzettséget szerzett.

– A feleségemet még otthon, 14 éves korom-
ban ismertem meg, három évvel fiatalabb nálam.
A tanulást annak idején e miatt a kapcsolat miatt
is hanyagoltam, de amúgy is világetemben utál-
tam az iskolát. Csak itt, Németországban szeret-
tem meg :-). Végül is nem bántam meg, hogy ak-
kor inkább a szívemre hallgattam. Egy évvel
előtűnt köztünk házasságát. Az esküvőnk előtt
csak néha tudtuk meglátogatni egymást, de most
már szerencsére van tartózkodási engedélye.
Ő Magyarországon tanulta a szakácsmesterséget,
mindketten a Lufthansa Service Gesellschaftnál –
röviden LSG Skyfood – dolgozunk. Magyarosan
csak otthon főzünk, a munkahelyünkön nincs
ilyen lehetőségünk. Itt inkább az olaszos, ázsiai,
angolos, sváb ízek a jellemzők. A repülőkon utá-
zóknak körülbelül hatvan-nyolcvanezer adag ételt
állítunk elő naponta, vagyis tonnák tucatjait. Per-
sze mindez a modern, komputervezérelt gépek
nélkül lehetetlen lenne, és még így is adódna né-

ha problémák. Mindezt hat szakács és tíz segéd
végzi el. A legtöbb menü félkész és mélyfagyasz-
tot árulból készül. Rendes étteremben már nem
dolgozunk, mert abból nem lehet megélni, és azt
sem szeretem, ha valami szoros határidőn belül,
gyorsan kell elkészíteni. Itt az emberek a nem zsi-
ros, gyors ételeket kedvelik, az egészséges táplál-
kozás a divat, én viszont személy szerint a Coca-
Colát imádom, és az édességeket. Lényeg, hogy
hizlaljon és ártson. Az a finom :-).

– A beilleszke-
dés egy másik or-
szág, másik nép éle-
téből könnyen ment?

– Családom né-
met származású,
így könnyen, de az
állampolgárságot
kellett vagy öt évet
pereskedni Bajor-
ország (Freistaat
Bayern) ellen. A
nagyapám Ma-

gyarországon élő
németek voltak, mi-
vel azonban a szoci-
alizmusban nevüket
Malerről Mosinira
magyarosították,
a német hatóságok
nehezen akarták el-
ismerni német származásunkat. Itteni
magyarokat nem ismerek. A három-négy évvel
előtűnt megismert magyar körzeti orvosom –
dr. Czágány Ferenc Stadtlauringenből – sajnos
nemrég meghalt. Honvágam sosem volt, mivel
a családom is velem van. A feleségemmel most
egy borvidéken élünk, szüleim pedig a Rhön-
hegységben laknak, ami innen körülbelül 200 ki-
lométerre van. A húgom mintegy 300 kilométer-
re lakik tőlünk, Schweinfurtra, ezért csak ritkán
találkozunk. Az igazi örömet számomra min-
denekelőtt az jelenti, hogy végre velem élhet
a feleségem. Az esküvő előtt tíz évig csak a barát-
nőm lehetett. Van rendes munkám, és amit el

szertetnék érni, azt el is érem. Igaz, mindenért ke-
ményen meg kell dolgoznom. Annak idején
a szüleimmel közösen vetünk egy kétlaktáros
nagy házat, és elmondhatom, rendezett életem
van. A nyelvet és az itteni törvényeket, mentali-
tást könnyű volt megszoknom. Nagyon szeretek
itt élni, mert az emberek nagyon kedvesek és
segítőkedők, a táj pedig gyönyörű. A kapcsola-
tot annyiban tartom az óhajával, hogy egy évben
egyszer-kétszer hazamegyek, meglátogatni a ro-
konokat, a régi barátokat. E-mailen keresztül
csak egy magyar levelezőcímszám van, Vince
László Zalaegerszegről. A magyar újságok közül
leginkább a Kiskegyedet, a Meglepetést, a Nők
Lapját olvassuk – már amikor megtehetjük. A fe-
leségemmel jókat szoktunk derülni a lapok írá-
sán, kivéve a Nők Lapját, amelyben néha kevésbé
vidám dolgok vannak. A Duna Tv-t lehet fogni a
szüleimnél, Wildfleckenben, és a Kossuth, illet-
ve a Petőfi rádió is hallható szatellitlen keresztül.

– Sőt ma már nem csak műholdas csator-
nák, hanem internetesek is vannak, ahol az új-
ságok, a rádiók, sőt a tévé is elérhető. Nem
próbáltad még?

– Dehogynem, elég régi számítógép-
barát vagyok. Magyarországon még
csak egy C-64-esem volt, amin legin-
kább játszottam, de azán itt, Németor-
szágban egy újságban olvastam, hogy
két ember valami számítógépes hálózat
ismerte meg egymást. Később kide-
rült, hogy ez nem más, mint az Internet.
Mindez annyira pízskálta a fantáziámat,
hogy azt mondtam: egy ilyen hálózatban
én is szeretnék jelen lenni. Megismer-
tem, megszerettem, és 1994 óta haszná-
lom az Internetet. Szerintem óriási dolog, mert
lexikonnak sem rossz: majdnem minden kérdés-
re találok választ, hanganyagot, képeket stb., bár
a munkám és a feleségem miatt – ő nem nézi jó
szemmel – kevesebb idő jut a számítógépre.
Ami viszont ma már muszáj az Interneten ke-
resztül bonyolítani, az a pénzforgalom. Itt min-
denki bankszámlára kap fizetést, és természet-
esen az Internet a legjobb eszköz arra, hogy az
ember otthonról intézze banki ügyeit, az átutálá-
sokat, a számlák kifizetését stb.

– És lényeg mindenki megteheti? A kis fizet-
ések is megengedhetik maguknak az Internetet?

– Németországban az Internet eléggé elterjedt,
sok háztartásban megtalálható, és a fenntartása
sem drága. A Telekomnál például 8 DM a havi dí-
ja. Ha fent vagyok a Hálón, akkor 3 DM óránként
az Internet, míg 2 DM/óra a telefonköltség, tehát
a telefonbeszélgetések díját külön számolják el.
Viszonyításképpen annyit, hogy az átlagos német
kereset körülbelül nettó 1800-2500 DM.

Csapó Ida
kikelet@elender.hu

gyarországon élő
németek voltak, mi-
vel azonban a szoci-
alizmusban nevüket
Malerről Mosinira
magyarosították,
a német hatóságok
nehezen akarták el-
ismerni német származásunkat. Itteni
magyarokat nem ismerek. A három-négy évvel
előtűnt megismert magyar körzeti orvosom –
dr. Czágány Ferenc Stadtlauringenből – sajnos
nemrég meghalt. Honvágam sosem volt, mivel
a családom is velem van. A feleségemmel most
egy borvidéken élünk, szüleim pedig a Rhön-
hegységben laknak, ami innen körülbelül 200 ki-
lométerre van. A húgom mintegy 300 kilométer-
re lakik tőlünk, Schweinfurtra, ezért csak ritkán
találkozunk. Az igazi örömet számomra min-
denekelőtt az jelenti, hogy végre velem élhet
a feleségem. Az esküvő előtt tíz évig csak a barát-
nőm lehetett. Van rendes munkám, és amit el

INTERNET LOVE STORY VIII.

Rovatszerkesztő: Wesselényi Andrea (andrea@prim.hu, www.wesselenyi.com/love.htm, www.prim-online.com)

Kedves olvasók!

Örülök, hogy egyre többeket készítet írásra a cyberlove-rovat, és ezúton is köszönöm mindenkinek, aki megkeresett, és elmondta saját történetét, gondolatait. Ebben a hónapban lányok leveleiből idézek, legközelebb pedig – ígérem – a fiúk kapnak szót. Addig is várom a hozzászólásokat, leveleket az andrea@prim.hu címre.

Szia Andrea!

21 éves lány vagyok, és Budapesten dolgozom mint projektasszisztens. Rendszeresen olvasom az Internet Love Story rovatot, főként mivel velem is megeseett egy pár regénybe illő internetes történet. Ha belegondolok... Sosem álmodtam volna, hogy egy francia fiú, akit mindössze két hónapja ismertem meg egy chatboxban, pusztán a kedvemért ellátogat Budapestre, és itt marad 1 hetet... Azóta már sok idő eltelt, útjaink elváltak...

Mostanában éjszakánként rendszeresen IRC-zek, napközben pedig dolgozom, ami azért elég fárasztó tud lenni. Na, azért az valamelyest vigasztal, hogy e téren nem én vagyok az egyedüli örült :-). A novemberi számban megjelent cikked késztetett végül is arra, hogy írjak neked arról, ami egyébként már régóta foglalkoztat.

Az IRC-n sok embert ismertem meg az elmúlt fél év alatt. Persze a többségük fiú. Mert hát akik éjszaka fent vannak, azok vagy otthonról, vagy koleszból „nyomulnak”, és az előbbi eset saját gépet feltételez, ami nekem szerencsére van. Szóval sok mindenben egyetértettem a lánnyal, aki az IRC „vezérszélességéről” beszélt. De el kell mondanom, hogy néhány dologban más a véleményem. Kezdetben én is azt hittem, hogy az ottani fiúk „lelki roncsok”, de ez messze nem igaz, noha akadnak olyanok is. A csatornán, ahova rendszerint járok, már szinte mindenkit személyesen ismerek, és egy nagyon jó társaság jött össze. Javarást fiúkból áll, de

azért akadnak lányok is. Nagyon szeretem a fiúk társaságát, és szerintem a legtöbb éjszakai IRC-s lány ugyanígy van ezzel. Persze ilyenkor szinte elkerülhetetlen, hogy egy-két esetben ne történjen valami több is, több mint barátság... Az IRC-n úgy érzem, sokkal mélyebb és

INTERNET LOVE STORY

Wesselényi Andrea rovata
az Interneten szövődő szerelmekről

Vitaindító cikk
Igaz történetek + interjú
Novellák (filrö)
Társkeresők az Interneten (linkgyűjtemény)
Tanácsok az elektronikus társkereséshez
Galeria, halon díszített párok fényképei
Küld nekem egy e-maílt!
Honlantom

tartósabb kapcsolatok szövődnek, mint legtöbbször az életben (volt szerencsém többeket is megfigyelni, akik IRC-n ismerték meg egymást). Elsősorban azért, mert az ember először a másik lelkét, gondolkodásmódját ismeri meg, és utána persze esetleg egy fotót is kap, de

MAGYAR TÁRSKÉREKŐK AZ INTERNETEN (Hungarian Personnel / Matching Service on the Internet)		
Társkeresés LINK	Jelenlétek	Szolgálatok
Rendelés	<p>Vasárnapon partizanként, ahol szünetel a munkarendem, gyakran találkoztam vele egy optikai partizant.</p> <p>Próbát szorítottam és rendszeresen fordult elő, hogy a munkát, részletes kémmel és kénytelenül, sok-sok kóddal...</p>	<p>Forrás társak</p>
Rendelés	<p>2010 és 40 év közötti emberek közötti társak, amely egy egész társaság kénytelenül kénytelenül...</p>	<p>Feladatok galéria Level-törzsek Feltárási kóddok Kódok</p>
DAL		<p>Programok Képek Képek Képek</p>
Esetek	<p>Vasárnapon a kénytelenül kénytelenül...</p>	<p>Értékelés Képek Képek</p>
INDA	<p>Társaságok kénytelenül...</p>	<p>Képek Képek</p>
Páros társaságok	<p>Általános kénytelenül...</p>	<p>Képek Képek</p>
Jelenlétek	<p>Feladatok kénytelenül...</p>	

a lényeg, hogy egyik félnek sincs semmi kötelezettsége. Nem úgy, mint amikor megismeresz valakit egy diszkóban, elmentek randira... Akkor már valahogy úgy érzed, nem hagyhatod csak úgy ott, ha mégsem tetszik, valamiképp ki kell magyaráznod magad, mentségeket kell keresned stb.

Egyébként az elején engem is kísértett a korábbi cikkedben említett „anyás-

kodás”, ami tényleg a génjeinkben van, de szerencsére most már megtanultam, hogyan kezeljem azokat a fiúkat, akik úgymond nyomolnak rám, és azt mondják, hogy teljesen adóvannak értem. Mert bevallhatom, jó párszor szerelmet vallottak már, meg áradoztak rólam, miután megadtam a honlapom címét, de lassan kezdek rájönni, hogy az ember lehet kedves úgy is, hogy az ne legyen kihívó. Azt hiszem azonban, miután rendszeresen önélemezést tartok, elég jól tudom, hogy miért csinálom mindezt. Valójában nekem ez öngazolás – azon túlmenően, hogy szeretek ismerkedni, legyen az illető fiú vagy lány, csak legyen eredei és kommunikatív. Szeretek ráállni mások hullámhosszára, ahogy azt már említette a múltkori interjúalanyod is. Másrészt pedig, amikor bemegyek a kedvenc csatornáimra, és mindenki örül nekem, vagy elmegyünk együtt bulizni, az az érzésem, hogy tartozok valahova, ami szintén nagyon fontos momentum. Szerintem az embernek az egyik legfontosabb dolog az életében, hogy tartozzon valahova, valakihez.

Egyébként meg nem társat és legfőképp nem szerelmet keresek az Interneten, ha ez eddig nem derült volna ki, mivel a barátommal lassan 5 éve vagyunk együtt, ami hosszú idő, de még mindig nagyon szeretjük egymást. Persze néha beleszót egy-két (múlt) szerelem a kapcsolatunkba, de ez még inkább bizonyítja, hogy milyen erős is a mi kötődésünk, hiszen mindezek ellenére még mindig együtt vagyunk. Szerencsére nem féltékeny, és nem bánja, hogy sokszor külön útjaim vannak, mint ahogy ezzel a társasággal is. Nagyon megértő, és nekem erre igazán szükségem van, mivel alapvetően nagyon szeretem a függetlenséget.

Ennyit szerettem volna mondani, illetve a korábbiakhoz hozzátenni.

Üdvözlettel:
„Tündér”

(folytatás a 30. oldalon)

hattam. Örültem, amikor megjelent, megnézte a fényképeket, beszéltünk pár szót, elkészítettünk, pusztit váltottunk – s én teljesen el voltam varázsolva. Mint utóbb kiderült, mindketten éreztük, hogy ott, akkor történt valami kettőnk között.

Körülbelül egy hónap múlva meglátam egy listán a címet, de nem voltam benne biztos, hogy ő az. Azért írtam, ő pedig válaszolt, levelezgettünk, nagyon intenzíven, és úgy egy hét levelezés után úgy döntött, meglátogat – csak úgy, mert nincs más dolga. Sétáltunk, beszélgettünk, zenés-táncos szórakozóhely... Sinen voltunk :-).

S amiért mindezt elmeséltem: az eset több mint egy éve történt! Azóta is együtt vagyunk, pedig kezdetben nem jósoltak nagy jövőt kettőnknek, mondván, az internetes kapcsolatoknak hamar vége szakad. Nos, a mi esetünkben azóta is nagy a szerelem, azóta sem számít a távolság, és semmi sem számít! A volt barátommal néha látjuk egymást a Hálón, sértődött, tudom, hogy nagyon megbántottam, és haragszik rám, nehezen tette túl magát a történeten, de személyesen nem találkoztam vele. „1. sz. virtuális barátommal” szintén nem találkoztam azóta, „2. sz. virtuális barátommal” viszont többször is: levelezünk, beszélgettünk, és a legjobb lelki társam lett – kapcsolatunk megfogalmazhatatlan, nagyon fontosak vagyunk egymásnak.

És még egy érdekes dolog: egy ideje már egyáltalán nem olyan fontos az Internet, nem hiányzik, hogy egész nap az IRC-n lójak, s ezzel a barátom is így van. Ettől függetlenül még mindig fantasztikus lehetőségnek tartom, mert egy jó kis vitaközlésre vagy csak egyszerű véleménynyilvánításra nincs jobb hely.

Amiért tulajdonképpen „klaviatúrát ragadtam” az az, hogy a korábbi cikkeken többször olyan sztorik szerepeltek, ahol a kapcsolat már két (!) hónapja tart... Nos íme, itt egy másik példa, hogy több mint egy év után is működik még a dolog! Persze én is láttam ellenpéldákat, ahol a virtuális tökéletesen működő kapcsolat éppen csak a varázását, titokzatosságot veszítette el a személyes találkozással. Kedvenc idézetem: „nem az a kunszt, hogy megkapjuk, amit akarunk, hanem hogy utána is akarjuk”.

Sokan mondják, hogy az Internet és általában a számítógépek világa zárkózott teszi az embert, egy idő után már csak „bitekben gondolkodik”, nem tud kilépni a maga kis virtuális világából.

Nekem is volt olyan időszakom, amikor nem csináltam mást, mint egész nap e-maileket írogattam, de rájöttem, hogy a személyes kapcsolatok mégiscsak többet érnek. Mindenesetre engem nem-hogy zárkózottabbá, de sokkal inkább nyitottabbá tett az Internet, azóta sokkal könnyebben teremtek kapcsolatokat a valós világban is, sok barátom lett, és szívesebben életem.

Köszönöm, hogy meghallgattatok. Talán másnak is érdekes és tanulságos lehet...

Kedves Andrea!

Az Internet Kalauzban és a weben is olvastam az Internet Love Storykat. Ennek hatására írok most én is, szeretném elmesélni a mi történetünket, ami – ne lepődj meg – nem kevesebb mint 5 évvel ezelőtt kezdődött, és azóta is tart, sőt...

Akkoriban Szegeden, a JATE angol tanszékén dolgoztam, onnan volt lehetőségem az IRC-re rácsatlakozni. Már korábban is IRC-ztem, de akkor valaki vá-

Egyre szimpatikusabbak lettünk egymásnak, ahogy múltak a napok, hetek. Szinte mindennap találkoztunk az IRC-n, de ha ott nem sikerült, akkor e-maileket írtunk. Gyakran megesett, hogy egyre gondoltunk, mindketten éreztük az összhangot és azt, hogy fontosak vagyunk egymásnak. Természetesen egy idő után képeket is cseréltünk, és mindkettőnknek tetszett a másik. Telefonon is beszélgettünk néhányszor, a következő lépésként pedig megértett bennünk a gondolat, hogy találkoznunk kellene. Virtuális találkozásunk után egy hónappal elutaztam Budapestre, ahol ő várt a Nyugati Pályaudvaron.

Ez volt az első személyes találkozásunk, ami – bár volt bennünk bőven izgalom és egy nagy adag kíváncsiság – nem hozott csalódást, épp ellenkezőleg. Nagyon tetszett nekem, és én is neki. Iszonyatos hideg volt aznap, még a rózsza is megfagyott a kezemben, amit tőle kaptam, de mi mégsem éreztük, mert egymással voltunk elfoglalva. Egész nap csatangoltunk a Margitszigeten, a Múzeum-kertben. Nagyon jól éreztük magunkat együtt, olyannyira, hogy este majdnem lekéstém a vonatot. Egyikünk számára sem volt kétséges, hogy ennek lesz folytatása.

A találkát követő héten a szokásosnál is élénkebben kommunikáltunk, a rákövetkező hétvégén pedig ő jött el hozzám Szegedre, és onnantól kezdve minden hétvégén találkoztunk. Szerelmünk napról napra egyre erősebb lett, és nem sokára már a közös jövőt terveztük.

Fél év múlva eljegyeztük egymást, az azt követő évben, tehát 1996-ban összeházasodtunk. Én Pestre költöztem, azóta itt élünk együtt, és örületesen imádjuk egymást. Nem bántunk meg semmit. Márciusra várjuk első kisbabánkat. Olyan felhőtlen boldogságot és sok örömet kívánok minden Interneten megismerkedő párnak, mint amit mi éltünk át, és élünk át, nap mint nap.

Üdvözlettel:

Várszegi Viktória és férje, Várszegi Géza

ratlanul odaköszönt nekem. Határozottan emlékszem, hogy ez volt az első mondat: „Szia, te kedves lány!” Erre megkérdeztem: „Honnan tudod, hogy kedves vagyok?”

Szóval ott, az Interneten megismerkedtem egy sráccal, aki budapesti volt, és az ELTE matematika szakán tanult. Valahogy más volt, mint a többi fiú a Neten. Már éppen kezdtem belefáradni, hogy egyikkel sem lehet komolyan szót váltani. Sokat beszélgettünk, és kiderült, hogy nagyon sok közös van bennünk.

NO MORE SPAM

December táján megszaporodnak a kértetlen elektronikus üzenetek. A védekezésnek számos módja lehet, erről írt többek között a <http://www.abuse.net> kikötő is. Az ott leírtakon kívül fogadjanak meg még egy jó tanácsot: kapcsolják ki browserjeikben a „Send your e-mail address as anonymous FTP user password” opciót! Ugyanis a spamküldők egyik jó szokása, hogy az FTP-szerverek naplójából szedik össze azokat a címeket, ahová azután elküldik spamjeiket.

Sz. D.

dsalay@webmester.hu

WAI – Web Accessibility Initiative

Ne csak szemesnek álljon a (virtuális) világ!

A W3C (World Wide Web Consortium) kidolgozta ajánlását, amelyben olyan eljárásokat javasol a weblap-készítőknek, web-mestereknek, amelyekkel mindenki számára olvashatóvá válnak a lapok. És most nem csak azokra a sérült emberekre kell gondolni, akik egy Braille-nyomtató segítségével élvezik a Net előnyeit, hanem azokra is, akik régi, nem grafikus böngészőkkel szörföznek. A villámgyors technikai fejlődésben, böngészőháborúban sokszor elfeledkeztünk róluk, pedig sokan vannak, akik kényszerűségből vagy célszerűségből ezt a megoldást választják.

A HTML már megszületésekor is tartalmazott olyan elemeket, amelyek a szöveges böngészést segítették elő. Elég, ha az ALT attribútumra gondolunk, ami (elvégre) minden képnél rövid magyarázattal szolgál a tartalomról. A fejlődés azonban olyan gyors volt, hogy sem a fejlesztők, sem a web-mesterek nem tudtak lépést tartani. Igazán nem is törekedtek arra, hogy a régebbi böngészők vagy az alternatív eszközök (kép-

Ahogy a valós életben, úgy a weben barátságos, akik nem látnak, hallanak, vagy más fogyatékoságuk miatt nehezebb az életük. A magyarországi állapotokat látva nem csoda, ha azt gondoljuk, az Internet kaotikus világában még elkeserítőbb a helyzetük. Pedig ez már közel sincs így.

Legalábbis minden lehetőség adott hozzá, hogy számukra is elérhető legyen az összes információ.

ernyő-felolvasó programok, szöveges terminálok stb.) igényeinek megfeleljenek, hiszen az újabbnál újabb technikák sokkal érdekesebbek voltak. Mára lassan talán változik a szemlélet, és ezt képviseli a jelenlegi HTML-szabvány, a HTML4 is. Ebben jelentősen bővültek a lehetőségek az alternatív megjelenítésre, és ezzel megszülettek azok az eszközök, amelyekkel mindenki számára elérhető lapok készülhetnek.

A CSS és társai hasonló módon egyre inkább kiszolgálják ezt az igényt, így már nyújtanak megfelelő eszközöket (parancsokat). Mindez azonban kevés, ha nem tudjuk kihasználni azokat. Egy

egészséges embernek vagy egy „jó” böngészővel rendelkező szörfösnek még akkor is nehéz elképzelnie a felfertőző nehézségeket, amelyekkel meg kell küzdeni, ha jó a fantáziája.

A web-mesterek (és persze a web-ipar többi részvevője, így a programkészítők, designerek) segítésére a W3C olyan ajánlásokat dolgozott ki, amelyekben a legfontosabb áttekintendő és felülvizsgálandó pontokat foglalták össze. Sajnos ezek egyelőre kevés helyre jutottak el, legalábbis a Neten járva ezt tapasztalhatjuk. Pedig csak kis odafigyelést igényelnek, és az eredmény igazán megéri.

Tekintsük át a legfontosabb problémákat és megoldásait!

A W3C ajánlása a feladatokat 3 csoportba osztotta. Az első csoport a feltétlenül szükséges feladatokat tartalmazza. Ezek nélkül az információk elérhetősége biztosan csorbul. A második csoportba tartoznak azok a feladatok, amelyeket szükséges lenne áttekinteni és megoldani a minél könnyebb kezelhetőség

avigare necesse est...

leírások, tippek, letöltés...

érdekében. És végül a harmadik kategória a legkevésbé lényeges részleteket tartalmazza, amelyek még jobbá tehetik a végeredményt. A lista megtekintésével könnyen észrevehetjük, hogy a legnagyobb eredményt már egészen kis dolgok mehozhatják. Például csak egy kis odafigyelés szükséges, hogy mindenütt helyükön legyenek az ALT-tagek, és értelmes információkat tartalmazzanak.

A másik fontos tény, amit figyelembe kell vennünk, hogy a HTML4 akár már megfelelő alternatív megjelenítési lehetőségeket nyújt) egyelőre nem tekinthető teljesen elterjedtnek. Így gondolkodnunk kell arra is, hogy a régebbi böngészők se maradjanak ki a „jóból”. E szempont alapján a problémák megoldását is ketté lehet választani. A HTML4-re épülő megoldások csak a megfelelő böngészőkben fognak működni, szükségesek tehát azok a megoldások is, amelyek mindenhol működnek. (Ha egy kicsit

belegondolunk, rögtön feltűnik, hogy a legproblémásabb réteg, amely nem szokványos böngészőkkel rendelkezik, valószínűleg nem képes a HTML legújabb lehetőségeit kiaknázni...)

Induljunk ki abból, hogy olyan böngészővel szeretnénk megnézni site-unkat, amely csak szövegek megjelenítésére képes. Az első gond mindjárt jelentkezik is a képek miatt. De nem csak a képek okoznak nehézséget: hasonlóan nem boldogulunk a videókkal, animációkkal, Java-appletekkel, Shockwave-bevetékekkel és a többi grafikus csodával. Tehát az első teendő máris adott. Szerencsére erre nagyon jó megoldás kínálkozik. Az ALT attribútum már régen létezik az IMG-tagnél. Ezzel máris érthetővé várszoltuk a láthatatlan képeket. Hasonlóan járhatunk el a többinél is. Ha fontos információt hordozó grafikai elemről van szó, akkor az ALT-kevesnek bizonyulhat. A HTML4 erre az esetre a LONGDESC és a D-LINK attribútumot nyújtja, de ne feledjük, az csak a legújabb böngészőkben működik.

A cikkben található fontosabb címek:

W3C:

<http://www.w3.org>

WAI:

<http://www.w3.org/TR/WD-WAI-PAGEAUTH/>
<http://www.utoronto.ca/atrc/rd/hm/3tions.htm>
<http://www.w3.org/WAI/References/HTML4-access>
<http://www.w3.org/WAI/References/CSS2-access>

HTML4:

<http://www.w3.org/TR/REC-html40>

Ellenőrzőlapok:

<http://validator.w3.org/>
<http://jigsaw.w3.org/css-validator/>

Hasonlóan járhatunk el a beépített audio esetén is. Egy rövid leírás itt is hasznos lehet.

Ellenőrizzük azt is, hogy a lap fekete-fehérben is használható-e.

Ha ezeket az alapvető intézkedéseket megtettük, máris jó úton haladunk, bár még sok a teendő.

Valószínűleg kevés web-mester gondol egy scrollozó felírat, világító cím vagy mozgó információ készítésekor azokra a sérült emberekre, akik nem képesek erre elég gyorsan reagálni, vagy az epilepsziásokra, akiknél még ro-

hamot is kiválthat. Fontos, hogy lehetőséget adjunk a felhasználónak a villongás, mozgás megállítására vagy megszüntetésére.

Ezeknél valószínűleg hamarabb kerülnek elő azok a problémák, amiket az új, nem teljesen elterjedt technikák okoznak. Szerencsére ezekre könnyű megoldást találni. Ilyenek a keretek, appletek, scriptek vagy a stíluslapok. Ezek egy részének hiánya szinte észre sem vehető (stíluslapok), míg más részüknél nagyobb odafigyelést igényel egy alternatív módszer kidolgozása. Ilyen lehet a frame-eknél egy keretmentes lap betöltése, amire a NOFRAME nyújt lehetőséget.

Végős esetben – bár az itt említett módszerek együttes alkalmazásával gyakran elkerülhető – készíthetünk egy „lecsupaszított” verziót is, amit minden böngésző megért.

Ha pedig ezekkel mind elkészültünk, nem marad más hátra, mint a tesztelés. Legbiztosabb, ha minél több, különböző böngészőt próbálunk ki (ez úgyis egyike a web-mesterek legfontosabb feladatának). Mindenképpen próbáljuk ki azonban a lapot kikapcsolt képek, audio, scriptek és Java mellett. Egy ilyen lebutított böngésző-környezet már elég jó teszt. Jó ötlet lehet kipróbálni a különböző ellenőrző programokat, site-okat is.

Tulajdonképpen nem tartozik szorosan a témához, mégis idevág egy nagyon fontos (és sajnos rossz) gyakorlat. Ez pedig a lap kinézetének (layout) nem megfelelő elemekkel történő megadása. Gyakori példa, hogy a kívánatos megjelenést táblázatokkal, listákkal és más HTML-elemekkel oldja meg a web-mester, amelyek nem erre valók. Képzeli el, mit „lát” egy ilyen oldalból az, aki beszállítottatottat felszerelt gépen böngészik a Neten. Ugye, máris másként értékeljük ezeket a jól bevált módszereket. Persze ez nem jelenti azt, hogy a maximális elérhetőség miatt le kell mondanunk a designról. Mára elég elterjedté váltak a stíluslapok, amelyek

remek megoldást nyújtanak a tartalom és forma szétválasztására. Ezek használatával elkerülhetők az előző megoldás hátrányai,

úgy, hogy közben nem mondunk le a szép külsőről sem.

Külsőn és belben – e kettőnek harmóniában kell állnia egymással. Ha betartjuk ezeket az elemi szabályokat, nem csak néhány embertársunkon segíthetünk, hanem mindenkin, aki lapunkra látogat. Mert ésszerűbb struktúrát, jobban szervezett anyagot, áttekinthetőséget és gyorsabb elérést kap. Ezzel pedig magunknak használunk, mert a látogatottság nő, és több lesz az elégedett, visszatérő szőrös.

Egy web-mesternek nem csak a jelenhet dicsőítség, ha ővé a legszebb homepage, hanem az is, ha azt a lehető legtöbbben tudják megnézni, és az ott található információt elérni.

W3C WORLD WIDE WEB
consortium

Validator

Mert böngészni kell...

www.bongeszoek.com

Levelesláda

Üdv mindenkinek, vagy ahogy a mondas tartja: rossz pénz nem vész el :-).

Új év, új lendület: hosszú szünet után ismét jelentkezik a „hagyományos és hamisítatlan” Tippek, trükkök rovat (csak tőlem, csak Önöknek – mondaná *Frei Tamás*...). Ezúttal néhány olvasói levélre válaszolok, és persze ennek kapcsán a szokásos jó tanácsok sem maradnak el. Kezdeném mindjárt azzal, magam sem gondoltam volna, hogy a július-augusztusi számban köztől olvasói kérdések ilyen levéláradatot generálnak. A mail-szerver azóta is „nyögődcselel”, de semmi gond, azért kapacitás akad még bőven. Ez úton szeretném tudatni mindenkivel: bizony előfordul, hogy egy levélre elfelejték válaszolni, nem pusztán rosszindulatból (naná, hogy az is közrejátszik :-)), hanem egyszerűen azért, mert a lap megjelenése idején az átlag félévszáz beérkező levél megválaszolása kicsit megterhel...

Egyébeként a legtöbb kérdés a Mire jó még az e-mail? című írás kapcsán fogalmazódott meg. Sokan nem kapták meg azt a magyar nyelvű dokumentumot, amelyben erről részletes információ található (vagyis nem két sorban, ahogy én szoktam adni...). Azóta többször is ellenőriztem a címet, és működik, mindenesetre most egyéb elérhetőségeket is megadok.

A dokumentum magyar nyelvű fordítása továbbra is a **BobRankin@MHV.net** e-mailen rendelhető meg, a Subject mezőbe a „send accmail.hu” sor kell írni (fontos: a levéltestet üresen kell hagyni!). Az angol verzió elérhető a weben a <http://www.cis.ohio-state.edu/hypertext/faq/usenet/internet-services/> cím alatt, de a <http://biz.mbv.net/drbbob/> hálózatosan is lehet próbálkozni... A témához kapcsolódik még egy levelezési lista is, ahol aztán tényleg minden információ begyűjtött. Erre a listserv@listserv.aol.com e-mail címen keresztül lehet felírni, úgy, hogy a levéltestben a „SUBSCRIBE ACCMAIL keresztnev vezetéknev” szavak szerepeljenek (az idézőjelet természetesen el kell hagyni, illetve az utolsó két mezőt a személyi igazolvány vagy egyéb okmányok alapján kell kitölteni).

És akkor következzen néhány olvasói levél.

Kedves Kornél!

A kérdésem az lenne, hogyan lehet más szolgáltatótól a Matáv newszerverre kapcsolódni, illetve az ott található hírcsoportokhoz hozzáférni. Van ugyanis egy hírcsoport, ahol elég jó cuccok vannak, és az egyik barátomat érdekelné, de őt valamiért nem engedi be a szerver. Lehet, hogy a Matáv ellenőrzi, ki kapcsolódik rá? Én ugyanis a beállításoknál (IE4) nem adtam meg semmi különösezt az e-mail címem és a news.mata.vu.hu szerveren kívül, de hozzá tartozik, hogy matávós előfizetés van. De mivel a hírcsoportok is nemzetköziek, valószínűleg tartom, hogy más szolgáltató newszerverén is megtalálhatók. Csak kérdés, hogy hogyan lehet hozzájuk férni?

Üdv:

Agash

agash@mail.mata.vu.hu

Szia Balázs!

Ahogy a szomszéd is mindent megtesz azért, hogy a felesége „ne kerüljön idegen kezekbe”, úgy az Internet-szolgáltatók sem nézik jó szemmel, ha saját ügyfeleiken kívül mások is használják erőforrásaikat (ezt egyébként a kapcsolat során kiosztott IP-címek alapján döntenék el). Persze vannak nyilvános newszerverek is, ilyen például a news.iff.hu.

Üdvözlöm neked és a stábnak!

Érdekelne, Internet Explorer 4.0 alól hogyan lehet elérni, hogy Java-

progik fussanak akkor is, ha más oldalra mész. (Például hogyan lehet elérni, hogy chatelni lehessen akkor is, ha nem akarok az adott oldalon maradni?) Előre is köszönöm az ötlete(i)det.

Komáromi Dániel

kdani@dpq.hu

Kedves Dániel!

Hát erre csak egy kézenfekvő ötletem van, nyitni kell egy új böngészőablakot, így az előzőben a Java-applet zavartalanul fut tovább, feltéve persze, ha „erőművön” dolgozol.

Szia Kornél!

Rendszeres olvasója vagyok az Internet Kalauz Tippek, trükkök rovatának, és most nekem is akadt némi problémám. Ha tudsz, légy szíves, segíts! Kezdo Internet-felhasználó vagyok, és szeretnék saját web-lapot szerkeszteni. Ez ügyben lenne hozzád néhány kérdésem:

1. Netscape Composerben hogyan tudom beszúrni a saját e-mail címemet úgy, hogy ha valaki rákattint, rögtön tudjon írni nekem?

2. Ha teljesen kész vagyok az oldallal, hogyan tudom elküldeni, és milyen adatokat kell megadnom hozzá?

3. Kell-e azért fizetni az Internet-szolgáltatónak, ha saját web-lapom van?

Előre is köszönöm. Üdv:

Mérei Tamás

mereti@mail.mata.vu.hu

Szia Tamás!

Először is ki kell jelölni (Paste) azt a szövegrészt – például a nevedet a lapon belül –, amelyre rákattintva a látogató levelet írhat majd neked. Aztán kattints a „make link” gombra (kicsi, láncszemet formázó ikon) vagy az Insert menüben a link opcióra. Ekkor előjön egy ablak, ahol a „Link to page location or local file:” szöveg alatt megjelenő részbe írd be, hogy <mailto:mail-cim> (természetesen a mail-cím a te e-mail címed, vagyis a mereti@mail.mata.vu.hu-t kell beírni). Végül Enter, és kész is van.

Második és harmadik kérdésre egyszerre válaszolok. Általában minden a szolgáltatótól, illetve az előfizetés típusától függ. Éppen ezért nem tudok általánosan használatos jó tanácsot adni. Fel kell hívni az ügyfélszolgálatot, vagy e-mailezni kell a rendszergazdának, ők már tudni fogják, mi a teendő.

Szi! Kornél!

Megkaphatnám az I. K.-ban lévő Tippek, trükkök rovat elektronikus változatát?

Köszí!

Vadász Gábor

gvasz@uze.net, vadaszg@elender.hu

Kedves Gábor!

A Prim-Online kikötő (www.prim-online.com) Web-mester rovatában immár a Tippek, trükkök minden írása megtalálható.

Kedves Kornél!

Volna egy kérdésem. Szeretnék egy olyan rutint, amely amikor valaki belép az egy HTML-lapomra, bekéri az e-mail címet. És amikor elhagyja, ír neki egy levelet a megadott tartalommal.

TRÜKKÖK * TIPPEK TRÜKKÖK * TIPPEK TRÜKKÖK

Ha nem voltam elég világos, szólj, de ahhoz egy történet is tartozik. Előre is köszi, szia!
Bozsóki Zoltán
bozsoki@egi.hu
www.egi.hu/bozsoki

Szia Zoltán!
Egyszer már szerepelt – ha jól emlékszem, a Barangolás rovatban – az ilyen és ehhez hasonló programok, scriptek gyűjtőhelye. A CGI-Resources (<http://www.cgi-resources.com>) kiadójában ingyenesen letölthető őrülpeldolgozó, számláló, vendégkönyves, statisztikakészítő alkalmazások találhatók, de ez persze csak ízelítő. Tehát az általam említett rutint nem kell megírni, hiszen mások már megtették.

Hi!
Az I. K.-ban megjelent *Értesítés mobilra* című cikk kapcsán lenne kérdésem. A forward működik (a Pannon a hosszabb leveleket egyszerűen levágja), de hogy tudom megtenni, hogy időszakonként küldjön értesítést a telefonomra a gép (mondjuk 8-kor, 12-kor stb.).

Köszönöm a segítséget.
Üdv:
Gábor
suveg@larix.eje.hu

Kedves Gábor!
Kell írni egy háttérben futó programot (lehet Perl vagy C is), amely figyeli az időt, majd megfelelő időpontban „munkára bírja” a procmailt. Ez elég „durva” megoldás, de ennél egyszerűbbet (jobb?) nem tudok.

Helló!
Az érdekelne, hogy tudsz-e valami jó web-helyet vagy könyvet, ahonnan tanulhatnék a Java programozási nyelvről (magyar nyelvű dolgok érdekelnek).

Köszönettel:
Major Gergely
mgergo@elender.hu

Szia Gergely!
Ha bemész egy számítástechnikai könyvesboltba, látni fogod, hogy tele van Java-könyvekkel. Ezek közül csak te tudsz választani, hiszen van olyan, amely már feltételez egyfajta „objektumorientált előéletet”, míg a másik teljesen az alapoktól kezd. Ha a weben akarsz a Javáról olvasni, akkor mindenképpen a <http://javasite.bme.hu> szerveret ajánlom.

Hali!
Hozzad küldtek, hogy esetleg tudsz segíteni. Az ftp mail-szervert használok fájlok lekérésére, de amikor egy hosszabb fájlt találsz, akkor azt földarabolva kapom, amiből nem tudom helyreállítani az eredeti információt. Ha ebben tudnál segíteni, nagyon megköszönöm.

Üdv:
Logi
logi@freemail.c3.hu

Szia Logi!
Van egy rakás ilyen segédprogram (például a legismertebb az uudecode-uencode páros), amely magától felismeri a külföldi dekódolt fájlokat, de már a levezetőprogramok többsége is tudja ezt. Ha mégsem megy, akkor ugyanazon a néven, ugyanabban a könyvtárban, de sorszámozott kiterjesztéssel kell ráeresztetni a dekódoló progit a fájlra. Például,

ha van file.000, file.001, file.002 stb., akkor az uudecode file.000 + Enter az összes részt dekódolja.

Tisztelt Internet Kalauz!
Lenne egy kérdésem. Van-e olyan nemzetközi e-mail címlista, amelyből meg lehet tudni egy külföldi e-mail címet?
Segítségüket előre is köszönöm:
Ifj. Megyes Tibor
roland@mail.internet.hu

Kedves Tibor!
(És persze mindenki, aki rég nem látott barátját-barátnőjét, elvesztett nek hitt rokonát vagy esküdt ellenségét keresi a Neten...)
A weben nagyon sok nemzetközi adatbázis létezik, ahová a szörfösök önként jelentkeznek be. Ezek közül a jelentősebb a WhoWhere (<http://www.whowhere.com>), illetve a Whols (<http://www.whols.com>).

Tisztelt Szerkesztőség!
Úgy emlékszem, hogy olvastam lapjokban olyan programokról, amelyek a Hálózatról automatikusan – egy adott helyről elindulva – töltenek le linkeket megszabott mélységig, s ezáltal azok kényelmesen olvashatók képtől, mindenstől. Hol lehet egy ilyen programhoz hozzájutni?
Tisztelettel:
Barna László
bl006@hszk.bme.hu

Kedves László!
Valóban léteznek ilyen programok, Linux alatt például az egyik legjobb a WGet, de Windows alá is írtak már ún. offline töltőket (FreeLoader, NetAttache, NavRoad, WebRex). Ezek szinte minden nagy fájlarchívumban megtalálhatók, de a nevük alapján a keresőgépek segítségével is rájuk bukkanhatsz.

Kedves Kornél!
Az Internet Kalauz szeptemberi számában olvastam tőled az E-virus, avagy a fertőzés új formája című cikket. Tegnap kaptam egy általad is említett figyelmeztetőt. Kezdő vagyok ugyan a számítógépezésben, de mivel emlékeztem az írásodra, a gemkapcsot – a csatolt állományt – nem nyitottam fel. De idegesít, hogy ott van! Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?
Segítségedet előre is köszönöm!
Üdv:
Csaba
nkliha@mail.matav.hu

Szia Csaba!
Amit így előre bejelentenek, mindig vaklármának bizonyul, de mint mondtad, gyanakodni sohasem árt... Ezért engedj rá egy vírusirtót a gépedre, hátha talál valamit.

Most pedig elérkezett a búcsú ideje, találkozunk a következő hónapban. Addig is hagy hívjam fel a kedves olvasók figyelmét, hogy nem csak kérdezni, de tanácsokat adni is lehet. Ha valakinek esetleg van olyan tippje, trükkje, amit maga is szívesen használ, ossza meg velem és a többi olvasóval. Természetesen az építő jellegű kritikákat is szívesen fogadom.

Kolma Kornél
kkolma@prim.hu

Image Map-oldalak készítése kézzel

Manapság egyre szaporodóban van az olyan Internet-oldalak száma, ahol az ún. Image Map technológiát is felhasználják. Nos, hogy ez jó-e, vagy sem, azt mindenki döntse el maga! Mindenesetre nem árt mérlegelni a hátrányait és előnyeit. Mert tény, hogy ha az oldal web-mestere megfontoltan és kellő szakértelemmel használja, megkönnyítheti a navigálást, ellenben ha nem készíti el az oldal Image Map nélküli változatát, bizony rengeteg látogatót elkergethet vele. Számos olyan információra éhes szörföző akad még ma is, aki kikapcsolja a képek letöltését, ezzel ugyanis jelentősen lecsökken a letöltés ideje, aminek pedig modernes kapcsolat esetén szerencsés velejárója a telefonköltség rohamos csökkenése is.

Kétféle Image Map van: szervertoldali (server sided) és kliensoldali (client sided). Az első megvalósításhoz mindenképpen a rendszergazda beavatkozására van szükség, ezért ennek használatát nem javasoljuk. A szervertoldali megoldás ugyanis a HTTP (Hypertext Transfer Protocol) kiszolgálónk fájljától függ, ott nem a HTML-fájlokba kell „térképet építeni”, hanem a szerveret kell konfigurálni. Ha mindenképpen a server sided megoldást választjuk, győződjünk meg róla, hogy a kiszolgáló alkalmas-e az Image Mapre! A beállítási módja rengetegféleképpen történhet, ezért javasoljuk, hogy a szervert kézikönyvében keressük meg az Image Mapre utaló részt, és azt követve végezzük el a szükséges tennivalókat!

Nézzük most a gyakoribb megoldást, az ún. kliensoldali Image Mapet! Ebben az esetben a letöltött HTML (Hypertext Markup Language) fájl tartalmazza a browser által feldolgozandó „térképet”. A legtöbb modern browser – gondolok itt a 3.X verzió feletti Navigatorra, Explorerre – képes az Image Map értelmezésére. Ha tehát úgy döntünk, hogy ezt a megoldást alkalmazzuk, három dologra lesz szükségünk: természetesen egy képre (pl. JPG/GIF stb.), a HTML-fájlban elhelyezett speciális IMG TAG-re, valamint – szintén a HTML-be illesztve – egy térkép-információs részre (oda kerül majd, hogy az adott koordinátákra történő kattintás esetén melyik linkre kapcsoljon a böngésző). Nézzük sorjában: legyen a képünk neve pl. intro.jpg! Ebben az esetben így kell kinéznie az IMG TAG-nek:

```
<IMG SRC="intro.jpg" ALT="Navigációs menü a főoldalon" border=0 ismap width=575 height=50 semap="#INTROMAP"></a><br>
```

A fenti sorokban meghatároztuk, hogy a #INTROMAP nevű „térképet” kívánjuk használni az intro.jpg-hez, aminek legyen a szélessége 575 pixel, magassága pedig 50 pixel. A border értékét azért állítottuk nullára, hogy a browser ne keretezze be az intro.jpg-t.

Ezek után nem marad más hátra, mint hogy elkészítsük a koordinátákat a linkekkel együtt:

```
<MAP NAME="#INTROMAP">
<AREA SHAPE=RECT
COORDS="2,3,89,48"
HREF=introduction.html>
<AREA SHAPE=RECT
COORDS="95,0,176,48"
HREF=feedback.html>
<AREA SHAPE=RECT
COORDS="185,1,263,48" HREF=#TOP>
<AREA SHAPE=RECT
COORDS="271,2,359,49"
HREF=index.html>
<AREA SHAPE=RECT
COORDS="368,2,485,47"
HREF=guestbook.html>
<AREA SHAPE=RECT
COORDS="491,2,566,47" HREF=links.html>
<AREA SHAPE=default
HREF=default.html">
</MAP>
```

Nos, reméljük, nem vettük el a kedves olvasó kedvét a fenti – bonyolultnak tűnő – sorokkal sem... Következzék egy rövid magyarázat: A térkép a MAP TAG-gel kezdődik, ahol megadjuk a # nélküli – a térkép nevét, amit az előbbieken az IMG TAG-nél beállítottunk.

Ezután a képet négyzetekre osztottuk fel, ehhez meg kellett adnunk a négyzet koordinátáit az alábbi módon: az első kettő a négyzet bal felső pontjának két meghatározó koordinátája, 2 pixelyire jobbra és 3 pixelyire lefelé a kép tetejéhez képest. Az utolsó kettő a négyzet jobb alsó X-Y koordinátáját határozza meg: 89 pixelyire jobbra a bal oldaltól, 48 pixelyire lefelé a kép tetejétől. Ezen az elven adtuk meg valamennyi négyzet koordinátáját. A SHAPE=default érték megadása is kötelező: ez azt határozza meg, hogy mi történjék abban az esetben, ha a látogató kattintása egyik fentiekben kijelölt területre sem esne bele: olyankor a default.html fog letölteni. De hogy tovább bonyolítsuk a dol-

got, lehetőség van arra is, hogy a területet más síkidomok alapján osszuk fel: pl. körökre, poligonokra, sőt lehet vegyesen is, tehát egy MAP TAG-en belül tetszőlegesen lehet variálni a síkidomfajtaikat. A kör meghatározásához elegendő 3 paraméter is: az első kettő a kör középpontjának koordinátája, a 3. pedig a kör sugarát (radius) határozza meg, szintén pixelen. Így tehát ha négyzet helyett valahol kört használunk a térképnél, akkor a shape=circle beállítást kell eszközölni. Ha pedig a kör 3 paramétere pl. 100, 100, 25, akkor a kör középpontja a bal felső saroktól jobbra 100 pixele, a kép tetejétől lefelé szintén 100 pixele van, a pont köré rajzolt sugar pedig 25 pixeles nagyságú lesz. A poligon használatánál egészen összetett Image Mapet is készíthetünk, így akár felhasználhatjuk Magyarországot megegyező körre, úgy, hogy a különböző megyékre kattintva mindig az adott megyére vonatkozó linkre jussunk. Ilyenkor a shape=polygon kifejezést kell a HTML-fájlba írni. A paraméterlista tetszőleges számú X-Y koordinátpárosból állhat: pl. 3 db X-Y koordináta esetén háromszög.

Az Image Map elkészítése nem egyszerű, ráadásul időigényes, mégsem lehetetlen feladat: ha először talán nem sikerül kézzel fabrikálnunk Image Mapet, megpróbálkozhatunk egy c feladatra is alkalmas kliensoldali Image Map-készítő programmal, hiszen az Interneten is van belőle bőséggel. Sokan esküsznek például a Map This! nevű szoftverre, amely segít elkészíteni a HTML-fájlba való részeket. A Map This! után előkelő helyet foglal el a palettán a Claris nevű cég Windows- és Macintosh-felületen egyaránt futó programja, a Claris HomePage, amely többek között képes megbirkózni az Image Map-készítés rejtelmeivel is. És végezetül mindenképpen meg kell még említeni az Adobe népszerű PageMilljét.

Szalay Dániel
dszalay@webmaster.hu
http://www.szdoni.home.ml.org

Számítástechnika oktatásához ajánljuk!

TanNet oktató és felügyeleti rendszer számítógépekhez.
Tanári segítség a diákoknak speciális hardverhálózaton keresztül.

A TanNet rendszer szolgáltatásai

- A tanári számítógép videóképe kiadható bármelyik diák monitorjára vagy az összes számítógépre.
- A program kezelése szemléletesen bemutatható a diákok számára.
- A központi analóg videoforrás (pl. videomagnó) képe kiadható a monitorokra (+video/VGA átalakító beépítésével), így a monitorok tv-ként is műköhetnek.
- Kijelölt diák monitorképe bemutatható a többi diák számára is.
- A tanár bármelyik diák monitorképét a saját monitorjára kapcsolhatja, így láthatja a diák munkáját.
- A tanár saját billentyűzetét rákapcsolhatja bármelyik diák PC-jére.
- Lehetővé válik a diákok munkájának gyors ellenőrzése és kijavítása a tanári PC-n.

A tanár ezzel a speciális hardvereszközzel betekinthez a diákok munkájába, és segíthet nekik anélkül, hogy helyét elhagyná. A TanNet rendszer egy olyan számítógépes video- és billentyűzethálózat valósít meg, ahol a tanár nyomógombos kezelőegységén összeköttetések tud létrehozni. Meglévő és újonnan létesítendő számítógépes oktatóteremben egyaránt alkalmazható.

Működtetéséhez hálózati szoftver nem szükséges.

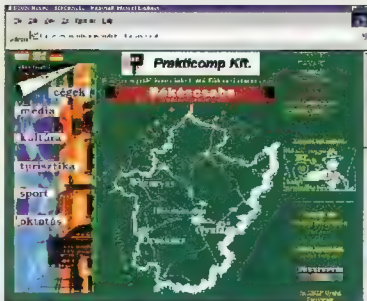

1149 Budapest,
Nagy Lajos kir. útja 117.
Tel.: 220-6454
Fax: 220-6455

INTERNET

Békés megyében

4 városban helyi telefonhívással!

Ügyfélszolgálati Irodák:

Békéscsaba	Kinizsi u. 4-6.	Tel.: 66/454-831	Practicomp
	Szt. István tér 1.	Tel.: 66/444-044	Hungarotel
Gyula	Városház u. 23.	Tel.: 66/463-181	Practicomp
Orosháza	Vörösmarty u. 23.	Tel.: 68/312-935	Selex
	Thököly u. 4/f.	Tel.: 68/413-133	Hungarotel
Szarvas	Szabadság u. 3.	Tel.: 66/311-422	PC Shop
Gyomaendrőd	Fő út 181/1.	Tel.: 66/284-559	On-Line

PRAKTICOMP - INTERNET

Békés megyében az első

SZÖRFÖZZ VELÜNK!

...PERC- ÉS FORGALMI DÍJ NÉLKÜL

56K-S MODEMEN

22-07: 2000 FT*
18-07: 3000 FT
07-18: 4000 FT
0-24: 5000 FT
18-07 + HÉT VÉGÉN: 4000 FT

MINDEN DÍJCSOMAGHOZ
E-MAIL ELÉRÉS 0-24 ÓRÁIG

BÉRELT VONALON

64Kb/s: 95000 FT
128Kb/s: 171000 FT

InterWare

INTERWARE KFT.
1133 BUDAPEST, VICTOR HUGO U. 18-22.
TEL/FAXI: 350-6893
E-MAIL: INFO@INTERWARE.HU
WEB: HTTP://WWW.INTERWARE.HU

*AZ ÉRTEKELT DÍJCSOMAGNÁL A BÖNDSÉKES CSAK MINDEN
PÁROS VADT PÁRKATLAN NAPON VEHETŐ IDŐBEN.
A MEGADOTT ÁRAK AZ ÁFA-T NEM TARTALMAZZÁK.

MONEY MONEY MONEY

www.procent.hu – befektetések,

A Procent Befektetési Rt. támogatásával indítjuk el azt az új rovatunkat, amely a pénz és az Internet kérdéskörével foglalkozik: megpróbáljuk körbejárni, folyamatosan figyelemmel kísérni a Magyarországon még újdonságnak számító internetes befektetési lehetőségeket.

Az új rovat egyfajta fórum, amihez természetesen mind az újságban, mind a www.prim-online.com oldalon kialakítjuk a megfelelő hátteret. Ez azt jelenti, hogy olvasóink kérdéseit is szívesen fogadjuk. Leveleiket a procent@prim.hu címre várjuk, s bizunk abban, hogy a Procent szakemberei kielégítő választ fognak adni. Addig is, amíg az első olvasói kérdés beérkezik, mi faggattuk Szeles Zoltánt, a Procent Befektetési Rt. fejlesztési igazgatóját az internetes befektetési lehetőségekről.

Internet Kalauz: – Ha egyvalamit kellene említenem, amiben manapság nem nagyon bíznak az emberek, akkor a brókercégekre szavaznék, ha keittőt, akkor azt mondanám, hogy noch dazu Internet... Még hogy a pénzemet az Interneten keresztül bízom egy brókercégre?! Önnek mi a véleménye erről? Van értelme Magyarországon belevágni az internetes befektetési szolgáltatásokba?

Szeles Zoltán: – Valóban, a hazai befektetők egy része elvesztette a brókercégekbe, illetve a tőzsdébe vetett bizalmát, s az is igaz, hogy az Interneten történő befektetések kultúráját még nehezebben lehet elfogadtatni a befektetőkkel, hiszen kétfős előítélettel kell szembenéznünk. Mindennek persze nem elkeseredéssel kell eltöltenie bennünket, hanem elszántsággal, hiszen ebből mindjárt adódnak a feladataink is! Először is be kell bizonyítanunk befektetőinknek, hogy számunkra ők a legfontosabbak: minden családnak szüksége van egy megbízható orvosra, jogi szakértőre – és ugyanígy egy megbízható befektetési tanácsadóra is! Akkor is, ha az or-

vosoké és az ügyvédeké is eléggé sokat szidott szakma... Mi úgy véljük, szívesen csatlakozunk egy jó orvosokból és jó ügyvédekéből álló csapathoz, képesek vagyunk jól szolgálni befektetőink érdekeit. Másodszor pedig el kell fogadtatnunk a befektetőkkel, hogy az Internet igenis lehet biztonságos. Ha ezt a két dolgot elhiszik nekünk, akkor van esély arra, hogy az Interneten keresztül történő befektetések Magyarországon is széles körben elterjedjenek.

I. K.: – Erről mi módon lehet meggyőzni a befektetőket?

Sz. Z.: – Cégünk filozófiája, hogy a bizalom és megbízhatóság záloga a magas szintű szolgáltatásban rejlik, ami egyrészt jelenti az elérhetőséget, másrészt a befektetési lehetőségek tárházát, harmadrészt pedig a teljesítés gyorsaságát és átláthatóságát. Elérhetőség alatt azt értem, hogy a nálunk számlát vezető ügyfél valóban a nap 24 órájában, az év 365 napján a világ bármely részéről elérhet minket. Ez az, amiben egy web-cím – www.procent.hu – cleve többet tud

nyújtani, mint mondjuk a budapesti, győri, pécsi, szombathelyi, debreceni, miskolci, nyíregyházi fiókunk címe, de még a telefonszámunk – 1/3744-544 – sem egyenértékű vele a kapcsolatteremtésre, hiszen az lehet foglalt, míg egy website-on keresztül vagy e-mailben mindig el lehet jutni a témához legalaposabban érő felelős kapcsolattartóhoz. Az már – telefonon is, Interneten is – csupán technika kérdése, hogy a bizalmas információkat (számlaegyenleg lekérdezése, megbízás értékpapír-vásárlása stb.) ne „hallják” illetéktelenek...

I. K.: – Hát igen, de most jön a problémakör első fele: vajon nem illetéktelen-e maga a bróker? Hogy bízzak meg benne, amikor annyi minden történt a közelmúltban... Engem

NEY MONEY MONEY

megtakarítások az Interneten

talán az nyugtatna meg, ha követni tudnám a folyamatokat, látnám, mi történik akkor, amikor megbízást adok valamire...

Sz. Z.: – Az informatikai rendszerek látszólag nem az átláthatóságot növelik, hiszen a biztonság mindennek az elrejtését kívánja, a valóságban azonban az, hogy mindennek megszabott rendje van, egy program parancsai előre megírt rendben követik egymást, egyfajta biztosítékot jelent a visszaélések ellen, s valamelyest az átláthatóságot is segíti. Mivel valamennyi ügylet egy integrált informatikai rendszeren keresztül bonyolódik, a parancsok, utasítások eredménye azonnal megjelenik a weben keresztül az ügyfél számláján, a lehető legrészletesebb formában. Vagyis az átlátha-

tóság, ellenőrizhetőség itt minden más formáénál nagyobb. A webes szolgáltatás valamennyi oldalához tartozik súgó, amiből pontosan meg lehet ismerni a belső folyamatokat. Ha ez nem elég, akkor e-mailben valamennyi kérdésre válaszolunk egy-két napon belül, mint ahogyan ezt meg is tettük több száz alkalommal.

I. K.: – És közben a levélíró anonim maradhat?

Sz. Z.: – A beteg sem az orvos előtt akar anonim maradni, hanem beteg társai vagy éppen az egészségesek előtt. Az internetes szolgáltatás biztonságáról azt mondhatom, hogy az ügyfél adatait, számlainformációit védő technológia a lehető legkorszerűbb, és a legmagasabb biztonsági szinteknek felel meg. A biztonsághoz persze hozzá tartozik az is, hogy ha éppen kiesik a szerver, vagy áramszünet van (ld. utolsó hírünk a Hírszörfben – a szerk.), az ügyfél akkor se maradjon le egy jónak hitt pillanatról, ez esetben is akkor vásároljon vagy adjon el értékpapírt, amikor ő azt optimálisnak látja. Ezt az biztosítja, hogy az elérhetőség nem kizárólag az Internetre korlátozódik, hiszen telefonon és személyesen is megtalálhatók vagyunk.

I. K.: – Egy gyakorlati kérdés: milyen értékpapírokat vásárolhat a befektető az Interneten keresztül?

Sz. Z.: – Olyan szolgáltatási palettát állítottunk össze (tőzsdei részvények, OTC-részvények, részvényalapok és kötvényalapok befektetési jegyei, állampapírok), hogy a nagy kockázatot jelentő részvénytől kezdve a szárszalékos biztonságot nyújtó befektetési formáig minden elérhető legyen a weben keresztül. Sőt arra is ügyelünk, hogy a csökkenő tőzsdei árfo-

lyamok esetére a kockázatot kedvelő ügyfelek részére is kínálunk befektetési alternatívát, hogy ne legyen „álló” pénz ügyfélszámlájukon.

I. K.: – Zárzóként szívesen megkérdezném, hogy miként lehet az Interneten keresztül tőzsdézni, de tartok tőle, hogy ez önmagában is megér egy cikket. Maradjunk abban, hogy a februári számban ezzel foglalkozunk a „m@ni” rovatban...

A sikeres üzlet nélkülözhetetlen eszközei
Saját drótpostacím (e-mail) ingyen!

<http://dpg.drotposta.hu/> Tel.: (1) 224-5545

Ready COMPUTERS Ready Computer Kft.
V. Vadasz u. 36.
T: 331-05-18 F: 311-86-7
Részletes árlista
2-333-666 / 1310
H-P: 9-18 Szo: 9-17
www.ready.hu

SZÁMLIGÉPEK

AMD K6-2 266 / AMPTON 100MHZ / 32MB SD
PCI 2MB VGA / 1.44MB FDD / 3.2GB Q HDD / BILLENTYŰZET
MINITORNY / GENIUS EASY / 14" AMAGA 113.800 Ft

INTEL P-2 CELERON 266 / P-2 LX / 32MB SD
SB16 / S3 TRIO 4MB VGA AGP / 1.44MB FDD / 5.1GB QTUM HD
2X CREATIVE CD-ROM / PS/2 BILLENTYŰZET / ATX MIDITO
RONY / PS/2 EGER / 15" VIEWPOINT 129.800 Ft

ALKATRÉSZEK SZÉLES VÁLASZTÉKA

Cipőt a ...
(Úgy van! ... a cipőboltból!)

Szoftvert a ...
(Rövidesen nyílik a
www.szoftverbolt.com)

**A virtuális áruház
már valóság!**

iCat®

A nap 24 órájában elérhető
INTERNETES ÁRUHÁZAK
az Areco-tól!

- többszörösen díjnyertes szoftverrel dolgozunk
- gyors áruháznyitást garantálunk
- egyedi elképzeléseit is megvalósítjuk
- kulcsrakész megvalósítást és akár üzemeltetést is vállalunk

Tekintse meg működő referencia áruházunkat: www.irodaszer.com

Areco Systems Kft.
1119 Budapest, Fehérvári út 83.
Tel: 204-3020, Fax: 204-3019
E-mail: info@areco.hu, Honlap: www.areco.hu

*Az ünnepek már elmúltak,
de nálunk tovább tart a
karácsonyi hangulat!*
**Valamennyi év végi akciónk
továbbra is érvényes:**

06-40 06-51

02 és 22 óra között az Internet használati valamennyi előfizetők számára
továbbra is díjmentes!

Készen 20 féle díjszámunk mellett már lehetőség van egyéni csomagok összeállítására is!
Néhány példa áraink:

106 1900/19900 • 204 2800/28800 • 506 3300/33300 • 1004 4125/42125
2006 8250/82250 • Karátlan 12000/122200

Üzleti előfizetők számára továbbra is díjmentesen biztosítunk WWW tesztelést és domain regisztrációt (*.hu)
Bérelt vonali csatlakozással villamosított átviteli sebesség, a vonal kábeli költségét, aht, az első hónap ingyenes!

Felhasználóink újabb kéréseiket követték szolgáltatási területénél,
addig is helyi hírvonal érhető el bármikor az alábbi számokon:

1, 22, 23, 26, 34, 94, 96, 99
kártyakártyával!

CONDOLOKCOZZON.....ÉRDEKLŐDJÖN.....CSATLAKOZZON

Irodánkat kinőtthük, új címünk:
1118 Budapest, Brassy út 169-179. D/1. ép. Fsz. 1.
Telefonszámaink változatlanok!

ALARMIX Hungary
Tel.: (40) 200-319, (1) 30-900-30
E-mail: sales@alarmix.net
<http://www.alarmix.net>

EXTERNET csak nettó 2.500,- Ft tiz közvetben
teljeskörű korlátlan* elérés

(magánszemélyek részére, idő és mennyiségkorlátozás nélkül, korlátlan
letöltéssel, e-mail címmel, 1Mb web-lappal)

Kedvező árú szolgáltatási díjszámok cégeknek*
(1 db korlátlan elérés, 2 db e-mail, 2 Mb web tártérület: 5.000,- Ft)

Körzeteink: 52, 53, 54, 56, 57, 59, 66, 76, 78, 79

Rendelje meg szolgáltatásunkat az Interneten:
<http://www.externet.hu/externet/regist.htm>

További partnerek jelentkezését várjuk!

EXTERNET
Információs Szolgáltató Kft.
5000 Szolnok, Szapáry u. 9.
Tel/Fax: 56423-111
E-mail: externet@externet.hu

MaCi – téli álom

Nem volt szerencsénk a MaCi átköltöztetésével: nem sokkal után, hogy megoldottuk az előző számunkban megígért online karbantartási lehetőséget, és a korábbi ikalauz domain alól a Magyar Címár egészét átköltöztettük a prim-online saját szerverére, egy áramszünet (ld. a Hírszóró utolsó híre) elsöpörte mindazt a bővítést, ami decemberben érkezett, ezeket az adatokat az új keresőrendszer a szerver újraindítása után egyszerűen nem találta. (Ügyhogy sűrű „bocsik” közepette kérjük szépen a december első felében regisztrált címeket megismételni.)

Igy azután a mostani MaCi meglehetősen szűkös, azok a címek kerültek be, amelyeket olvasóink az előző lapzárta után, november utolsó napjaiban adtak től már az új helyen, vagyis a www.prim-online.com site-on.

Hiába, no, a tél nem a macik szezonja, mindössze abban bízhatunk, hogy február 2-án a mi MaCi-nk nem fog megjelenni saját árnyékától, és nem bujlik vissza a barlangba, hanem végre itt marad, és a Magyar Címár feltöltése ettől kezdve zökkenőmentesen megindul.

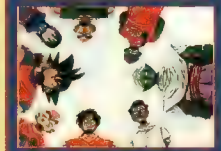
A teendő: el kell evezni a www.prim-online.com oldalra, ott felül vagy bal oldalon egy kattintás a MaCi-ra. Ezután meg lehet nézni, hogy az a cím, amire gondoltunk, szerepel-e a MaCi-ban, s ha nem, az „Új bejegyzésre” klikkelve meg lehet adni. Most is van egy kis késleltetés, mert egy munkatársunk manuálisan is megvizsgálja a megnevezést a felesleges „honlap”, „oldal” stb. szavaktól (az egész MaCi csak honlapokból áll), és utána gazdagítja a MaCi-t.

Tehát most még egy kis dumi, be kell érni mindenkinél a téli vitaminhiánytól némiképp lesavanyodott MaCi-val, azután pedig ébresztő... És reméljük, nyárra tízezerre felhízzaljuk a mi MaCi-nkat...

Dragonball
Rajongók Klubja
www.bigfoot.com/~hudragonball
Egy budafoki ikerház
www.budafok.hungary.hu
Erdélyi Tamás (Tufee)
www.kos-bp.sulinet.hu/tufee
Gerendás Péter
www.extra.hu/gerendas
Gregor Ildikó
www.extra.hu/mazsika
Hoppenstedt Bonnier Kft.
www.hoppbnnn.hu
Internet és jog
www.extra.hu/verebics
Jogsegély
www.nexus.hu/drjeges
Kompass Hungária Kft.
www.kompass.hu
KörösKörül Békés Megyei
OnLine Magazin
www.kf.hu/~ujsag/
Megalux Kft.
www.megalux.hu/index.html
Mogyi www.nexus.hu/mogyi_
Nagy Tamás festményei
www.extra.hu/nagytamás
Origo www.origo.malav.hu
Panasonic Magyarország
www.panasonic.hu
Práger Péter
www.extra.hu/papatsuka
Prim Online www.prim.hu
Relaxi Magazin
www.relax-magazin.com/
Replugged együttes
www.extra.hu/replugged
Saliber Bt.
www.deltav.hu/~saliber
Schönherz Kollégium
www.sch.bme.hu

Szerlem testközelből (címvaltozás) sexdrive.xxxcity.net/230/fucking/nyitva.html
Tommy Autograph Page
www.angelfire.com/ma/ThomasEszes/index.html
Újpesti Vagyonkezelő Rt.
Internet-szolgáltatás
www.uvrt.hu
Wera www.extra.hu/wera

ABIF – a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás 1999. évben érvényes díjai
www.malav.hu/uzlet/abif
Ady Endre Közgazdasági Szakkollégium
www.ady-kozgazd.sulinet.hu
Aliens (új)
web.externet.hu/aliens
ANN Kereskedelmi és Pénzügyi Tanácsadó Bt.
www.extra.hu/annbt
Aquarium vagy csak lavór
www.extra.hu/Halacska
Áron (ingenyes programok, ikongyűjtemény)
www.extra.hu/qbasic
Árval Károly úszatója
www.extra.hu/Halacska

Balogh Beáta
www.extra.hu/kiccsillag
Ban-car autókölcsönözés
www.ban-car.hu
BÉFA Rt. www.iridium.hu/befa
Békéscsabai Triathlon DSK
triathlon.bekescsaba.hu/
Bn www.nexus.hu/bn
Buci
www.extra.hu/buci/indexm.htm
Buda Invest '98
www.tozso.hu/buda-invest
Camion magazin
www.camiontruck.hu
Chl www.extra.hu/crack
Dr. Práger Bt.
www.extra.hu/pragerbt
Dr. Prágerné Timár Szilvia
www.extra.hu/kuckomacko

ÁLLATI

Casper, a beszélő macska

<http://www.artapart.win-uk.net/casper/index.htm>

Vannak, akik a kutyák intelligenciájára esküsznek, és vannak, akik a macskákéra. A két tábor általában szemben áll egymással. Az egyik csoport kedvenceinek hűségét, lojalitását hozza fel bizonyítékkal páratlan értelmi képességeikre, a másik fél viszont a nyávogó négylábúak individualizmusát, függetlenségét, szabadságszeretetét dicséri. Bárhogy van is, *Jack London* enklő kutyája után most megérkezett a beszélő macska, méghozzá mindjárt a Nette. A neve Casper, és bárki szóba elegyedhet vele, akinek van hangkárttyája.

A képernyőhöz azonban nem ajánlatos nagyon közel hajolni, mert Casper ugyan kényelmes pózban hever, viszont az egyik szemével időnként pislant egyet, ami tapasztalatom szerint a macskánál némi idegességre utal. Esetleg készítsunk elő a beszélgetéshez egy doboz szardíniát, hogy bevágódjunk nála. Ez azért sem árt, mivel Casper rögtön a társalgás elején rákérdez, nem lapule számára némi halacska a zsebnében? Persze megelégszik az ebedről maradt spagettivel is, mint az később kiderül...

* BÖRÖND rovatunk támogatója a American Service Travel Utazási Iroda

Európ@ fővárosai

BERLIN

(Berlin hivatalos homepage-e)

<http://www.berlin.de>

(Berlin történelme)

<http://www.berlin.de/english/Eueberblick/kurzgefasst/kurzgefasst01.html>

(A berlini medve)

<http://www.berlin-bear.de/>

(Virtuális városnézés)

<http://www.berlin-info.de/english/sights/tour.html>

Németország fővárosa világszínvonalú kulturális központ. Három operaház, 150 színház és koncertterem, 170 gyűjtemény és múzeum, 250 könyvtár, 150

mozi, több mint háromszáz magánkézben lévő galéria – megdöbbentő számok. Ami azonban igazán nagygyá teszi a várost, az nem a mennyiség, hanem a minőség. A so-

The Berlin-Bear

kat átkozott Berlini Fal talán egyetlen jó hatása az volt, hogy versengésre serkentette az országot két felét, és változatosabbá tette a művészetek megjelenését. A nagy nevek – legyenek azok külföldön, mint *Thomas Langhoff* – mellett kísérletező, új utakat kereső művészek és csoportok is jelen vannak, számuk meghaladja a 400-at. A ketősség áthatja a művészvilág atmoszféráját s vele az egész várost. A gyerekek számára is közel félsszáz színház tartja nyitva kapuit, a könnyed szórakozást kere-

gazdasági, elsősorban ipari jelentősége is megnőtt. A Telefon Társaság, mely 1847-ben alakult, később Siemens néven vált óriássá. Az ország legnagyobb elektronikai vállalata, az AEG 1882-ben indult útjára. Elismerteré váltak a főváros egyetemai, és elindult az avantgarde mozgalom is, nagy festőkkel (*Franz Marc, Paul Klee*) ajándékozva meg Európa művészetét. A fejlődést durván félbeszakította az első világháború. II. Vilmos bukásával 1918. november 9-én megalakult a köztársaság, amit *Philipp Scheidemann* kiáltott ki a Reichstag ablakából. Két

sők pedig 150 klub és zenés szórakozóhely között változhatnak. Európai mércével mérve Berlin fiatalnak számít, történelmének gyökerei a XII. századig nyúlnak vissza. Eredetileg két kereskedelmi csomópontból, Berlinből és Kölnből állt, melyek a XIII. század közepén váltak szét külön településekké. A két város fejlődése 400 éven át szorosan egymás mellett haladt. II. Frederick uralkodása alatt, Poroszország katonai megerősödésével Berlin szerepe is megnőtt, a felvilágosodás középpontjává vált Németországban: az akkor emelt épületek ma is meghatározzák a belváros hangulatát. 1871-ben a Német Birodalom megalakulásával Berlin az új Németország fővárosává lett. A politikai megerősödés mellett

évvél később két környező város beolvasztásával létrejött „Nagy-Berlin”, amely ekkor már 3,8 millió lakost számlált. 1923-ban megalakult a rádió, nyolc évre rá a tévé. Albert Einstein, Otto Warburg neve újabb dicsőséget és Nobel-díjakat hozott. 1933-ban kancellárrá választották *Adolf Hitler*t, ezzel útjára indítva a nemzeti szocializmust – a többi már történelem. (Ez irányú ismereteinket – beleértve a II. világháborúra és a hidegháborúra vonatkozókat is – felfrissíthetjük a vonatkozó oldalon.) Berlin jövője nyugalmasabbnak, de fényesnek ígérkezik, hiszen Németország Európa egyik legjelentősebb nagyhatalma. Az újraegyesítés után, 1995-ben befejeződött a „fővárosi funkciók visszaszállítása”, ezzel teret

nyitva például keleti nagyvállalatoknak, amelyek ide helyezték át központjukat. Furcsán hangzik, de a rossz vagyongezelés (és tegyük hozzá, a híres német bürokrácia) oda vezetett, hogy a háborúban lebombázott területek felújítása a tulajdonjogi viták miatt, amelyekből több mint 270 000 (!) van bíróság előtt, még mindig kés-

lekedik. Szentén probléma a volt Kelet-Berlin, melynek felújítása és fejlesztése még mindig elszívja az állami pénzek nagy részét, és ahol a fizetések még mindig alacsonyabbak, mint néhány kilométerrel nyugatabbra. A fejlődés azonban megállíthatatlan, így a főváros lassan elnyeri megérdemelt helyét az ország szívében.

BERN

(Hivatalos homepage turistáknak)
<http://www.berntourismus.ch/>
 (Bern, a világörökség része)
<http://www.berntourismus.ch/vvb11.htm>
 (Bern Natural History Museum)
<http://www.nimbe.unibe.ch/>
 (Kunsthalle – modern művészetek)
<http://www.kunsthallebern.ch/>

Svájc fővárosa sokunk számára néha háttérbe kerül Genf politikai súlya miatt, New York és Washington esetéhez hasonlóan. Pedig a város, amelyet az UNESCO a világörökség részeként jegyez, elképesztően megkapó. Egyike annak a néhány középkori településnek, melyet eredeti formájában sikerült megőrizni napjainkig. És valóban: az URL-ként is megadott képet nézve azt hinné az ember, hogy valamilyen kosztümös film díszletét nézi – pedig ez valóság. A város turisztikai szempontból „ideálisnak” nevezhető. Jól megközelíthető repülővel, autóval és vasúton is, ráadásul központi helyzete miatt kiindulásul szolgálhat egy teljes Svájcot átölő vagy éppen csak a közeli hegyekben tartó túrának. Európa leghosszabb, hat kilométer

hosszú bevásárlóutcája hangulatos időtöltéssel és lehetőséget a tömött pénztárcájúaknak. A 300 000 lakost számláló főváros elég nagy ahhoz, hogy mindent megtaláljunk, de ahhoz elég kicsi, hogy villámgyorsan otthon érezzük magunkat. Lehet, hogy Einstein ezért itt fejlesztette ki a relativitáselméletet? Talán igen – legalábbis az itteniek ezt állítják, és legalább olyan büszkéek rá, mint a berliniek.

Bern 1191-ben alapították, 1353-ban vált a Svájci Föderáció tagjává. Politikai és gazdasági befolyása a XVI. századra jelentősen megnőtt. 1798-ban elfoglalták a franciák, 1848-ban nyerte el először a fővárosi rangot. Ma diplomaták és nemzetközi szervezetek székhelye, közöttük az ENSZ egyes szervei is.

Utazzunk virág-világkiállításra (Philadelphia Flower Show, 1999)

<http://www.libertynet.org/flowerho/>

Sokaknak lehet ismerős a Szegedi Virágfesztivál: ha másképp nem is, a televízió képernyőjén keresztül biztosan. Ez a szó szoros értelmében vett színes esemény az országban egyedülálló – a nagyvilágban azonban számos hozzá hasonló rendezvénnyel találkozhatunk. Ezek közül az egyik a Philadelphiai Virágfesztivál, vagyis – Amerikáról lévén szó – „show”. Az éves rendezéssel megrendezett fesztivál témája jövőre „a természet áttervezése – a kertészkedés művészete”, és a gyönyörűen kialakított, már-már műalkotás-

nak nevezhető kertek ünneplését tűzte célul maga elé. Tízhektári területen több mint 2000 kiállítóra számítanak a rendezők, amelyek bemutatkozását 60 bíró fogja értékelni. Az 1829 óta minden évben megrendezett PFS-re az egész világról érkeznek műértők, lelkes amatőrök és profi kertészek. Szokás szerint idén is egyhetes lesz, március 7. és 14. között tartják meg. Ha valaki esetleg arra vetődik, több kellemes napot is beütemezhet magának: a vendégek „megfogásáról” a látványosságok mellett több ezer előadás is gondoskodik.

1999 Philadelphia Flower Show

Design in Nature...the art of gardening

Pennsylvania Convention Center
March 7 - 14

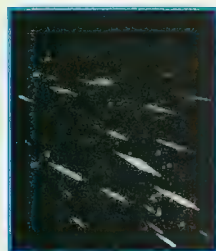
CSILLAGÁSZAT

Hullócsillagesó után hidegzuhany

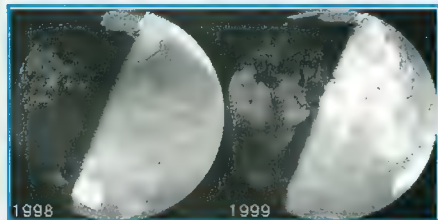
<http://www.mcse.hu/szakcso/mmt/leonids98info.html>

Emlékszem, amikor a reggeli híradásokban a várva várt Leonidákról kellett a bemondónőnek szólnia, és majdnem elnevette magát,

mert a tudósok és érdeklődők elszámolván magukat csak bámulták egész éjjel az eget, a hullócsillagraj pedig akkor már rég elhajtott (no-

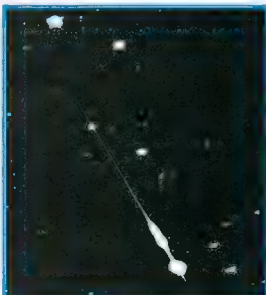
verember 17-én, napközben). Persze, ha az utóbbi idők mozikreire gondolunk, meg kell állapítani, hogy jobb, ha az ember nem viccelődik az űrből légkörünkbe potyogó dolgokkal... Igaz, az is kérdés, hogy mit nevezünk hullócsillagnak. Mert ha egy Jupiter méretű dolog zuhanna ránk, akkor már senki nem teljesítené az utolsó kívánságunkat, éppen

ezért megnyugtató, hogy a szerelmeseknek szánt kis égi felvillanások háttérben csak 1-2 centis – vagy még kisebb – kavicsok állnak. Ezek a kis meteoroidok aztán névváltozásra esnek át, meg a légkörön is átesnek néha, mégpedig ekképpen: jön a meteoroid, ha erre jön, és a légkörünkbe lép, akkor lesz belőle meteor, és ha nagyobb darab volt, még akár földet is érhet, ekkor nevezzük meteoritnak. Egyébként naponta több ezer tonna (!) anyag érkezik földünkre, úgyhogy köszönettel tartozunk bolygónk légkörének, hogy mindez nem a fejünkön landol.

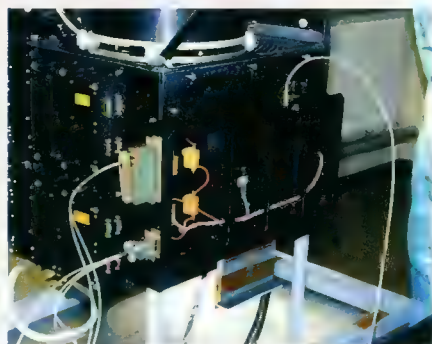
A Leonidák azért különlegesek számunkra, mert rendszeresen elkápráztatnak minket, maximumukkor óránként 2-10 000 hullócsillagot látni a legjobb páholyokból – ez idén Mongólia, Japán környékén volt, Magyarországon csak 100 db/óra szerepelt a műsorban. Persze ha látva őket kívánunk valamit, nem szabad másnak elárulni, mi az, mert akkor nem teljesül, és bizony, ennyi óhajt fejben tartani se könnyű. A dolgot idén csak az könnyítette meg, hogy a meteorok hamarabb jöttek, és jól megfigyelték előlünk. Estére a virrasztó csillagászpálántáknak már alig jutott 1-2 kőszá, lemaradt darab. Sebaj! A Magyar Csillagászok Egyesületének honlap-

ján azt ígérjük, a Leonidák jövőre is jönnek, méghozzá pont úgy, hogy a legszebbnek Közép-Kelet-Európából látszanak majd. Igaz, ki a csodát fog majd pár ezer hullócsillag érdekelni 1999-ben, abban az évben, amikor nálunk egy sokkal ritkább és különlegesebb égi jelenség lesz: teljes napfogyatkozás!

Rosetta Lander

<http://roland.mpae.gwdg.de>

Ha már a meteoroknál és társaiknál tartunk: napjainkban a közvélemény figyelme is egyre inkább az aszteroidák, de legfőképp az üstökösök felé fordul. A tudományos világ a nyolcvanas évek közepétől kutatja nagyobb erővel naprendszerünk eme fénylő objektumait. Az elsősorban európai és orosz szervezésben indult, a Halley üstökösét közelről vizsgáló szondák sikerén felbuzdulva az elmúlt évtizedben több program is körvonalazódott, amelynek célja egy-egy újabb üstökös in situ vizsgálata volt. Az ESA egy ilyen álma van megvalósulóban napjainkban: a Rosetta Projekt. A várhatóan 2003-ban startoló szonda a Rosetta nevű üstökösöt vizsgálja majd huzamosabb ideig, azzal közel szinkron pályán keringve. A kis teljesítményű rakétával való indítása miatt a szonda több mintamónover segítségével

vel éri el a kellő sebességet, hogy a vizsgálatokhoz megfelelő pályára juthasson. Közel 10 éves útja során a rendszer kétszer a Föld, egyszer a Mars, illetve egy-egy alkalmakkal két kisbolygó mellett halad el, míg végül mintegy 3 csillagászati egység távolságra a Naptól, néhány 100 kilométerre az üstökösök pályára áll. A program legizgalmasabb és egyben záró mozzanataként a szondáról leváló (részben magyar fejlesztésű) leszállóegység ér majd talajt az égitest felszínén, ahol talajtani, spektroszkópiai és kromatológiai vizsgálatokat végez majd. Ha a program sikeres lesz, vélhetően sikerül majd közelebb kerülünk több üstökösökkel kapcsolatos kérdés megválaszolásához, többek között ahhoz, hogy milyen szerepet játszottak e látványos objektumok a földi élet kialakulásában.

Űrakadémia

(Space Academy)

<http://liftoff.msfc.nasa.gov/academy/academy.html>

(Satellite Tracking)

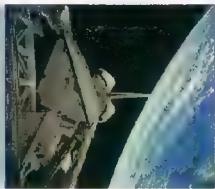
<http://liftoff.msfc.nasa.gov/RealTime/track/>

Megszokhattuk már, hogy a NASA honlapjaiban sohasem csalódhatunk, ha az igényes kivitelű vagy a lapokat megtöltő információ minősége a kérdés. Ezt az érzésünket erősítheti e lap is, amely bőséges mennyi-

ségű anyaggal szolgál mindenki számára, aki az űrkutatás és a hozzá kapcsolódó tudományágak terén szeretné elmélyíteni ismereteit. A hálószeren nyitott oldalról több kisebb szekcióba juthatunk, amelyek különböző

űrtevékenységgel kapcsolatos témákat fognak össze. Az első például az űrben pillanatnyilag is folyó anyagtudományi, biológiai-életlen kísérletek jelentőségét és a kutatási eredmények jövőbeli hasznosításának kérdéseit taglalja. Olvashatunk a mikrogravitációs környezet előnyeiről, a légkör fizikai viselkedéséről, a Föld mágneses mezejéről és egyéb témába vágó kérdésekről. A Space feliratot viselő menüből nyíló oldalak a kozmológia általános kérdéseit taglalják kimerítő részletességgel. Oldalnyi magyarázatokra lelhetünk a spektroszkópiáról, a csillagok viselkedéséről, míg egy kisebb alponthan a világegyetem keletkezésének körülményeit érintő kérdéseinkre kaphatunk választ. Több lap foglalkozik a naprendszer belső elemeivel, az üstökösökkel, a meteorok-

kal, a Holddal, illetve egy Javaplet segítségével 3 dimenzióban is megcsodálhatjuk napunk bolygórendszerét. Még bővebbre sikerült a rakéteknikaival és az űrsiklókkal foglalkozó részek. Míg az első a keringési pályaelemek jelentését, számítását magyarázza, addig a második szinte mindent elénk tár, ami korunk egyik legmodernebb űrrendszerével kapcsolatos. Fény derül az egyes komponensek felépítésére, működésére éppúgy, mint az űrhajósok kiképzésének fázisaira, illetve a súlytalansághoz való éjszakázás nehézségeire. Több oldalon keresztül sorolhatnánk mindazt, amit ezek az oldalak elérhetővé tesznek a nagyközönség számára. Egy biztos: ha valaki mindent tud, ami ezeken a lapokon található, az igencsak szakértőnek mondhatja magát a témában.

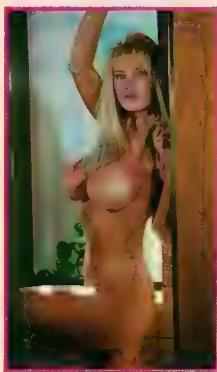

ÉJSZAKA

Testbeszéd

(Bodytalk)

<http://www.vahle.net/>

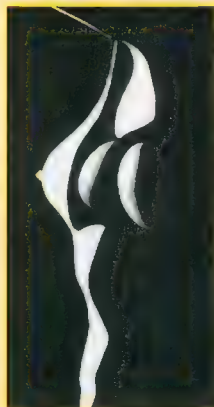
„A kifejezhetetlen kifejezője a művészet” – ezzel a Goethe-idézettel nyílik meg Michael Vahle fotóművész homepage-e. A német születésű, alig 33 éves férfi képei megpróbálkoznak annak a szerepnek a felvállalásával, amiről a fenti mondat is szól. A klasszikus fekete-fehér stílus művelője elsősorban a fényekkel, az árnyékokkal manipulál. „Ha a megfelelő technika mellé még a modell személyiségéből is sikerül megfogni valamit, csak akkor lehet elérni a megfelelő hatást” – vallja. Nem a mez-

telenséget szeretné ábrázolni, és erre azonnal rájön, aki végignézi a rövid virtuális kiállítást. A modellek gyakran hiperszimmetrikus pozícióban, néha teljes árnyékban, esetleg az eltűnésig megvilá-

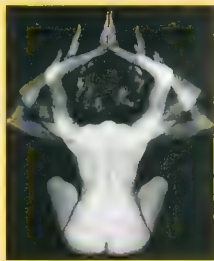
gítva vagy nagyon közelről fényképezve jelennek meg. Némelyik kifacsart póz annyira nem szokványos, hogy az ember hosszú ideig gondolkozhasson, most mit és honnan lát – talán ez is a művész célja.

Magyar Pavilon – a magyar aktfotó

<http://www.idg.hu/expo/mucsarnok/ak/>

csak bennünk van a kíváncsiság: milyen is az ellenkező nem, mások hogyan szeretkeznek, mitől lehetünk vonzóbbak, hogyan éreznek a homoszexuálisok és még sok hasonló. Ha nincs bátorságunk elmenni, hogy megtekintsük ezt a remek kiállítást, akkor itt az alkalom, hogy mégis megcsodálhassuk ezeket az aktokat. A képek jórészt fekete-fehérek, ami persze még inkább művészivé varázsolja őket. Végigjárva a kiállítást még azok is egyetérthetnek velem, akik nem beszélnek ilyen „tabu” témákról. Ez művészet, nem pornográfia.

Ismét egy érdekesség a Magyar Pavilon számtalan hálószerme közül. A szokásos igényességgel készült oldalt az izléses képek és a fotók mellett ajánlások, amolyan hangulat szülte aprócska impressziók emelik ki a többi közül. A társadalom általában elítéli az ilyen témájú művészetet, mert erkölcstelennek minősíti, ám ha kicsit is magunkba szállunk, mégis-

Kombinált bűnök

(Sex on Drugs)

<http://www.sfc.org.uk/adults/issue02/12drugs.htm>

Lassan közeleg a 2000. év és a világvége, legalábbis egyes próféciák szerint. Ha pedig már így van, és úgyis meghalunk, legjobb, ha minél hamarabb bebiztosítjuk helyünket a pokolban – valószínűleg így gondolkodhattak a fenti URL alkotói. Kevés olyan vallás van, amelyik ne ítélne el a drogok használatát és a szexet, de legalábbis valamelyiket.

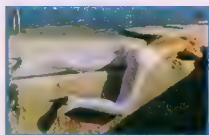
A site készítői azonban nem túlságosan tűnnek „rendes, hívó polgároknak”, így megértően viszonyulnak mindkét cselekedethez. Hogy még pontosabbak legyünk, a két cselekedet – vagyis a droghasználat és a szeretekezés – egyidejű végrehajtásához. A leírás és a könyv, amit összehoztak, még ha nem is értünk egyet mondanójával, mindenképpen

érdekes. Nehéz ugyanis kifejezni azt, ami két ember között szerzetkezés közben lejtárszódik, és még nehezebb azt a módosult tudatállapotot megfogni, amit a kábítószerek okoznak. A kettőt egyszerre írásba foglalni? Gyakorlatilag lehetetlen. Éppen ezért gyakorlatilag csak élménybeszámolókból áll, ami növeli hitelességét: kemény és alkalmi drogások mesélnek el, melyik szer hogyan változtatja meg a szex élményét. Legtöbbször a marihuánára esküsznek, amely köztudottan felerősíti az érzéseket, legyen az izlelés, zenehallgatás vagy valami pikánsabb... Emellett ott

a kokain, a nagy stimuláns, amely – lévén rövidebb hatóidejű és drága – valamivel kisebb népszerűségnek örvend. Meglepő, de az LSD – nem a mindenféle vacakkal mixelt bélyeg, ami Magyarországon kapható, hanem tiszta változata – gyakran szintén kellemes tud lenni, főleg úgy, ha valóságos orgiává szélesedik: használata közben enni és inni, zenét hallgatni kell. Aki hiányolja a felsorolásból a kemény drogokat, az bizonyára nem „szakmabeli”, ők ugyanis tudják: az ópiátok, mint például a heroin, hosszabb időre aszexuálisírá, impotenssé teszik használóikat.

száma, annál vastagabb, tehát melegebb és nehezebben szakad – viszont annál inkább „nadrág” benyomását kelti – a szerk.] Aztán, ha már kész a harisnya, jöhetnek bele a lábak. Bizony ám, de nemcsak harisnya van a világon, ebbe a kategóriába belefér még egy s más, amiről külön oldalakon informálódhatunk. Például van a „bodystocking”, amikor is a harisnya a lábujjaktól a nyakig tart, adott esetben hosszú ujjú, de mindenesetre azzal együtt, hogy teljesen lefed, éppen hogy láttatni enged mindent, ami alatta van. A másik harisnyaklon pedig a manapság oly divatos „high-tights”, vagyis a combközépig érő vastag harisnya, amit leginkább miniszoknyához ajánlott viselni. A site igen hasznos célkitűzése szerint a hazai harisnyagyártókkal, boltokkal fog

kapcsolatot teremteni, ezért később is érdemes körülnézni itt különösen a „heti harisnyaaajánló” rovatban. Akinak pedig inkább nézegetni, mintsem megvenni támad kedve a harisnyákat, az nyugodtan látogasson el a Wolford cég oldalára, ahol új modelleket és gyönyörű hagyományos csipkeharisnyákat láthat tőkéletes lábakra húzva. A sok szépség talán kárpótol a tényért, hogy a dollárban megadott tájékoztatók szerint az árak akár a húszszer magyar forintot is elérhetik. És ekkor már egészen biztos, hogy jobban megéri, hogyha csak a férfiszemek szaladnak le a harisnyán.

HÍRŐRŐS VÁSÁRA

A harisnya

(Az első magyar harisnyaoldalak)
<http://www.harisnya.com>
 (Welcome to the World of Wolford)
http://www.wolford.com/htm_e/Welcome.htm

Érdekes dolog a harisnya. Ha megkérdoznénk legtípikusabb viselőitől, a nőktől, mi jut először eszükbe róla, majdnem biztos, hogy igen magas százaléku először a lefutó szemekre, a harisnyaszakadásra kinos és gyakori voltára gondolna, meg arra, hogy általában szoknya alá veszi fel. És milyen jó, hogy télen nem kell megfágni! De ha egy férfit kérdeznénk, akkor bizony a „lefutó szemek” alatt már nem a harisnya kiszakadására, hanem a hosszú combon a bokáig lefutó férfitekintet kellene gondolni... Ha végig gondoljuk mind ezen szempontokat (nők öltözködése és férfitekintet

vetkőztetése), hozzátéve, hogy igenis vannak férfiak, akik nemcsak szekrényükben rejtgetik – amolyan műkincsként – e ruhadarabot, hanem a nekik készült modelleket fel is veszik, akkor már érthető, hogy a rengeteg külföldi site után valaki bejegyezte a magyar változatot, a www.harisnya.com domain, és web lapot szentelt a témának. Méghozzá igen jó web lapot. Először is megtudhatjuk, hogyan készül a harisnya. Itt derült ki végre, mi a csoda az a „den”, aminek mértékét a dobozokon és reklámokon annyiszor látjuk. Habár ettől sem kerültem közelebb a lényeghez, tudniillik a den 9000 méter nejlonszál súlya grammban, úgyhogy talán a vastagságot jellemezheti. [Minél nagyobb egy harisnya den-

Első kukkantás (First View)

<http://www.firstview.com>
 Hatalmas online divatóázis ez, modellekkel, divattervezőkkel és divatbemutatókkal. Sok neves és kevésbé neves tervező munkájába kukkanthatunk bele, meg nézhetünk több ezer kifutón készült képet. A régebbi kollekciók ingyen, a frissebbek fizetés ellenében tekinthetők meg. A listában megtalálható Gucci, Nina Ricci, Givenchy, Chanel, Ralph Lauren és még sokan mások. Közöttük böngező gyorsan kialakul egy összkép a divattervezők saját stílusáról, illetve a divat új irányzatairól. Valentino elérhető 98-as őszi kollekciója csupán kétezer ruhakölteményből áll, és mind megtekinthető. A hálószeren dicsérete, hogy a képek kifejezetten jó minőségűek, mégis gyorsan letölthetők. Az

adatbázis jól rendszerezett, ezért viszonylag könnyen

meg lehet találni a keresett sarkokat. Minden darabot meg lehet nézni közelebbről is, felnagyítva. Itt-ott felle-

dezni híres női és férfi manökeneket munka közben, ami magával hozza az igazi kifutók hangulatát.

LÉLEK

1998, egy vallásos karácsony
(A Religious Christmas)

http://www.execpc.com/~tmuth/st_john/xmas/

Sokak számára a karácsonyi ünneplés már teljesen elvesztette eredeti értelmét. Kevesen emlékeznek meg Jézus születéséről ezen a napon, egyre inkább az ajándékozás és a családi együttlét kerül előtérbe szerte a világon. Ezt a kereskedők ravaszul ki is használják, és megpróbálják minél több vásárlásra buzdítani a tö-

megeket. Pedig a karácsony nemcsak az ajándékozásban és a karácsonyfa-állításban, illetve a Télapó várásában merül ki. A katolikusok négy héten keresztül, az úgynevezett adventi időszakban készülnek fel rá. Minden vasárnap meggyűjtanak egy-egy gyertyát az adventi koszorún, imádkoznak, megemlékeznek Mária és József történetéről. Vannak országok – ilyen például Mexikó is – ahol a gyerekek nem karácsonykor, hanem vízkeresztkor kapják meg ajándé-

kaikat. Ezen a januári napon emlékeznek meg a három bölcs királyról is. Sokféle hagyomány él világszerte, mint például a karácsonyfa-állítás, amely nálunk is elterjedt, és amely állítólag Ausztriában született a betlehemezésből. Az advent eredetileg zsidó ünnep – a hálószerem ezenkívül még sokféle érdekességet rejt: történeteket, idézeteket, képeket, dalszövegeket, imákat, sőt még egy tesztet is arról, hogy ki mennyire ismeri eme ünnepet.

SZERENCSEJÁTÉK

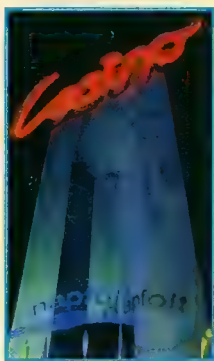
Kaszinózzunk!
(Napfolt Casino)

<http://www.napfolt.hu/casino>

A kártyát sokan az ördög bibliájának tartják; a félkarú rabló és a póker különösen európai szemmel nézve tűnhet a züllés első lépcsőjének, hogy Budapest belvárosának foncsorozott ablakú játéktérmeiről és a bennük meghúzódó – vélt vagy valós – alvilági személyekről ne is beszéljünk. Mikor a kaszinók először kerültek fel az Internetre, sokan ujjal mutogattak, hogy lám-lám, a pornó után itt az újabb veszély gyermekeinkre! Az, hogy egy ilyen kaszinót a hitelkár-

tya igénye miatt csak felnőttek vehetnek igénybe, eszükbe sem jutott... A fenti URL-en található virtuális kaszinót azonban, azt hiszem, bátran ajánlhatjuk a fiatalok, sőt akár a gyerekek figyelmébe is. A játék mindig is játék marad, még ha a „szerencse” szót oda is biggyeszítjük elé. A Napfolt Web Művek ismét egy nagyon szép és egyszerű oldallal lepett meg bennünket. A szinte teljes egészében Javában íródott oldalakon ki-k kedve szerint

szórakozhat a játékautomatával, a Black Jackkel, a rulettel vagy a pókerrel. Mindez nem kerül semmibe, legfeljebb virtuális pénzünket veszíthetjük el, aminek legnagyobb veszélye, hogy így nem kerülünk be a rekorderek közé. Ez igazából már nem is webpage, hanem egy játékegyesítő, amelyet számítógéppel generált képek és animációk tesznek hangulatossá. Igazán profi oldal, tele jó ötletekkel, hogy az egységes designt már ne is említsük...

Váltsd CD-re a klikkeket!

(pontWWWadász)

<http://www.onlinebanner.com/pwww/info.html>

Az Internet Kalauz „bennfentesi” betekintést nyerhetek egy még csak félig publikus oldalba, amely valószínűleg rövid időn belül nem csupán nyilvános, de rendkívül népszerű is lesz. Hogy mi is a pontWWWadász? A koncepció egyszerű, de briliáns: jutalmazzuk valamivel azokat az embereket, akik interneteznek, és klikkelgetnek! Úgyis ezt csinálják, akkor hát miért ne nyerhetnének vele egy-két hasznos dolgot? Öntsünk tiszta vizet a pohárba: a pontWWWadász egy virtuá-

lis pontgyűjtő akció. Különböző feladatokat végrehajtva, illetve bizonyos üzletekben vásárolva a netezők pontokat gyűjthetnek, amelyeket később aztán beválthatnak ajándékokra, virtuális lottóra, vagy esetleg árengedélyeket kaphatnak érte. Ottjártunkkor még nem volt teljesen kész az oldal, de úgy gondoljuk, ha az alkotók tényleg beváltják összes ígéretüket, akkor nincs erő, ami elejét veheti, hogy valóságos mánia váljék belőle. Sok szerencsét pontWWWadászok!

PontWWWadász

VETÍTŐVÁSZON

Dr. Dolittle

<http://www.drdolittle.com/>

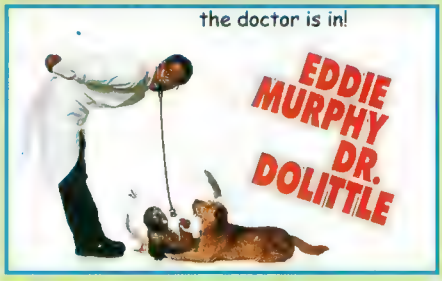
Eddie Murphy nem bírta ki, és ismét megbűntetett minket egy tipikus Murphy-féle vígjátékkal, azzal a nem titkolt reménnyel, hogy megpróbálja jobb kedvre deríteni a mozilátogatókat, és hogy ismét visszakerüljön a hollywoodi sztárok mágikus panteonjába. Ez már csak annál is inkább fontos lehet számá-

ra, mert legutóbbi szereplései mind hatalmas bukások voltak, és már régen nem rendelkezik azzal a nimbuszal, amit a nyolcvanas években szerzett zsaruskavalkáival. Valószínűleg mire ez a cikk megjelenik, addigra már hazánkban is ugyanúgy a süllyesztőbe kerül ez az al-

kotása, mint ahogyan az Egyesült Államokban, de aki látta a filmet, az tudja, hogy mire is számíton, és ezért talán még felkeresi a hivatalos web-oldalt.

Egy ilyen web-site csak akkor igazi, ha a film is szuper, ez pedig esetünkben kétséges. Mindenesetre, ahogy a moziban, úgy a weben is vannak jó pillanatai a produkciónak. A programozása és külsőné tulajdonképpen nagyon profinak mondható, de sajnos hamar unalomba fullad az egész. A grafikák igazán jópofák és aranyosak, de ez is csak a tipikus „lökött” állatos poénok miatt van, amelyek csak akkor ütnek igazán, ha láttuk a filmet. A menüpontok teljesen funk-

cionálisak, némi kis asszociációkkal. A „doctor is in” alatt magát Dr. Dolittle-t ismerhetjük meg közelebbről, a „the patients” pedig az egyéb szereplőket mutatja be. A „scraps” mögött a filmről találhatunk fotókat, amelyeket ki is nagyíthatunk. A „doltittle grams” szekcióban három képeslap vár arra, hogy elküldjük a barátainknak. A „teh waiting roomban” a produkció háttérinformációit kaphatjuk kézhez a szereplők, a filmkészítők listájával, megymással. Nos, azért ha mindent összevetünk, megér egy látogatást az oldal, de csak akkor, ha nem visszük a webre is magunkkal a filmmel kapcsolatos előítéleteinket.

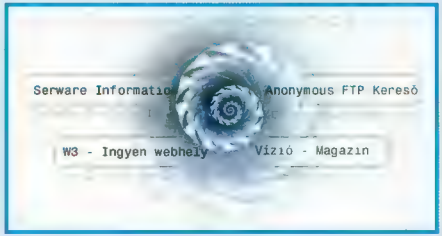
VILÁG-WEB – WEB-VILÁG

w3.swi.hu

<http://www.swi.hu/>

Nemrégiben – úgy novembere elején – új free-web szolgáltatás indult hazánkban. A Server Informatics közölték legismertebb az névre hallgató vállalkozás nem titkolta, hogy egy olyan ingyenes web- és e-mail-

szerveret helyezett üzembe, amely véleményük szerint kiküszöbölí a vetélytársait –ban. A Server Informatics közöttük legismertebb az Extra és a Nexus – hátrányait, ugyanis számos protokollt (pop3, ftp stb.) egyszerre tá-

mogat. Bár még nincs sok felhasználójuk, ez valószínűleg nem fog sokáig tartani, a le- és feltöltés ugyanis hihetetlenül gyors, ami pedig vonzza a netezőket. Megfelelő fogadóoldal (pl. ISDN) esetén tényleg egy szempillantás alatt megérke-

zik az adat. Az oldalak tetején egy vékony reklámcsíki látható – sajnos el kell viselnünk, ha itt helyezük el honlapunkat, de ehhez már hozzászokhattunk másol is. A w3 még fejlesztés alatt áll, valószínűleg sokat fogunk még róla hallani.

VOLÁN

Az a híres Impala

(Ron's Lost In The '50s)

<http://www.geocities.com/BourbonStreet/Delta/4791/>

Azok a boldog ötvenes évek... – szokták mondogatni a nagyszüleim, de hogy mi is volt olyan csodálatos azokban az években, mindaddig nem derült ki számomra. Persze tudom, akkor már egy ideje vége volt a második világháborúnak, a rockabilly tombolt a tánctermekben, és a Coca-Colát is mintha csak dézsából öntötték volna a gonosz kapitalista nyugaton. Ron LeBlanc szerint volt még valami, ami mindenképpen megkülönböztetett figyelmet érdemel. Ez pedig nem más, mint az 1958-as Chevy Impala. A színe Reo Red (bármit is jelentsen az), és 280 lóerőt „építettek bele”. A Los Angeles-i úriember szerint azóta sem volt még egy ilyen szép autót. Igaz, szerinte egyik évtizedben sem gyártottak olyan gyönyörű és mesteri automobiloikat, mint az általa favorizáltban. Kétségtelen, hogy nem egyszerű dologról van szó, mert a „kis aranyos” hihetetlenül jól néz ki. Tipikusan benzinzabáló

party-autó, amelynek a kormánykereke mögé ülve elfelejtjük minden gondunkat, és csak a napfénynek, a lányoknak, no meg persze a sebességnek élhetünk. A rövid műszaki leírás után, amely inkább a fanatikusoknak szól, érdemes megnézni a fotóalbumot, amelyet öt részre osztott fel LeBlanc úr. Ha szeretnénk megérezni az ötvenes évek „feelingjét”, akkor érdemes továbbklikkelnünk a „fabolous 50's” oldalra, ahol ismét jó néhány autósoda képre bukkanhatunk. Az látszik, hogy a korosodó honlap-tulajdonos nagyon lelkes és nosztalgikus lehet, mert nem kevés fotográfia utal a dicső múlt-ra. A Juke Box rovat a zene-rangjók számára nyújt élvezetet, ahol RealAudio formátumban érhető el a híres slágerek. Kár, hogy manapság még kevés autóban lehet Internet-elérést találni, mert akkor egy klikkelés után máris dühöghetne a zene kedvenc járgányunkban.

American Service TRAVEL
1052 Budapest, Váci utca 15.
E-mail: reservation@american.hu

repülőjegy árai.

Budapest legjobb

	Eredeti ár	Akciós ár
Amsterdam	34.000 Ft	32.000 Ft
London	39.600 Ft	37.700 Ft
Párizs	39.900 Ft	38.900 Ft
Zürich	39.900 Ft	38.400 Ft
Peking	115.500 Ft	104.500 Ft
Prága	36.500 Ft	32.700 Ft
Tel Aviv	52.500 Ft	46.500 Ft
New York	70.000 Ft	62.990 Ft
San Francisco	89.000 Ft	83.000 Ft
Miami	91.000 Ft	85.900 Ft
Los Angeles	89.000 Ft	83.000 Ft
Las Vegas	99.000 Ft	95.000 Ft
Toronto	80.000 Ft	73.900 Ft
Sidney	155.000 Ft	147.500 Ft
Bangkok	103.700 Ft	98.000 Ft

A fenti repülőjegyek nem tartalmazzák a repülőtér illetéket és bizonyos feltételekkel érvényesek.

Miért utazna drágán, ha olcsón is lehet?

“Fly and Drive” utazások:

Florida	9 nap	104.300 Ft-tól
Kalifornia	9 nap	111.600 Ft-tól
Keleti part	9 nap	112.300 Ft-tól
Nemzeti parkok	16 nap	145.900 Ft-tól
Kelet-nyugat	16 nap	162.300 Ft-tól

A fenti árak tartalmazzák a repülőjegyet, a szállás valamint az autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használattal

**Autóbérlés Floridában
1 hét már 6.750 Ft-tól!**

www.american.hu Forró drót: 266-6548

CeBIT: minden, ami IT

CeBIT '99 – 1999. március 18–24.

A távközléstől a számítástechnikáig, a nyomdaipartól a tudományos kutatásig, a bankkártyáktól a médiaiparig az **Információ-Technológia** minden részterülete!

Közel 400 ezer négyzetméteren több mint hétezer kiállító!

A kétezres világkiállítás színhelyére, Hannoverbe 700 ezer vendéget várnak ezen a héten!

ITT a lehetőség, legyen Ön is ITT!

Egynapos charter március 20-án vagy 23-án, repülőjegy, transzfer, vásárbelépő	89 000 Ft
Kétnapos charter március 18-19., repülőjegy, transzferek, magánszállás, vásárbelépők	149 900 Ft
Kétnapos charter március 18-19., csak repülőjegy	76 800 Ft
Autóbuszos út március 17-20., utazás, szállás, belépők	75 000 Ft
Négynapos repülő út március 19-22., utazás, szállás, belépők	158 000 Ft
Fizetővendég-szoba: kétágyas:	22 400 – 32 100 Ft reggelivel
egyágyas:	16 800 – 19 150 Ft reggelivel
Hannover környéki vendégház:	14 000 Ft/fő/nap reggelivel
Hannover környéki szálloda:	kétágyas szoba 30 800 Ft/nap
Hannoveri apartman:	39 200 Ft/nap 2-3 fő részére
CeBIT-kombijegy (vásár + tömegközlekedés):	7000 Ft (Hannoverben 60 DM)
Kombi bérlet:	17 000 Ft (Hannoverben 140 DM)
Katalógus-CD:	5400 Ft utánvétellel

Jelentkezési és jegyigénylési lap a CeBIT' 99-re Hannover, 1999. március 18–24.

Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara
Werly Szilvia részére

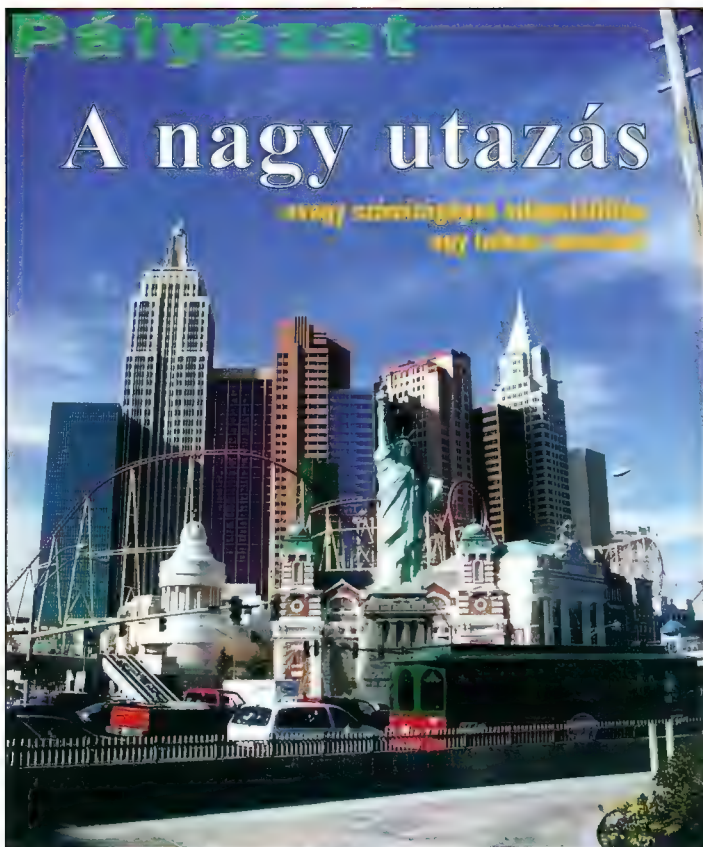
Tisztelt Asszonyom!

Megrendelem a Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamaránál az alábbi szolgáltatás(oka)t:

☐ Egynapos charter március 20-ára (89 000 Ft)	☐ Ajánlatot kérek a Hannover környéki vendégházra
☐ Egynapos charter március 23-ára (89 000 Ft)	☐ Ajánlatot kérek a Hannover környéki szállodára
☐ Kétnapos charter március 18-19-ére (149 900 Ft)	☐ Ajánlatot kérek a Hannoveri apartmanra
☐ Repülőjegy a kétnapos charterre (76 800 Ft)	☐ 1999. március.....-tól.....-ig
☐ Autóbuszos út (75 000 Ft)	☐ Kombi jegyet kérek, ára 7000 Ft/dbdb
☐ Négynapos repülő út (58 000 Ft)	☐ Kombi bérletet kérek, ára 17 000 Ft/dbdb
☐ Fizetővendég-szobát kérek, ágyak száma	☐ Katalógust kérek, ára 5400 Ft/db utánvételleldb

Cég: Név:
Cím:
Tel.: Fax:

A jelentkezést kérjük elfaxolni vagy elpostázni a Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara címére Werly Szilvia vásárléképviselőnek:
1024 Budapest, Lövőház u. 30. Fax: 345-7644, e-mail: hannover@ahkungarn.hu, Internet: messe.de és messe.info.hu

Mint azt annak idején hírül adtuk, az olvasói kérdőívek beküldői közül a Compfairn megtartott sorsoláson az Internet Kalauz olvasója, egy debreceni tanár nyerte az amerikai utat. A kirándulás élményeit Pálczert László más olvasókkal is meg kívánta osztani, s az alábbi írást küldte el szerkesztőségünknek. Bár ebben az olvasóink szerkesztette rovatban többnyire hálózsem-recenziókat közlünk, most ezt is ide tettük, hiszen ehhez is ajánlhatunk hálózsemeket:

www.comdex.hu
www.compuserve.com/travel
 (a CompuServe tippje lapzártakor éppen Las Vegas volt...)
www.lasvegas.com

Az Internet Kalauz jövőtől és az American Travel utazási iroda segítségével (ez itt a reklám helye) – szerencsémnek köszönhetően – novemberben egyhetes Las Vegas-i kiránduláson vehettem részt, ahol megtekinthettem a Comdex/Fall '98 számítógépes kiállítást.

Az út az indulásig is elég fárasztó volt (sorban állás a vízumért az amerikai nagykövetség előtt), de a 18 órás repülőút végképp megviselt... Mindezek ellenére persze maga a repülő és a repülés csodálatos volt, s hát kimerültségre sem illik panaszkodni akkor, amikor az ember átrepül az óceánt, és hipp-hopp, ott terem a Föld túlsó oldalán.

(folytatás a 52. oldalon)

COMDEX Fall '98
November 16-20 '98
LAS VEGAS

- Registration
- Conferences
- Exhibitors
- Technology Areas
- Schedule of Events
- Travel Services
- Hotels & Exhibit Halls
- Pricing Info
- Awards & Special Programs
- Keynotes
- Event Schedule

COMDEX Fall '98
Las Vegas technology's

COMDEX/Fall '98, November 16-20 1998
Las Vegas Convention Center, Las Vegas Hilton, Sands Expo & Convention Center

Bring the COMDEX/Fall '98 Conference back to your desktop and to your business ... instantly and affordably. 2D Events now brings the entire COMDEX/Fall '98 Technology Conference to your desktop, with On-demand the COMDEX Conference Online - and On Demand. Now you can easily catch the sessions you missed - even if you missed the entire conference - whenever you want... wherever you want

COMDEX/Fall '98 has ended on a high note. See you next year at our 20th anniversary, COMDEX/Fall '99 in Las Vegas, November 15 - 19 '99.

COMDEX/Fall '98 Wrap-Up

COMDEX Fall '98 DAILY

Webcast
COMDEX Webcast in Las Vegas

COMDEX Fall '98 VIDEO ON

Internet Kalauz

(folytatás az 51. oldalról)

A Föld túlsó oldalán, ahol következhetett a kiállítás, amelyet november 16. és 21. között két impozáns helyszínen rendeztek meg. Az egyik a Las Vegas Hilton, a másik pedig a Las Vegas Convention Center volt. Igen nagy kitartásra és erős lábakra volt szüksége annak, aki egy vagy több napját a kiállításra szánta, nem is csoda, hogy az élelmesebbek elektromos meghajtású kiskocsival járták a termeket. Akiknek ilyen nem jutott, azok gyalogoltak, de egyáltalán nem volt kirívó, ha valaki öltönyben szépen lekuporodott a szőnyegre a fal mellé, esetleg a lépcsőre, hogy egy kicsit kipihenje fáradságait.

A hazai kiállításokhoz viszonyítva inkább a mennyiség volt lenyűgöző;

lyezni, ha azokat hálózati rendszer kapcsolja össze.

A világ első ilyen megoldású rendszereként mutatkozott be a Sony videója és audiója. A 3,5 colos floppyra felvett álló- és mozgóképek természetesen digitális formában tárolódnak. Egyesíti a digitális fényképezőgépet és a videó-

jűleg két eszközt lehet rácsatlakoztatni. Erre az egységre ráköthető egy egér és egy monitor, esetleg két monitor, netán két billentyűzet vagy például két egér.

Láttam olyan számítógépet és billentyűzetet, amelyre folyamatosan kávét és vizet öntöttek, ezzel bizonyítva annak tökéletes elszigeteltségét a külvilágtól.

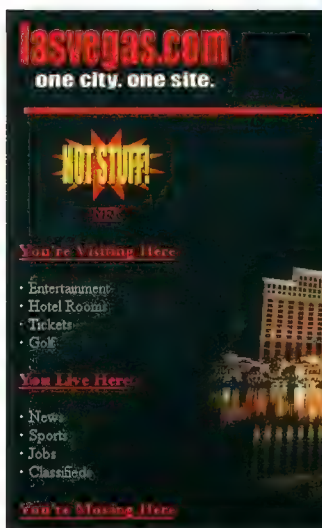
A számítógéphez csatlakoztatott printer vagy plotter az előre kiválasztott képet, rajzot, festményt tökéletes módon nyomtatta ki egy vászonhoz hasonló anyagra. A kinyomtatott kép rövidebb oldala 1 méter körül volt. Az így készült képek, bekeretezve, bármelyik lakás falán bátran elhelyezhetnénk.

A számítógépes robotika fej-

lődését néhány négy lábbal és egy fejfel rendelkező modell reprezentálta. Ha kellett, arra fordította a fejét, amerre a labda volt, s következhetett a nagy focicsata.

A kiállításon a konkrét informatikai eszközök mellett a számítógépiparhoz kapcsolódó mindenféle dolog megtalálható volt a bútoroktól, székektől kezdve a különböző modemekig, illetékeségeikig. Betörték például a rendezvényre a személyautók, a masszírozó gépek is. A masszírozó gépeket bizony vágyakozva néztem, a több kilométeres gyaloglás után jólesett volna egy kis relaxálás...

Las Vegas, a nagy disztetváros

a minőség ma már nálunk is a világ-premierrel közel egyidejűleg jelenik meg. Ime néhány érdekesség, amely engem különösképp megragadott:

Az első egy interaktív számítógépes rendszer, amely egyesíti a hagyományos iskolai tábla és a számítógép adta lehetőségeket. Az LCD-panelre a fénykeretével úgy lehetett írni, mint egy táblára. Mindaz, ami az LCD-panelre került, megjelent a hozzá kapcsolt számítógépen is, és azzal interaktív kapcsolatban állt. Ez a rendszer a videokonferencia feladatát is elláthatja. Az LCD-panelt és a számítógépet egymástól nagy távolságra is el lehet he-

kamerát. Képes a mozgóképpel együtt a hangot is tárolni. Egyszerű működtetése, használata miatt véleményem szerint nagy jövő előtt áll.

A számítógépes audio világában a lapos hangfalak voltak érdekesek számomra, amelyek vastagsága mindössze 4-5 cm. A kétszer 12 W-os teljesítményű hangszórók 3 dimenziós hanghatásra képesek, a képpel teljes szinkronban.

A biztonságtechnikában és más területeken használt minikamerák nagy számban és változatos formában voltak jelen a 2,5 colos mérettől kezdve. Volt Y alakú egéradapter 3 csatlakozási ponttal, ezáltal egy porton keresztül egyide-

minden országból hoz ide, a sivatagba egy kis darabot. A szállodákat úgy építették fel, mintha közvetlen környezetükben Egyiptomban, New Yorkban, Kínában vagy egy középkori várból lennének. Minden a kaszinók körül forog. Ezek a szállodák alján szinte labirintust képeznek, feltehetően tudatosan építették úgy, hogy az ember ne túl könnyen találja meg a kijáratot. Olcsóbb szórakozás a természetjárás: néhány kilométerre a Vörös Sziklák egyedi szépségükkel vetekszenek akár egy Grand Canyon-beli kirándulással, de a Mead-tó partjára is érdemes elmenni, amelynek egyik végén ott a Superman filmből is ismert hatalmas duzzasztó és vízi erőmű... Mi tagadás, egy külön erőmű nem árt a világ egyik legfényesebb, legkiválóbb városának...

Mindenkinek azt kívánom, hogy legalább egyszer jusson el Amerika földjére.

(Amihez egy lehetőség, ha olvasóink kitöltik kérdőívünket... Figyeljenek, biztos lesz még ilyen akció! – a szerk.)

Debrecen, 1998. december

Palczert László

Internet csatlakozás akár havidíj nélkül is.

Böngésző

A gyermeke, netán a felesége is használná?

Családi

Cégének szüksége volna internet elérésre?

Üzleti

**Testre szabott díjcsomagot
mindenkinek!**

1111 Budapest, Kurutó B. út 14. Tel: 455-4577, Fax: 335-2637
Internet: www.quertynet.hu E-mail: info@quertynet.hu

The gateWay to Hungary
Magyarország elektronikus kapuja

Van akik
szörfölgetnek

WEBen,

mi

úgy látjuk

hungary.network

1026 Budapest, Nagyajtai u. 3. Tel./fax: (36-1) 155-7438, 214-9668
e-mail: market@hungary.com; <http://www.hungary.com/> www.net.hu/

hungary.network

M E G J E L E N É S

1999. hónaptól kezdődően előfizetek az Internet Kaleuz című havi (a nyári összevont szám miatt évente 11-szer megjelenő) magazinn. Tudomásul veszem, hogy az első előfizetés számla az adott hónaptól év végéig szól, mégpedig annyiszor bruttó 240 Ft-ot tartalmaz (a lap példányonkénti 269 forintos árával szemben), ahány szám megjelenik még az évben. (Teljes évre az előfizetés 2640 forint, amely összeg az átlát is tartalmazza.)

A kiadó a megrendelést folyamatosnak értelmezi, de az előfizetés folytatását minden év végéig jogomban áll – e-mailben, faxon, telefonon – lemondani. Ha lemondás nem érkezik, akkor a kiadó év végén számláztatja a következő évet az aktuális előfizetés díj figyelembevételével.

Előfizető neve:

Postázási cím:

Számlázási név és cím, amennyiben eltér a fentitől:

Dátum: Aláírás:

1999 JANUÁR

Internet Kaleuz

53

Több, mint 60 000 CD.

www.zenebona.hu

Szeretné ha üzleti ajánlatát azonnal eljuttatnák a célcsoportjához?
Szeretné azonnal értesülni az Ön számára fontos szakterület ajánlatairól?

Rendelje meg Ön is díjmentesen az érdeklődési körének megfelelő üzleti ajánlatokat:

mobíltelefonjára,
személyhívójára,
e-mail címére.

WebBusiness

Internetes Üzleti Információs Adatbank
<http://webbusiness.webtime.net>

Ahol az ajánlatból üzlet lesz!

További információkkal munkatársaink személyesen is készséggel állnak rendelkezésére:

Tel.: 06-30-96-35-961
 E-mail: webinfo@webtime.net

NetÜzlet

Internetes áruházak megvalósítása
Magyarországon a

LEGOLCSŐBBAN!

REFERENCIA: WWW.DOKRECENTUM.HU

Profi-Média Kft.
 6500 BAJA, DÉNI PRÍVYOS SÉTÁNY 4.
 TEL/FAX: 79/325-467
 E-MAIL: PMED@PROFI-MEDIA.COM
WWW.PROFI-MEDIA.COM

Internet a kábeltévén!

Ön csatlakozik a rendszerhez, fizeti a havi előfizetési díjat, amely mindent tartalmaz.

Kábeltévén nincs időarányos költség!

Ön a nap 24, a hét 168, a hónap 700 órájából annyit van a hálón amennyit akar, és a havi átalánydíj mellett nincs más költség.

A TVNET Kft.

Budapesten a következő kábeltélevíziós hálózatokon keresztül teremtette már meg az Internethez való hozzáférés lehetőségét:

City TV Kft. (V. ker.), Terézvárosi Kábel TV Kft. (VI. ker.)
 Sztár TV Kft. (VIII. ker.), Bakáts Parabola (IX. ker.),
 SATIMEX Kft. (XIII. ker.), Zuglói TV Kft. (XIV. ker.),
 Multicom Kft. (XVIII. ker.), NET-T Kft. (XIX. ker.), RADIANT Rt. (XXII. ker.)

Tel.: 318-1985

URL: <http://www.tvnet.hu>

Fax: 318-1926

E-mail: info@tvnet.hu

1054 Budapest, Mátyásföldi út 5/b

VÁSÁROLJON EGÉRREL!

Rendeljen Interneten az ARECONET irodaszer-áruházból!

Több ezer termék közül választhat! Kezelése egyszerű!

- nyitva éjjel-nappal
- gyors, pontos, megbízható
- utánvét és házhozszállítás

ARECONET www.irodaszer.com vagy www.areconet.hu
ARECONET VEVŐSZOLGÁLTAT

1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0168; Fax: 331-0340

Milyenek vagyunk? A láthatatlan alkatrészek megbízható működése, gyorsasága csak egy dolog. Segítségnyújtás bármilyen probléma esetén – ez tipikus Albacomp tulajdonság. Egy ideje már ránézésre is azonosíthat bennünket: a számítógépeinket emblémánk színei díszítik. Nos ilyenek...

ALBACOMP

a pontos számítógép

Budapesti
Kirendeltség
1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: 329-1493
Tel./fax: 349-0152

Szaküzletek:
1065 Budapest
Nagymező utca 25.
Tel.: 311-8095
Tel./fax: 331-8108

1011 Budapest
Fő utca 31.
Tel.: 201-4409
Fax: 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

AZ INTEL INSIDE
EMBLÉMA
ÉS A PENTIUM AZ
INTEL CORPORATION
BEJEGYZETT
VÉDJEJE
AZ MMX
AZ INTEL
CORPORATION
VÉDJEJE

Nincs új a Net alatt

– Fejezetek az Internet előtörténetéből (12.)

Nincs új a Net alatt: sorozatunk azt kívánja bemutatni, hogy az Internet jellegzetes alapfunkcióinak történeti előképeit nem harminc évvel ezelőtt, az Arpanet-kezdet időszakában, hanem annál jóval – esetenként több ezer évvel – korábban kell keresnünk. A „régí” és az „internetes” megoldások közötti feltűnő hasonlatosságokkal, analógiákkal, áthallásokkal, keresztkapcsolatokkal talán sikerül a technológia felől ismét a társadalomra irányítani a figyelmet – hogy annál jobban kezdjük csodálni az Internet által biztosított határtalan lehetőségeket. Mint listánkban is látható, a fejezetcímek többségét már „lehívtuk”, ezek megjelentek a lapban, és olvashatók a www.prim-online.hu Internet Kalauz-archívumában. A sorozatban a mostani cikket előreláthatólag még három további rész követi.

Az erasmista levelezőhálózat

Kemény János és az „új életközösség”

A hálózat-és telefon hőkora

Mundancum – a „másképp virtuális világkönyvtár”

A hangok színházától a rádiójatekig: a rádió hőkora

Éter-szörf: a rádióamatörök hőkora

A memória gépi kiterjesztése: Vannevar Bush és a Memex

Burustól Bernig: a postahálózat hőkora

A Minitel tündöklése és... életben maradása

Stafford Beer és a Cybersyn

A mail-arttól a „megszokozódott egyedi identitásig”

Az eredeti infosztráda

Céhbéhvás és társai: a korai hírcsoportok történetéből

Hyper-ösök: a nem lineáris közleményszervezés előfutárjai

Mobil és multimédia alapú: a postagalamb hőkora

Az eredeti infosztráda

Az információs szupersztráda (information superhighway, info-highway, később infostrada, I-way) fogalmára *Al(bert)* Gore amerikai alelnök

1994-es Buenos Aires-i telekommunikációs világfórumon tartott előadása után csapott le a világsajtó és a politikai marketing, s tette egy-két évre szinte egyszemélyes dává a kifejezést, ha valaki a „behuzározott világ-gal” kapcsolatban kívánt megszólalni. Noha a terminus kezdetlő fogva elentmondásosnak tűnt, egy ideig nyakra-főre használta a világ, pedig pillanatok alatt egészen különböző értelmezések jelentek meg. Néhányan a jövő nagy tudású Internet-hálózatát, mások annak majdani, telekommunikációs óriások által megvalósított riválisát, megint mások mindenfajta „info-high-tech” dolog

gyűjtőnévét értékelték alatta, s volt, aki a jövő mindentudó multimédiás kábelrendszereként tekintett rá. A kifejezés kedvelői ráadásul nem felejtették el minden

egyek alkalommal megemlíteni, hogy a szó mögött egyszerre sejlik fel a New Deal legendás nemzeti útépítő programja, amit a hagyomány véletlenül épp a Gore-nagypapa nevéhez köt, és *Fellini* La Stradaja (nálunk: Országúton).

Mivel az infosztráda napja leáldozott, és 1996-tól (amióta az Internet-business kiszabadult a pak-lackból) fokozatosan kikopott a tollforgatók szótárából, ma már talán nem annyira fájdalmas a mítoszrombolás sem. A fogalomtörténet nem az USA-ba, annak Nemzeti Információs Infrastruktúra (NII) Programjához és nem Olaszországba, a „strada” hazájába, hanem Lengyelországba, Varsóba visz vissza.

1971 és 1974 között *Andrzej Targowski*, a Lengyel Számítógép-fejlesztési Program vezetője Infosztrada néven indította el a lengyel nemzeti infor-

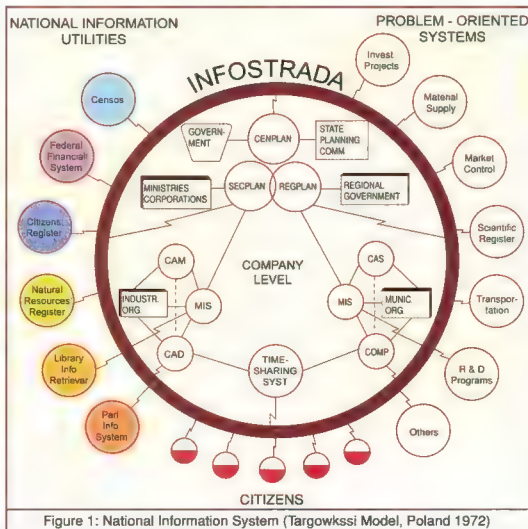

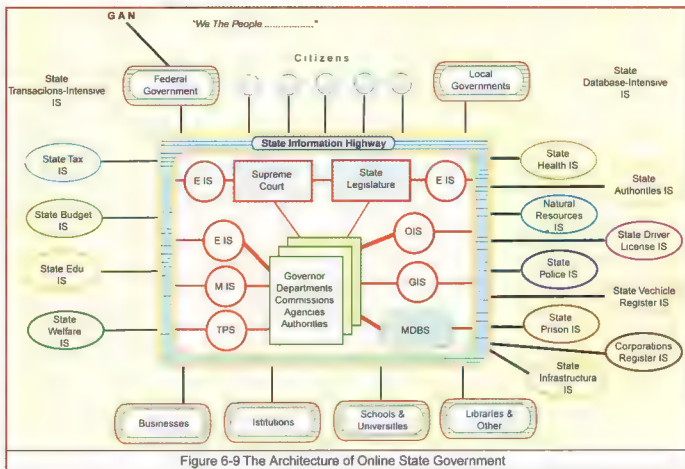
Figure 1: National Information System (Targowski Model, Poland 1972)

mációs infrastruktúra projektet (Krajowy System Informatyczny – KSI). Az idősztas rendszerben, csomagkapsolt elven működő országos számítógépes hálózat nevét pedig a hasonló hangzású és dallamú varsói főútvonal, a Wislostrada ihlette. Mint Targowski 1972-es modelljéből kitűnik (ld. az 1. ábrát), a lengyel Infostrada egészen merész és kiforrott információs infrastruktúra koncepció volt. A rendszer szívé a nagy kapacitású, országos számítógépes hálózat jelentette, amelyre egyszerre épültek fel a nemzeti információs közművek (national information utilities), valamint a nagy alrendszerek működését, ill. működtetését és mindezek döntési hátterét támogató tranzakció alapú megoldások. Az elképzelés a kormányzati, közigazgatási és gazdasági szereplők mellett az állampolgároknak is közvetlen „rákapsolódást” tervezett a hálózatra, amelynek működésétől a terv készítői és a politikai vezetők egyaránt áttűtő sikert, gazdasági-társadalmi virágzást reméltek.

Az Infostrada első három nagy csomópontját a Singer cég számítógépeire és vezetékeire építették, arra a szerencsés véletlenre támaszkodva, hogy a kábelrendszerek óriása éppen az idő tájt kísérletezgetett az információs szolgáltatások „kábelre helyezésével”, és az amerikai megjelenés előtt Lengyelország ideális kísérleti terepnek tűnt.

1975-re azonban kiderült, hogy a politikai engedély (akárcsak *Stafford Beer* Cybersynjénél Chilében – az erről szóló részt ld. novemberi számunkban) rövid életű. Az első projekteredmények már jeleztek, hogy az Infostrada a Lengyel Kommunista Párt információs központ szerepét, a politikai rendszer „modus operandiját” veszélyezteti (ahogy Targowski húsz év múltán megfogalmazta: az információ horizontális áramlása elfogadhatatlan egy totalitárius rezsim számára). A programot leállították, Targowskit hosszú szilenciumra ítélték, ő pedig hat év múlva, a Szolidaritás-idők zűrzavarában és zűrzavara előtt az Egyesült Államokba emigrált, majd letelepedett, és felvette az amerikai állampolgárságot.

Egy közelmúltban Varsóban megrendezett információs társadalom konferencián vezető szakértők tarták szét a kezüket, ha Targowskiról és az

Infostrada projektről hangzott el kérdés. Még különösebb, hogy azon kevesek, akik hallottak vagy tudtak a dologról, elveszítették a fonalat, azaz nem rendelkeztek információval Targowski további sorsával kapcsolatban.

Pedig talán ez a legérdekesebb és egyben legjellemzőbb mozzanat, igazi csattanó a történet végén. Targowski – immár mint *Andrew Targowski*, a Western Michigan University professzora – egykori modelljének némi átalakításával nagyigényű intelligens város programot (Kalamazoo TeleCity USA – KTUSA) indított el, látványos lökést adva Greater Kalamazoo megye, Kalamazoo városa és annak közvetlen környezete fejlődésének. Innentől kezdve aztán nem volt megállás: a modell alkalmasnak bizonyult arra is, hogy nemzeti (értsd: amerikai) méretre is kiterjeszthető legyen, sőt kiindulópontként szolgált a Globális Információs Infrastruktúra (Global Information Infrastructure, GII), a világméretű infor-

mációs közmű architektúrájának megtervezéséhez is. Mint a kérdéskör vezető teoretikusa, Targowski egyik pillanatról a másikra Albert Gore alelnök tanácsadói között találta magát, éppen akkor, amikor a Nemzeti Információs Infrastruktúra Programból Globális Információs Infrastruktúra Program lett, és megszületett az infosztráda...

A kör bezárult, illetve „négyeszőgesegett”: ha egy pillantást vetünk Targowski 1996-os rajzára (2. ábra), amely az Egyesült Államok online kormányzati rendszerének felépítését mutatja be, nem tudjuk nem felismerni, hogy lényegileg szinte tökéletesen meggyezik az Infostrada közel negyedszázados koncepciójával, egészen az állampolgár-véggpontokkal bezárólag. Vajon a népszerű professzornak, a TeleCity Inter corporation vezetőjének, az NTIA Telecommunications and Information Assistance Program 1995. évi nyertesének eszébe jutnak-e néha, csendes őszi esteiken a varsói főutak?

Irodalom: Az Infostrada program legrészletesebb ismertetését Targowski 1980-as, lengyelül, Varsóban megjelent könyve (Informatyka Modele Systemow i Rozwoju) tartalmazza; angolul, elemző értékelésekkel ld. u. ó.: Computing in Totalitarian States: Poland's way to an Informed Society, In: Information Executive, Summer, 1991. Az 1. ábra forrása Targowski 1991-es tanulmánya (Strategies and Architecture of the Electronic Global Village, In: IRMA Conference Proceedings), a 2. ábráé Targowski nagy, szintetizáló könyve (Global Information Infrastructure. The Birth, Vision and Architecture Idea Group, 1996). A Kalamazoo-kísérletre ld. <http://www.telecity.org>. Az infosztráda-sztoriról részletesen a VGA Monitor 1995/26. számában írtam: Ájvé, avagy az Information Superhighway fogalmának elemzése.

Alvilágháló (II.)

Szerzőjog-bitörlok

A sorozat első része bizonygatni kezdte, hogy az Internet remek táptalajt biztosít az illegális vagy félillegális tevékenységüket hálózatba kötött számítógépen folytató bandák kialakulásának. A szoftverkalózok és vásárlási csalogatás után ezúttal a „klasszikus” szerzőjog-sértők után kezdünk nyomozni. Sokan úgy gondolják, hogy a zenei együttesek, magazinok, filmek anyagait az Interneten szabadon lehet lopkodni, másolni, terjeszteni, csak hogy ennek egy szűk „kisebbség” (a szerzők tábora) nem nagyon örül.

Pénztárcakímélő zenei megoldás

A '98-as nyár zenei láza hozta az internetezőket. Szinte elképzelhetetlen mennyiségben kerültek fel a Világhálóra énekesek és együttesek zeneszámai letölthető formában, s a közönség élt is a felkínált lehetőséggel. Minden olyan web-oldalt megszálltak, amely tartalmazta az MP3 varázsszót (az AltaVista keresőgépnél például a harmadik leggyakoribb kulcsszó lett), és ritkán volt okuk a csalódásra.

Természetesen az MP3-technológiát sem illegális tevékenységekhez fejlesztették ki, de a zenekedvelők nagyon megörültek páratlan tulajdonságainak: úgy tömöríti a zeneszámokat 1:12 arányban, hogy azok CD-minőségűek maradnak (az emberi fül nem képes érzékelni a tömörítésből adódó minőségromlást). A zenei CD-ken található számok számítógépen hagyományosan mintegy 50 megabájtot „nyomnak” (10 megabájt/perc), ugyanezen MP3-ban a már „Internet-barátnak” mondható 4 megabájtra szorítható.

A saját ízlésünk alapján összeállított „válogatás-CD-k” elkészítése manapság egyáltalán nem jelent problémát. A források lehetnek egyrészt az ismerőseinktől kapott zenei CD-k, amelyekről a hanganyagot ún. grabber programokkal saját winchesterünkre töltjük (WAV formátumban), másrészt az Internetről letöltött MP3-fájlok (ezeket az előbbi módszerrel szedik le a CD-kről, a majd WAV-ból MP3-ba konvertálják, ha egyáltalán szükség van a közties WAV-ra). Ha minden a winchesterünkön van, eldönthetjük, hogy CD-lejátszóban is működő audio-CD-t vagy csak a számítógép által olvasható adat-CD-t csinálunk-e. Előbbi esetben természetesen összeválogatunk maximum 74 percnyi zenét, minden MP3-fájlt WAV-ba konvertálunk (erre is találhatunk az Interneten rengeteg „encoder/decoder” programot), majd a kiválasztott kb. 15-20 számból CD-íróval – megfelelő szoftverrel – audio-CD-t készítünk. Utóbbi esetben mindent MP3-ba konvertálunk, így mintegy 150 zeneszámot tudunk egyetlen lemezre írni, de – a hangkártya mellett – szükségünk van egy MP3-lejátszóra is (például letöltjük az Internetről a Winamp programot). Az eljárás persze szerzői jogokat sértünk, és büntetethetőké válunk.

Ha nem akarunk vétkezni...

A fenti zenegyűjtésnek azért megvan a maga legális útja is. Az utóbbi 1 évben nagyon elszaporodtak az olyan online zeneboltok, ahol az általunk kiválasztott zeneszámokat megvásárolhatjuk, letölthetjük,

és nyugodtan felirhatjuk audio-CD-re, vagy hallgathatjuk a számítógép winchesteréről.

Csak hogy a CD tartalmát nem változtathatjuk meg, illetve a számítógépről való hallgatás kényelmetlen lehet. Ezért a különböző gyártók speciális eszközöket,

MP3-walkmaneket kezdtek kifejleszteni. Az első a sorban a Nordic Entertainment 1998 márciusában-áprilisában kihozott MPManje volt (64 percnyi MP3 tárolásra alkalmas), amelyhez a Nordic honlapjáról is lehet zenétet vásárolni. Ennél sokkal olcsóbb volt a '98 végén piacra dobott Diamond Multimedia Rio nevű eszköze, amely miatt – és persze látva az illegális MP3-terjesztés kiemelkedően magas árnyát – az RIAA, az amerikai „hanglemez-gyártók szövetsége” frontális támadást intézett ellene (a bíróság egyelőre elutasította az RIAA termékbetiltási kérelmét).

Sikeres támadás az MP3 ellen?

Amikor '98 első felében az illegális

MP3-bewhellyek gomba módra elszaporodtak, a RIAA elkezdte azokat felszólítani, hogy szüntessék be törvénytörő tevékenységüket. A felszólításra ekkor még természetesen a fálra hányt borsó eredményességével veteledett, sőt az MP3-szigetek összekapcsolásával nagy kiterjedésű birodalmak jöttek létre. (Az egész központjának

talán az MP3 Search nevű web-hely számított, amely „óvatos” hozzáállása miatt valószínűleg még sokáig fennmarad.)

Akcióinak eredménytelenségét látva az RIAA az FBI-hoz, az USA vámhivatalához, postaszolgálatához és a titkosszolgálatához fordult segítségért. Ez nem kis riadalmat keltett, és nyár végére rengeteg illegális MP3-website becsukott, s ősz végére a korábbi MP3-birodalomnak jóformán csak romjai maradtak. A pusztulás nagyon jól nyomon követhető volt

a MediaFind keresőszolgáltatásának eredménykijelzőjén: '98 nyaraig nevesebb előadók egész albumait tölthetjük le olyan – főként – ftp-helyekről, ahol csak azt kellett tudni, hogy a belépőnév és a jelszó is mp3. Ősszel az előadók megadása után kapott eredménylistán még mindig láthatuk, hogy az egyes ftp-helyek milyen albumokat tárolnak, de már az mp3/mp3 név-jelszó kettőssel nem lehetett belépni. Ősz végére pedig az albumok eltűntek, s a sztárénekesektől is csak néhány morzsát lehetett letölteni.

Naivitás lenne persze azt hinni, hogy az illegális MP3-terjesztés megszűnőben van. Biztosak lehetünk benne, hogy titkos ftp-helyeken továbbra is folyik a zugkereskedelem, a nagy gyűjtemények viszont a nagyközönség elől el vannak zárva. Felmerülhet a kérdés, hogy ha a szoftverek feltérési kódjait tartalmazó web-helyeknél igaz volt az „egyet felfedeznek, kettő másik lesz helyette” elv, az ugyanannyira illegális zeneolvasónál ez miért nem érvényesül. E cikk írója úgy véli, a magyarázat abban rejlik, hogy a kódgyűjtemények pár megabájttal szemben itt gigabájtokat kellene sűrűn mozgatni, amihez nem sokan vannak kedve (250 MP3-fájl körülbelül 1 gigabájtnak felel meg).

Hosszú távú megoldások

Lehet, hogy mire ez a cikk megjelenik, az MP3-birodalmak újjáélednek, így az RIAA támadása csupán rövid távon hozott eredményt. Hosszú távon a speciális informatikai megoldások segítenek, csak hogy ezekből is mindig újabbakat és újabbakat kell kitalálni, mert egyesek kifejezetten örömeiket lelik abban, hogy azokat a „speciális” informatikai megoldásokat „más-képpen speciális” megoldásokkal törjék föl, s a kalózmódszert terjesszék is az Interneten. Lényegében jó példa erre a közismert RealAudio is, amely rögzíthetetlen internetes hangtovábbítást ígér, és lám, csupán egy Audio Rack nevű szoftverre van szükség ahhoz, hogy a – például internetes rádióállomások által sugárzott – hanganyagot WAV formátumban elmentjük, és mint az fentebb olvasható, innen már miénk a világ. (Az persze sejtethető, hogy a RealNetworks a „nem is úgy van az!”-féle mondatok után a hiba elhárításán fog dolgozni.)

Konkrétan az MP3 technikai korlátozásán is lázasan dolgoznak különböző fejlesztők. A legnépszerűbb MP3-lejátszót,

a Winampot fejlesztő Nullsoft például be fogja építeni lejátszójába az AudioSoft File Structure technológiát, amellyel korlátozni lehet az egyes zenefájlok másolásának számát, s ebben a formában értelmetlen azokat az Interneten terjesztési. Az MP3 helyére pedig idővel a másolásbiztos, digitális vízjel technológiájú MP4 fog lépni. Addig is a Liquid Audio elkészítette a maga vízjele (titkosított) technológiáját, amivel a zenekedvelők biztonságosan vásárolhatnak tőle legális zenét.

Nemcsak zenét lopnak

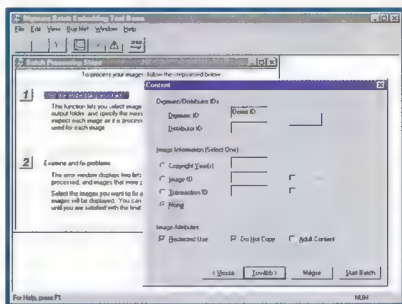
A szerzői jog megsértésének témakörében a legtöbb figyelem egyértelműen az MP3-ra irányul, de az Internet korában

dekezhett azzal, hogy nem tudott a védettségről. Márpedig a Playboy 5000 dolláros éves díj fejében megbízta a Digimarcot azzal is, hogy folyamatosan pásztázza az Internetet a jogtalan vízjelkódú képek előfordulási helyeit felderítendő. A Playboy ezzel bebiztosítja, hogy minden általa elindított pert meg is nyerjen.

Nem mindig ilyen sikeresek azonban a hírességek. A páratlanul ügyes Internet Entertainment Groupnak például mindig sikerül kéz alatt megszereznie a sztárokról készült intim fényképek és videók közvetítési jogát, így azoknak hiába nem tetszik az internetes nyilvánosságra hozatal, és hiába perlik be a céget, az rendre fel tudja mutatni az engedélyeket (ez történt a Pamela Anderson – Tommy Lee, Pamela Anderson – Bret Michaels videók és az USA-ban híres dr. Laura Schlessinger-ről készült fotók ügyében is).

Megdöbbenő, de a filmek internetes terjesztése is megindult. Eddig is lehetett olyan esetekről hallani, hogy az éppen játszott filmeket felveszik a moziban kamerával, és az utcán árulják a VHS-kazetták. Manapság azonban egyesek digitalizálják a kamerával felvett anyagot, és a több száz megabájtos vagy egy-két gigabájtos Vivo formátumú anyagokat – IRC-segédlettel – privát ftp-helyeken terjesztik. Persze a filmparner nem az ebből származó veszteségekbe fog belebukni, nagyon nagy örülnek kell lenni ahhoz, hogy valaki a Titanic 3 gigabájttal az Interneten keresztül töltse le (persze gyenge minőségben). A filmgyárosokat most sokkal jobban igazgatja a digitális televíziós vevőkészülékek és a DVD-felvevők egy időben való megjelenése, mert így ugyanolyan könnyedén felvehetjük a filmeket, mint a hagyományos videokészülékekkel, csak éppen tökéletes minőségben!

Veszélka Tamás
vete@inf.bme.hu

a magazinok, filmek, videoanyagok stb. jogtulajdonosainak is éberenek kell lenniük. A Playboy például '97-ben megunta, hogy a website-ján lévő képek idegen honlapok ezrein tűnnek fel, anélkül, hogy a Playboyt erről megkérdezték volna. Az ismert magazin ezért online fotóiba beépítette a Digimarc képekhez készített vízjel-technológiáját: ha egy kalóz le kíván tölteni egy Playboy-képet, figyelmeztetést kap, hogy az szerzői jogvédelem alatt áll, ide és ide forduljon az engedély megszerzéséhez. Ettől függetlenül a kép letölthető, de ha az illető később elkápi, nem vé-

Szerzői jog-bitörők, ill. bűntársaik látogatási helyei:

MP3 Search: <http://www.mp3search.nu>

MediaFind: <http://194.95.209.6/>

Vivo mozi: IRC #Vivo, #Vivo 98

A cikkben szereplő néhány nem bűnös web-helye:

Nordic Entertainment: <http://www.nordicms.com>

Liquid Audio: <http://www.liquidaudio.com>

Digimarc: <http://www.digimarc.com>

Internet Entertainment Group: <http://investig.com/>

ISDN-NEL AZ INTERNETRE!
ISDN PC KÁRTYA + TELEFON
33.600,- + ÁFA

**TELJESKÖRŰ ISDN
MEGOLDÁSOK,
SZAKTANÁCSADÁS**

1114. Bp. Csóka u. 9.
Tel./Fax: 1/385-3994
Tel.: 1/463-0278

E-mail: peter.tarnok@kern.hu
WWW: <http://www.kern.hu>

ONLINE

Az Internet Katalaz „anyaloldal”, a www.prim-online.com szerinte valódi katalazserepként berögzött a Hálón, ezért web-mesterként, Balogh Attila a partner@prim.hu e-mail címen várja azoknak a web-fejlesztőknek a jelentkezését, akik valamilyen **közszolgálati tartalommal** (moziműsor, időjárás, gazdasági információk, friss szoftverek stb.) hasznos oldalakat építenek, és amik azok látogatottsága nem éri el a várt mértéket. Az együttműködés kiterjedhet a tartalom átvételére, illetve megkegyezés szintjén.

KERESKEDELEM

Digitális telefonalkutatópontok (SCHRACK) maximum 36/220-as kiépítésű, típusengedéllyel, tanfiasági tevékenységgel, ISDN nélküli nagyon olcsón eladók, vagy bérelhetők. Ugyanitt díjmentes szoftverek bármilyen alkutóponthoz. Badó Péter, 06-30-484-519.

Rendeljen gyönyörű **postakártyákat** az Interneten keresztül **online!** Napokon belül **postázunk Önnek!** Tekintse meg ajánlatunkat a <http://www.westel.hu/~pancel/> címen. Pánczél Kft., (30) 966-292

KARRIER

Grafikai programok és Internet-**oktatás kezdőknek, haladóknak.** Tel: 269-2380, 30/561-566, e-mail: lezli@best.com, URL: <http://www.lezlisoft.com/oktatas/>.

Dolgozzon a harmadik évezred munkamódszereivel! **Keressen** annyit, amennyit személyes gátlás engednek! Bővebb információ: www.t-h.com

TÁRSKERESŐ

E-mail levelezőpartner keresek. Elsősorban olyanokkal szeretnék levelezni, akik szeretik az autóversenyt (pl. Forma-1, gokart), de bárki levelet szívesen fogadom (koki katalin@dotpost.hu)

A „Szabad-e szidalmazni?” kérdéskörben indított vitába (amelyhez egy kicsit kapcsolódik az a hírünk is a Hírszóróból, amelyet a német Internet-rendőrség felállításáról kaptunk dr. Verebics Jánostól) novemberben egy tanulmányt kapcsolunk be, és most ennek részleteiben (némi rövidítéssel) való közlését folytatjuk.

A tér, a szabadság és a normák II.

Vázlat az Internet jogának fogalmi megközelítéséhez

Dr. Verebics János, 1998
verebics@mail.datatrans.hu

A bevezető rész közlését az alábbi mondatokkal fejeztük be:

„Van-e tehát törvény az Internetre? S ha van, meg lehet-e találni? Miként közelíthetjük meg a jog szempontjából a századvég e nagyszerű, mindent átalakító technikai lehetőségét?”

A következőkben ennek megválaszolására teszünk kísérletet.”

A kibertér urai: a virtuális világban mi szabályozza a viselkedést, s hogyan?

A cyberspace korának jogáról, jogalkotásáról, jogelméleti, sőt filozófiai kérdéseiről nem kevés írás látott ideig napvilágot, illetve jelent meg a Neten. *David G. Post: Anarchy, State and the Internet: An Essay on Law-Making in Cyberspace* című műve a Journal of Online Law website-ján 1995 óta olvasható (<http://warthog.cc.wm.edu/law/publications/jol/post.html>).

Post Robert Ellickson rendszere szerint az elektronikus hálózatokban az egyes egyén cselekvését irányító különböző erőket a következő táblázatba foglalt:

Post szerint igazából nem az a kérdés, hogy kinek a szabályai irányítják a cyberspace-t, hanem az, hogy hogyan zajlik a verseny ezek között a „controller-ek” között (par.11), melyek az ellenőrök kiválasztásának szabályai (controller-selecting rules), amik végül egy konfliktus esetén meg fogják határozni, hogy mely „ellenőr” normái szerint kell eljárni.

Am nem csak az a kérdés, kik a szabadság urai, de az is, meddig terjed ez a szabadság.

Az Internet jogmentes terület?

1996-ban a St. Gallen-i Electronic Mall Bodensee rendezvényén Herbert Burkert professzor az Internet és a jog viszonyát átfogóan tárgyaló előadásában (Internet und Recht. Einführende Bemerkungen, Tagung Internet und Recht, <http://www.gmd.de/people/Herbert.Burkert/BurHSG.html>) rögtön a bevezető gondolatok körében a legfontosabb kérdést vetette fel. Jogmentes terület-e (rechtsfreier Raum) az Internet? Megtalálható-e a megfelelő jog az internetes életviszonyok bonyolult, a standard jogesetektől gyakran távol, nem ritkán a nemzetközi büntetőjog vagy a nemzetközi magánjog, büntető és polgári eljárásjog intézményeivel leírható körében? Burkert választja az optimista igen: a mégoly bonyolult jogi helyzetekben (ha nehezebben s komolyabb jogászai gondolkodással) is, de fel-

Az ellenőrző (controller)	A szabályozás alapja	Sanckciók
Maga a szereplő	Személyi etika	Önszankcionálás
A másik fél	Szerződési feltételek	Változatos önszegély-mechanizmusok
Nem hierarchikus formában szerveződő társadalmi erők	Társadalmi normák	Társadalmi szankciók
Hierarchikus formában szerveződött nem kormányzati szervezetek	Szervezeti szabályok	Szervezeti szankciók
Kormányok	Jog, államhatalom	Kényszerítő szankciók

lelhető az alkalmazandó jog, mert van ilyen. Hogy a jogalkalmazásnak mely formáit választjuk? Hogy honnan közelítjük meg egy-egy jogi probléma tárgyalását? A hagyományos jogalkalmazáshoz képest mennyire élünk és élhetünk a kiterjesztés, a jogértelmezés eszközeivel (Auslegung)? Mikor lépi át a kiterjesztés jogértelmezés a megengedhető határt? Mennyiben politikai kompromisszumok kérdése ez a határ? Ezek nehéz kérdések, amelyekre a mindennapi internetes joggyakorlata szinte esetről esetre keresi a választ. Mindenképpen indokolt, hogy a jogértelmezés lehetősége és kényszere eler egy bizonyos határt, a törvényhozás után kiáltunk (man ruft nach dem Gesetzgeber). Ugyanakkor politikai jellegű dilemmával is szemben állunk: a jog lényegében állami beavatkozást jelent, egyfajta intervenciót, amely ellentétben a piac és a társadalmi viszonyok önszabályozó mechanizmusával. Arról sem szabad közben elfeledkezni, hogy a jogász gondolkodás büntetőjogi iránti előszeretete (Vorliebe für das Strafrecht) annak jelképes, szimbólumszerű értékével fonódik össze. Ugyanakkor figyelembe kell venni a tényt – mint arra Burkert a német igazságügyi miniszternek, *Schmidt-Jortz*nek a Spiegel 1996/11. számában megjelent beszédéből tett idézetet utal –, hogy az állam egy olyan követéses sverseny részesévé vált napjainkban, amelyet semmiképp nem nyerhet meg, ám e tény nem mentesíti az alól, hogy legalább megpróbálkozzék a követéssel.

Az Internet jogának megvannak a sajátosságai, amelyek maguknak a netes életviszonyoknak máshoz nem hasonlítható jellegéből fakadnak. Mindeme jelenségek mögött azonban igazából a társadalmi, kulturális viszonyok gyökeres változása áll. A jog egyikszek is változóknak a maga eszközeivel egyfajta mechanizmust, rendszert, kezelhetőséget adni – végső soron az új elektronikus kommunikációs formák által hozott változások hétköznapijainkba való beillesztését elősegíteni.

Mike Godwin, az Electronic Frontier Foundation jogi szolgálatok tanácsadója az Internet World hasábjain 1993-ban a net-jog egy másik megközelítési lehetőségére hívta fel a figyelmet (The Law and the Net: Problems and Prospects, http://www EFF.org/pub/Legal/law_of_the_net_godwin.article).

„Amikor a nem jogászok azon töprengenek, hogy mi az, amivel a jogászok foglalkoznak, gyakran gondol-

ják, hogy azok csak a múltra összpontosítanak. Végére is a jogesetek, a precedensek világa a múltban gyökerezik, mint ahogy a törvényhozás története és a jogi nyelv jelentéstartalma is. Ám a jogászoknak gyakran kell gondolni a jövőre. A jogász munkájának része, hogy képes legyen előre megjósolni a problémákat, s képes legyen időben megoldásokat javasolni azokra. Sehol máshol nincs oly égető szükség a jogi előrejelzésekre, mint épp az Interneten, a hálózatok globális hálózatán, amely – úgy tűnik – egyidejűleg vet fel kérdéseket a jog minden területén, a büntetőjogtól a szellemi tulajdon jogáig, az alkotmányjogtól a nemzetközi jogig.”

Internet und Recht

Einführende Bemerkungen

Tagung

Internet und Recht

(im Rahmen der *Electronic Mail* Podense)

St.Gallen

19.Juni 1996

Herbert Burkert[1]

(c) 1996

Inhalt

- Das Internet als rechtlicher Raum?
- Recht als Reaktion auf technische Veränderung
 - Reaktion durch Auslegung
 - Reaktion durch Vertrag
 - Reaktion durch den Gesetzgeber
 - Entstehung des Gesetzes
 - Änderung des Gesetzes
 - Formale Änderung
 - Materielle Änderung
 - Probleme der Reaktion durch Gesetzgebung
- Besondere Eigenschaften der Rechtsprobleme des Internet
 - Besonderheiten des Internet
 - Kultur der Wahrnehmung
 - Internet als Spielplatz

Godwin e problémák közül – jó érzékkel – elsőként a jogi felelősség kérdéskörét emelte ki, a libel (írásbeli rágalmazás) kapcsán itt kifejtett gondolataira később visszatérünk. Az ő felfogásában a problémák az emberek kölcsönös érintkezésének rutinszerű ismétlődéséből erednek, s a jogászoknak készen kell lenniük ezek megoldására. Az „elektronikus határ” civilizálódik, s ez a civilizáció megteremtí a jogát, és érvényt szerez neki.

Ez azonban nem megy egyszerűen, és nem megy gyorsan. *Harry Javrepp* szerint, aki az Internet-jog születésének körülményeiről 1995-ben tanulságos gondolatokat fogalmazott meg (An Introduction to the Law of the Internet, Part I., Information Technology Law Bulletin, Spring 1995, <http://www.info-ramp.net/javrepp-kbspr.95.html>), az első

időkben, 1993-94-ben nagyon sokan gondolkodtak úgy, hogy az Internet egy önszabályozó test (self-regulating body), amely nem kívánja meg a kormányok beavatkozását, sőt elfogadható, ha időről időre az anarchia uralkodik el.

Gyorsan belbizonyosodott azonban (itt a szerző példaként a Canter- és Siegel-féle 1994-es, az USA-ban igen nagy felháborodást okozó netes reklámkampányokra, valamint a szerzői jogok megsértésének gyakoriságára utalvissza), hogy az internetes önszabályozás magában nem elégséges. Bár kétségtelen, hogy az emberek nagy része nem azért használja az Internetet, hogy lehetőségeivel visszaéljen, akad egy kisebbség, amely a „laissez-faire” elve szerinti önszabályozást nem tartotta tisztelhet. A bíróságoknak és jogalkalmazóknak tehát alkalmazniuk kellett a jogot az Internetre, s a kérdés Javrepp szerint nem úgy vetődött fel, hogy „szükséges-e az Internet szabályozása?”, hanem úgy, hogy „mi a társadalom szempontjából a kívánatos?”, s hogy „hogyan találjuk meg az egyensúlyt az Internetet használók ütköző érdekei között?”.

Philipp Riesenkauff (Rechtsprobleme des Internet, <http://www.jura.uni-tuebingen/de/...moeschel/seminar97riesenkauff.htm>) a „jogmentes tér” problémafelvételével kapcsolatosan találon mutat rá: annak, hogy ez a kommunikációs eszköz viszonylag hosszú ideig egyetemi hallgatókból és professzorokból álló, valóban kicsi csoport által volt hozzáférhető, a Világhálózati hosszú ideje szinte érintetlen szabadságot és nyíltságot köszönhetett. Ám új médiumként való gyors növekedése és egyre gyorsuló elfogadottsága oda vezetett, hogy erőszakos, becstelenséget, pornográf, szerzői jogokat sértő anyagok is hihetetlen mennyiségben kerültek az Internetre. Riesenkauff igen fontos problémára hívja fel a figyelmet: a hálózatok üzemeltetői kizárólag mint hozzáférés-biztosítók hajlandók a netes jogviszonyokban helyüket meghatározni, s elhárítanak maguktól minden jogi felelősséget. Azzal érvelnek, hogy az Internetre nap mint nap felkerülő sok-sok ezer oldalnyi anyag tartalmi ellenőrzése fizikailag is lehetetlen lenne, még inkább lehetetlen a már felvitt adatok napi változásainak tartalmi nyomon követése (Riesenkauff, 33/2.). Nem lehet tehát elkerülni, hogy az állam a jog esz-

(folytatás a 62. oldalon)

(folytatás a 61. oldalról)

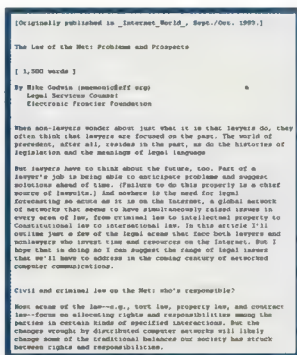
közveivel be ne avatkozzék. Ami az internetes viszonyokat igazán különössé teszi, az a nemzetközi jelleg: nap mint nap találkoznak a nemzeti jogok területi szuverenitáshoz kötött korlátozásának, illetőleg a fizikai értelemben vett határok nélküli jogi kapcsolatok legváltozatosabb problémáival. Ha a provider és a user ugyanazon állam joghatósága alá tartozik, jogi értelemben véve egyszerű a helyzet: saját (azonos) jogok szabályozza jogviszonyait. Ha más-más országban lévő jogalanyok között létesül jogi kapcsolat, már bonyolultabb a helyzet: itt a nemzetközi magánjog, az eurojog, a nemzetközi szerződéses szabályaira is figyelemmel kell lenni, e szabályok ugyanis az internetes jogviszonyokra értelemszerűen alkalmazhatók és alkalmazandók. Az Internet mint sajátos és új médium azonban jogi kollíziós kérdések sorát veheti fel, ami – elsősorban az illetékesség sokszor nyitott kérdésére tekintettel – az érintett országok között a jogbiztonság hiányához vezethet.

Az Internet önszabályozás és szankciós rendszere

Az osnabrücki egyetem új médiumok jogi kérdéseivel foglalkozó munkaközössége egy Neten közzétett tanulmányban (Konkurierende Rechtssysteme im Internet: Die Meinungsfreiheit im Rechtsvergleich der USA und Deutschlands, http://www.jura.uni-osnabrueck.de/ak-net/usa_d.htm) talán túlzónak tűnő szépségszissel szögezi le jelenleg az Internet még anarchisztikus, szabályozatlan terület. Sok szörfös tekint úgy a World Wide Webre, mint a szabad információszerzés utolsó, ki nem kezdett végdébástyájára. Az ő álláspontjuk szerint a cyber-space önszabályozó rendszere létrehozott egy amolyan „belső ellenőrzést”, viselkedési normarendszert (behaviour code). Lényegében ez a netikett, amely nem jog, ugyanakkor képes arra, hogy saját szankciós rendszerével büntessen, a megkívánt viselkedésmódot való elterelés megterorolja. E szankciók azonban – mint arról később szó lesz – egyrészt csak bizonyos normasértési körhöz kapcsolódnak (az internetes „jó módor”, elvárható viselkedés, a netes közösség által felállított szabályok), az

e „feletti” jog védte érdekek oltalmára (pornográf vagy fagyjúlóltre uszító anyagok elleni védelem) már nem képesek. Másrészt a szankciók (flaming, levélbomba stb.) ugyancsak sajátos jellegűknél fogva aligha képesek a visszatartásra, s a normasértők igazi, hatékony megbüntetésére.

Az Internet önszabályozó és szankciós rendszere – mint azt Carsten Gerlach a Rechtprobleme des Internet című tanulmányosorozat első részében (Selbstregulierung im Internet, <http://www.rewi.hu-berlin.de/~matze/rdi/selbstregulierung2.html>) összefoglalta – különböző technikai és tartalmi eszközöket fejlesztett ki, amelyek az egyes internetes szolgáltatásokhoz kapcsolódóan változó sikerrel fejtik ki hatékonyságukat.

kat. Más a Usenet-, az IRC-, s megint más a WWW- és FTP-szolgáltatások nem jogi jellegű védelmi, szankcionálási lehetősége.

A leghatékonyabb eszközök a Usenet és Net-news hálózatok (hosszú ideig a legnépszerűbb Internet-szolgáltatások) fenntartóinak rendelkezésére állnak. E hálózatok sajátossága, hogy egyidejűleg többen vehetik igénybe a szolgáltatást, és anyagokat akkor is kapnak, ha nem kéri (szerepelnek a listán).

Először – Carsten Gerlach nyomán – a usenetes önszabályozás technikai lehetőségeit tekintjük át, majd annak eseteit, mikor kerülhet sor a szankcionálásra, majd érintjük az IRC-s rendszerek sajátosságait.

Az önszabályozás legkézenfekvőbb eszköze a panasztétel, amely címzhető a sérelmet okozóknak (e-mail formájában, magánlevélként vagy a newson keresztül, nyilvános közlés formájában, ez utóbbi lehet udvarias jelzés

vagy barátságtalan rendreutasítás, flame), de elküldhető a rendszer postmasterének, moderátorának is. Az első esetben nyilván a bocsánatkérés a cél, amelynek kikényszerítésére semmilyen eszközzel nem rendelkezünk (vagy elégtelét kapunk, vagy nem). A második esetben kérhetjük a normasértő magatartás megszüntetését, a normasértő e magatartás abbahagyására történő felszólítását, végső soron a rendszerből való kizárását vagy hozzáférési lehetőségének törlését. Alkalmas – kollektív – büntetés a Useneten a levélbomba. Ezzel azonban nem csak a célszemélyt büntetjük, de a hálózat többi szereplőjét is: mindazokat, akik a küldő és fogadó között vannak, s akiket a hálózat „normális” használatában a levélbomba-bázis épp akadályoz. Ugyancsak a Usenet eszköze egy már elküldött anyag utólagos törlése (Cancel-Nachricht). Ez mások üzeneteit is „utólérheti”, lényegében mások anyagát tudjuk törölni vele (Fremdcancel), ami azonnal egy újabb, súlyos problémát vet fel (a hírek áramoltatásának szabadsága vész el, hisz lényegében bármilyen nem tetsző anyagot törölhetünk). Ennek megakadályozására a legtöbb Usenet rendszer a cancel lehetőségét korlátozta vagy kiiktatta, ez azonban maga az intézmény – mint igen hatékony szabályozási eszköz – elvesztését jelentette.

Az UDP (Usenet Death Penalty) egy meghatározott felhasználó (egy site vagy domain) minden anyagának törlését jelenti. Ez azt is jelenti, hogy az illető később sem vihet fel semmilyen új anyagot a hálózatra, mert azt a cancel-hálózattal törli (per Cancel-Nachricht sofort gelöscht wird). Már az ezzel való fenyegetés is igen komoly fegyelmező eszköz lehet.

Megállapítható tehát, hogy a szankciós lehetőségek két csoportra oszthatók. Az egyik körben a sérelem okozóját a sérelmezett anyag önkéntes eltávolítására próbáljuk rábírn, a másikon – hátrányok kilitásba helyezésével – arra kívánjuk rávenni, hogy lényegében a „kedvünkért” megtegye azt. A szankciók alkalmazása – s ezt lényegesen kiemelni – mindenki számára nyitott lehetőség, aki a szükséges technikai ismeretekkel rendelkezik.

Mikor indokolt (elfogadható) e mindenki számára igénybe vehető szankciós eszközök alkalmazása?

A netikett megsértése az első csoport. Ha valaki az elvárhatóság kívánalom-

sztintjén megfogalmazott követelmény-rendszert megsérti, a sérelem súlyához mért büntetésre számíthat. Ezt a Usenet-játék minden szereplőjének tudnia kell, vagy legalábbis tudnia kellene.

A második körben a visszaélések kiváltotta következmények esetsorozat-jait kell számba venni. A dupe-ok (harmis üzenetazonosítóval érkező küldemények), a spamek (egy írásmű egy idejűleg több hírszoportnak való elküldése, „elárasztása”), a hamisítások (más neve alatti üzenetek küldése), nagy mennyiségű bináris adat küldése a vitacsoporthoz, valamint az offenzív kereskedelmi jellegű hirdetés tartozik ide, amelynek törlése általában konszenzussal, egyetértéssel, a közösség helyeslése mellett történik. Ismét felmerül a probléma, hogy a „fegyelműző intézkedések” esetleg magát a Usenetet tessék használhatatlanná: különösen az idegen üzenetek törlésére vonatkozik ez. Miután a döntést a Usenet közössége hozza meg (esetleg esetre) a legszélesebb körű megvitatás után, s a legtrikább esetben fog minden szempontból mindenki egyetérteni, ezért a döntéshozatal mechanizmusa –

ha hiányzik a teljes egyetértés, konszenzus – bonyolult, bizonytalan.

A harmadik kör egyben a legkényesebb, legvitatottabb. Még akkor sem egyértelmű, hogy egy Usenet-hírszoportból tartalmi okokból törölnek egy üzenetet, ha amúgy az – „hagyományos” értelemben véve (mert pl. gyűlöletkeltő vagy pornográf tartalmú) – a „jó erkölcsbe” ütközik. A Usenet norma-rendszerében a cenzúra elítélése, a cenzúráról való félelem erősebb minden másnál, a legfontosabb érték pedig a szabadság, a kifejezés joga. Ha a Usenet jól működik, a közösség „megtorolja” a kritikus tartalmú üzenetet (levélbomrákkal vagy más módon).

Összefoglalásként elmondható, hogy egyrészt a Usenet-hálózatokon belül legtöbbször olyan esetekben nyúlnak szankciókhoz, amikor valamely nem kívánt cselekmény a hálózat használhatóságát veszélyezteti, tartalmi okokból azonban ritkán. Az alkalmazott módszerek hatékonyak, legtöbbször gyorsabbak, mint a törvényi igazságszolgáltatás.

Az IRC-k esetében más szankciós rendszerről beszélhetünk: mivel ezek

a rendszerek hierarchikusan épülnek fel, az IRC-opérátorok akár az egyes usert, akár a felhasználók egész csoportját „büntetni tudják” egyszerűen azzal, hogy szerverük igénybevételenek lehetőségétől megfosztják őket. Az IRC-opérátorok egymással kapcsolatban állnak, az esetleges kitiltásokat (zárásokat) gyorsan általánossá tehetik. Itt az egyes felhasználónak nincs esélye a közvetlen fellépésre: ha a Usenetnél jól bevált levélbomrával próbálkozik, esetleg azt éri el, hogy az operátor épp őt tiltja majd ki a hálózat túlterhelése (elárasztása, flooding) miatt.

A WWW és az FTP Internet-szolgáltatás nem nyújt a fenti két esethez hasonló szabályozási lehetőséget. Itt a felhasználó maga választja meg, hogy milyen oldalakat keres fel, egyes oldalakat, ajánlatokat módja van nem figyelembe venni. A visszaélések technikái jellege itt háttérbe szorul (lényegében az FTP esetében a megkérdés nélküli tükrözés, mirroring esetére korlátozódik, ami egy hálózat teljesítménykapacitását nagymértékben köti le), ez azonban viszonylag egyszerű módon rendezhető. Végül esetben itt is a leltítás jöhet szóba...

ÜZLET (ÉL) VONALON

INGYEN

RÁDIÓTELEFON-LEHETŐSÉG

egy

Pannon Praktikum

alapsomag formájában a

Business Online

MINDEN előfizetőjének!

Részletek, további ajánlatok:

www.prim-online.com

vagy hívja Tamási Csillát
a 06-20-9868-112-es számon

TUDJA, MIAZ A B

például, amikor rádiótelefonon
megbeszéli az amikor az online üzletet.

Mi most az évszázad üzletét kínáljuk **rádiótelefon**-lehetőséggel

Egyéves **business online** előfizetőink
most „töltényt” kapnak az online businesshez...

Vagyis aki akciónk keretében egy évre fizet elő a Business Online magazinra, az a lapban olvasható tanácsok, információk mellé 9000 forintos **Pannon Praktikum** alapsomagot kap, amely a telefonszámos beléptető SIM-kártya mellett egy 8100 Ft értékű beszélgetésre lehetőséget adó, előre fizetett (úgynevezett prepaid) talont tartalmaz. A Pannon Praktikum SIM-kártya később is fel tölthető hasonló Praktikum-kártyákkal, így Önnek folyamatos lehetősége van Online Businessre – **ÜZLET (ÉL)VONALON!**

* Az akciós **Pannon Praktikum** rádiótelefon-csomag lehetővé teszi a rádiótelefon azonnali használatba vételét, a mobiltelefon-hálózatba való kapcsolódáshoz mindössze egy egyszerűsített szerződést kell kötni a szolgáltatóval. Ugyanakkor a **Pannon Praktikum** csomag nem jelent előfizetési kötelezettségeket, nincs havi díj, és Önnek, cégének nem keletkezik adóssága a szolgáltatóval szemben akkor sem, ha a telefon használatát másnak engedi át. A készülék a keret kimerítése után is elérhető és hívható marad az aktiválástól számított három hónapig, s természetesen újabb **prepaid (Pannon Praktikum)** kártyák megvásárlásával „feltölthető”.

** A **Business Online** egy gazdasági, üzleti, informatikai folyóirat, amelynek mottója: **ÜZLET AZ INFORMATIKÁBAN, INFORMATIKA AZ ÜZLETBEN**. Az immár negyedik évfolyamába lépő magazin éves előfizetési díja 9800 Ft + áfa, hároméves előfizetési díja 29 400 Ft + áfa. Amennyiben Ön szeretné előfizetni a **Business Online**-t egy

BUSINESS ONLINE?

De ez a neve annak a csak előfizetés útján
terjesztett, exkluzív folyóiratnak is, amely
összeköttetést teremti

az ÜZLET

és az

INFORMATIKA között.

etőséggel, folyóirattal, Business Online-előfizetéssel*!

Hároméves **business
online** előfizetőink
nem csak töltényt, fegyvert is
kapnak az online businesshez...

Vagyis aki három évre előfizet a Business Online magazinnak, az a jövő évezred első két évében folyamatosan kézbesített folyóirat és az egyéves előfizetőinknek is járó Pannon Praktikum alapsomag mellé **kap egy új GSM-telefont***** is, tölthető, akkumulátorral. A csomaggal – számlakötelmek nélkül – bárki azonnal telefonálhat, és bárhol, bármikor elérhetővé válhat! Vagyis indulhat az ÜZLET (ÉL)VONALON!

vagy három évre, ezt megteheti személyesen a Business Online Kiadónál (1116 Budapest, Hunyadi Mátás u. 32.), kérhet megrendelőlapot postán, telefonon vagy faxon (228-3372, 228-3373), valamint letöltheti az online megrendelőlapot a www.prim-online.com hálózatról, és elküldheti a megrendelést akár e-mailben is a subscribe@bonline.hu e-mail címre. A megrendelés alapján a kiadó számláz, majd a díj beérkezését követően postázza a **telefonsomagra***** és/vagy a Pannon Praktikum SIM- és feltöltő kártya átvételére jogosító utalványokat.

*** A hároméves akcióba a Nokia egy régebbi típusa – a 1611-es – került be, de ezt megjelöli a Pannon GSM egy olyan saját akcióval, melynek keretében előfizetőink – nettó 17 600 forintos ráfizetéssel – a korszerű kiskereskedelmi áron nettó 62 ezer forintot érő **5110-es Nokia-telefont is kérhetik a 1611-es helyett**. 1611-esből egyébként csak egy erősen korlátozott készlet áll rendelkezésre, így akcióknak ez a része a készlet kimerüléséig, minden más ajánlat március 31-éig érvényes.

MAPNET ORSZÁGOS HÁLÓZAT:**'96 Studio Kft.** 3531 Miskolc, Kiss E. u. 21.

Tel./fax: 36-46 401-692

e-mail: studio96@elender.hu

ALEXSYS Kft. 9030 Győr, Kerekdű u. 9.

Tel.: 36-20 514-599, fax: 36-96 332-340

e-mail: kiss@elender.hu

CAD-Inform Kft. 4026 Debrecen, Bem tér 18/C.

Tel.: 36-52 452-685, fax: 36-52 452-685

e-mail: cad.inform@mapnet.hu

Foton-2000 Kft. 1073 Budapest, Akácfa u. 63.

Tel.: 36-1 352-0317, fax: 36-1 352-2910

e-mail: foton@mapnet.hu

Geoderm Műhely Stúdió Kft.

3531 Miskolc, Kiss E. u. 23.

Tel.: 36-46 401-230, fax: 36-46 401-880

e-mail: geoderm@mapnet.hu

GEO-INFO Kft. 7030 Paks, Hársta u. 21.

Tel./fax: 36-75 310-236

e-mail: geoinfo@mail.mav.hu

Geonet Bt. 6630 Mindszent, Téglás u. 15.

Tel.: 36-62 226-932

e-mail: geonet@mapnet.hu

GEOTRADE HUNGARY Kft.

1149 Budapest, Nagy L. király u. 191.

Tel./fax: 36-1 251-8327, fax: 36-1 252-6745

e-mail: geotrade@mapnet.hu

KREATÍV BUA Kft. 6315 Gyöngyös, Park. u. 6.

Tel.: 36-63 316-328, fax: 36-63 316-328

e-mail: kreativbu@mapnet.hu

PANNON GEOÉPÍTÉSI Kft.

8200 Veszprém, Kádártól út 31/A.

Tel./fax: 36-88 403-290

e-mail: pannongeod@mapnet.hu

SZUNMATEL Kft. 4484 Ibrány, Lenin u. 59.

Tel.: 36-42 200-433, fax: 36-42 423-805

e-mail: szunmatel@mapnet.hu

Toedollt Kft. 9400 Sopron, Várkerület 112.

Tel./fax: 36-99 340-477

e-mail: toedollt@mapnet.hu

Keresse az Ön MAPNET Partnerét!

MEGJÜLTUNK!

Miénk itt

Információ elérése
környezeti sajátosságok
és szempontok szerint
az Internet-en keresztül

• **Országos Ügyfél hálózat**

• **Közvetlen kapcsolat**
szolgáltatásaihoz

• **Közvetlen kapcsolat**
Internet címéhez

• **Önkormányzathoz**
tartozó nonprofit
szervezeteknek ingyenes
megjelenés

• **Látogasson el hozzánk:**
<http://www.mapnet.hu>

Az Ön által jelenleg is használt Internet-technológia rohamos fejlődését mutat és várhatóan az egyik leggyorsabban fejlődő szegmense lesz a telekommunikáció ezen területének.

A fejlődés egyik következő lépésének eredményeképpen szeretnénk bemutatni a **MapNet** internet szolgáltatást.

A **MapNet** szerver alatechnológiája a korábbi böngészőzők alfabetaikus keresési eljárását helyezi térképi alapokra. Lehetőség van egy-egy település megfelelő léptékű térképén különböző tematika szerint adatokat elhelyezni, pl. felületek, feliratok, szimbólumok, amelyek a tematikaleírás alapján egyértelműen hordozzák az objektum sajátosság tulajdon-ságát. Mit jelent ez?

A felhasználó az Internet-en keresztül a megszokott térképi környezetben keresheti a kívánt információt. A **MapNet** segítségével könnyűszerrel megtalálhatja az Ön Web oldalát, hirdetését, szolgáltatásait, termékeit.

MapNet
www.mapnet.hu

SZÁMÍTÓGÉP**RIASZTÓ****TELEFON****BELÉPTETŐ****FAX****INTERNET****E-MAIL**

HÚZZUNK EGY KÁBELT A XXI. SZÁZADBA!

Szeretné, ha mindez egy kábelrendszeren és akár 200 Mbs adatátviteli sebességgel működne? Szeretné, ha számítógép-hálózata élettartam-garanciával készülne? Ha igen, akkor hívjon most bennünket!

X-BYTE®
SZÁMÍTÁSTECHNIKA KFT.
A HÁLÓZATMESTER

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu, internet: www.xbyte.hu

Elektronikus üzletvitel

Elektronikus kapcsolatok, tranzakciók, információáramlás, gondosan megtervezett, workflow-rendszerekkel irányított munkafolyamatok, testre szabott üzleti alkalmazások, szabályozott eljárások, csoportmunkát segítő intranet-környezet, az Internetről ismert eszközök, technológiák, biztonság.

A megbízható háttér az IBM e-business

- Az IBM szakmai és üzleti támogatása
- Átgondolt, hosszú távú fejlesztési politika
- Teljes körű, harmonikusan együttműködő eszköztár: hardver, szoftver, fejlesztő eszközök

Működő rendszerek az ICON-tól

- Sikeres megoldásokkal igazolt szaktudás
- Több mint 10 év professzionális tapasztalat
- Széles körű, a felhasználói igényei szerint kialakított szolgáltatások

**IBM RS 6000, Lotus Notes, IBM EDM Suite, IBM MQSeries,
IBM MQSeries Workflow, IBM VisualAge, IBM DB2**

ElenderMan

PIRO DSCG BUDAPEST

A minosegi ugrás

Vegyen Ön is lendületet! Akár már havi 2.000 forintért!

ElenderMan begyűjtötte az ISDN-rakétákat, hogy legyőzzön Időt és Teret.

Fizessen elő az Elender ISDN-szolgáltatására, és Ön is gyorsabban, hatékonyabban internetezhet, mint telefonvonalon – ugyanannyiért.

Mert ezentúl csak az Interneten töltött idő számít. Azaz már havi 2.000 forintért is internetezhet ISDN-en, havi 10.000 forintért pedig korlátlan hozzáférés jár

✦ akár **60.000** forintnyi ajándék is! Hiszen a jó teljesítmény is lehet ugrásszerűen javítani.

**ISDN
Internet
akció!**

elender internet

Semmi sem lehetetlen.